№№5—6
(2525—2526)
11 студзеня 2006 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная воля».
Кошт — свабодны.

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

Да ўвагі!
Хто не зрабіў перадаплату і хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Шаноўныя чытачы!

Па пытаннях распаўсюджвання газеты жыхары сталіцы могуць звяртацца па тэлефоне 206-63-93, усе астатнія — па тэлефоне 206-68-71.

ТЭМА ДНЯ

У касцёр лінулі нафты

Хроніка беларуска-расійскай нафтавай вайны

Яшчэ летам мінулага года прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін зачапіў нафтавую праблему ў беларуска-расійскіх адносінах. Тады ён выказаў здзіўленне тым фактам, што ў Беларусь пастаўляецца значна больш нафты, чым гэта патрабуецца самой рэспубліцы, што Беларусь паспяхова пастаўляе на экспарт нафтапрадукты з расійскай сыравіны, але чамусьці даходамі ад такіх паставак не дзеліцца, хаця адпаведныя пагадненні даўно падпісаны.

Чыноўнікі знак кіраўніка дзяржавы зразумелі. З гэтага і пачалося беларуска-расійскае нафтавае процістаянне.

Не так проста ў аналітычных праграмах беларускага тэлебачання некаторы час таму сталі ўспамінаць кіраўніка Мінэканомразвіцця Расіі Германа Грэфа. Менавіта ён падлічыў, што беларускі бюджэт толькі на тым, што атрымоўвае нафту без экспартнай пошліны, а вырабленыя з яе нафтапрадукты прадае па сусветных цэнах, атрымоўвае каля 4 мільярдаў долараў штогод. Грэф таксама нагадаў, што Мінск, згодна з падпісанымі пагадненнямі, павінен дзяліцца з Масквой даходамі ад экспарту нафтапрадуктаў, але не жадае гэтага рабіць. Рэакцыя кіраўніка расійскага ўрада была адпаведнай: не жадаеце — дык будзе вам экспартная пошліна на ўсю пастаўляемую ў краіну нафту. А гэта значыць, што нафта для беларускіх прадпрыемстваў стала даражэйшай аж на 180 долараў!

У Мінску схапіліся за галовы. Колькі мы ні расказвалі пра эканамічныя цуды, якіх дасягнула краіна пры Лукашэнку, але ўвесь цуд грунтаваўся на льготных цэнах на энерганосьбіты. Вытрымаць набліжэнне цэн на тую ж нафту да сусветных ні наш бюджэт, ні нашы заводы не ў стане.

Беларускі бок спачатку спрабаваў вырашыць праблему мірам: маўляў, мы ўжо гатовы дзяліцца даходамі, давайце абмяркоўваць, на наш погляд, справядліва будзе дзяліцца 50 на 50... Расіян такая прапанова нават абразіла.

Фрадкоў пошліну не адмяніў.

"Белнафтахім" паведаміў, што на студзень разрывае ўсе кантракты з Расіяй — дарэчы, амаль адзіным пастаўшчыком гэтай сыравіны ў нашу краіну.

Задні розум

Адказам Беларусі стала ўвядзенне пошліны на транзіт нафты. Паведаміў пра гэта кіраўнік беларускага ўрада 3 студзеня. Пошліна ўведзена ў дзеянне 1 студзеня. Фармальна зроблена так, што адпаведная пастанова аказалася падпісанай у апошнія дні снежня, каб ніхто не чапляўся. Тым не менш расійскі бок адразу ж зазначыў, што да законнасці і міжнароднага права рашэнне беларускага ўрада не мае ніякага дачынення. І не толькі таму, што аб ім стала вядома заднім чыслом.

Прэзідэнт кампаніі "Транснефть" — менавіта яна ў Расіі ажыццяўляе транспарт нафты па прадуктаправодах — Сямён Вайншток асабліва зазначыў, што пытанні транзіту ў міжнародным праве — гэта "свяшчэнная карова". І ніколі ў гісторыі па пытаннях транзіту, за выключэннем, вядома, ваенных дзеянняў, не прымаліся такія меры". За апошнія дзесяцігоддзі, дадаў ён, "у СГА (Сусветнай гандлёвай арганізацыі) прэзідэнта такога кшталту яшчэ не было". Выпадак з Беларуссю — "першы прэзідэнт, калі дзяржава заднім чыслом уводзіць мытную пошліну".

Больш за тое, расійскія эксперты настойваюць, што мытная пошліна можа ўводзіцца толькі тады, калі тавар пастаўляецца ў краіну, бо мэта пошлін — абарона ўнутранага рынку. У дадзеным жа выпадку нафта ідзе не ў Беларусь, а транзітам праз Беларусь, таму наогул гаварыць пра пошліну — гэта бязглуздзіца.

Зразумела, што з беларускага боку адразу перад тэлекамерамі селі юрысты, эканамісты і іншыя буйныя эксперты, якія паведамілі, што Беларусь дзейнічае абсалютна законна.

Беларускі суд заўсёды гатовы

Да 6 студзеня расійская нафта на беларускія заводы не паступала, але пад зямлёй, па нафтаправодзе, спраўна перапампоўвалася ў еўрапейскім накірунку. Раптам у святочныя калядныя дні, якія ў краіне былі выхаднымі, па каналах дзяржаўнага інфармацыйнага агенцтва БЕЛТА было распаўсюджана паведамленне, што кіраўнік "Транснефти" парушыў беларускае мытнае заканадаўства, не аплаціўшы пошліну за транзіт нафты праз нашу тэрыторыю, на яго Гомельскай мытняй складзены пратакол, і сам Сямён Вайншток выкліканы ў суд Цэнтральнага раёна горада Гомеля. Суд быў прызначаны на 8 студзеня.

Гарачы панядзелак

Раніца панядзелка выдалася гарачай. Сямён Вайншток, зразумела, у Гомель не прыехаў, і судовае пасяджэнне перанеслі на нявызначаны тэрмін. Але на лентах навін гэтаму факту нават увагі не надалі: раніцай 7 студзеня Польшча паведаміла, што спыніліся пастаўкі нафты ў гэтую краіну. Па нафтаправодзе "Дружба" сюды паступае 96% усіх паставак. Польшча ў шоку.

Следам за Польшчай аб тым, што спыніліся пастаўкі, паведаміла Германія.

Хто вінаваты і што рабіць? Цэлы дзень еўрапейскія чыноўнікі займаліся тым, што шукалі адказы на гэтыя пытанні.

Прысмакталіся...

Аб прычынах спынення паставак у другой палове дня паведаміў Сямён Вайншток. *"Беларускі бок з 6 студзеня гэтага года ў аднабаковым парадку, нікога ні аб чым не папярэджваючы, пачаў незаконны адбор нафты з нафтаправода "Дружба", прызначанай выключна для транспарціроўкі спажыўцам у Заходняй Еўропе"*, — цытуе С.Вайншток РІА "Новости". Паводле слоў кіраўніка "Транснефти", толькі 7 студзеня, нягледзячы на прынятыя расійскай кампаніяй меры, было незаконна адабрана з нафтаправода 900 тон нафты. *"Усяго ж з 6 студзеня незаконна адабрана 79 тысяч тон нафты"*, — сказаў С.Вайншток.

"Беларускі бок павінен вярнуцца ў рэжым выканання міжнародных норм і правіл, якія выключаюць прымяненне дыскрымінацыйных мер у дачыненні да транзітных паставак. Транзіт з'яўляецца "свяшчэннай каровай", — падкрэсліў кіраўнік расійскай кампаніі.

Польшча заявіла, што будзе сыскваць з Беларусі грошы за сарваныя пастаўкі праз міжнародныя суды. Пра аналагічныя захады з расійскага боку заявілі і прадстаўнікі афіцыйнай Масквы. Што ж тычыцца Мінска, то спешна ў офіс "Транснефти" быў накіраваны факс, у якім паведамлялася, што нафта не скрадзена, а арыштавана па рашэнні Гомельскай мытні.

«Дружба» робіць захады да сяброўства

На спецыяльным брыфінгу ў Гомелі было заяўлена, што расійскаму боку накіраваны тэлеграмы аб гатоўнасці ўключыць работу сістэмы. Пра гэта заявіў дырэктар РУП "Гомельтранснафта "Дружба" Аляксей Касцючэнка. Паводле яго слоў, перапампоўванне нафты цераз нафтаправод "Дружба" спыніў расійскі бок. "Тройчы прыпынялася перапампоўванне нафты расійскім бокам. Каля 7 гадзін раніцы расійскі бок спыніў перапампоўванне і прапанаваў нам прыняць меры па ўстойлівай рабоце нафтаправода. Нафтаправод працаваў устойліва. Мы не маем падстаў абвінавачваць сябе ў тым, што па нашай віне спынена перапампоўванне нафты".

Намеснік старшыні канцэрна "Белнафтахім" Уладзімір Волкаў заявіў, што прадпрыемства "гатова забяспечыць устойлівую работу сістэмы". Паводле яго слоў, *"устойлівасць сістэмы — гэта 220—230 тыс. тон нафты па двух напрамках — Украіна і Польшча"*.

Форс-мажор

Расійскі бок трактуе сітуацыю з прыпыненнем транзіту нафты цераз тэрыторыю Беларусі як форс-мажор. Пра гэта, паводле інфармацыі расійскіх інфармагенцтваў, заявіў вечарам 8 студзеня ў эфіры тэлеканала "Вести" намеснік кіраўніка Міністэрства эканамічнага развіцця і гандлю Расіі Андрэй Шаронаў.

"Мы трактуем гэтую сітуацыю як форс-мажорную, як надыход абставін неадольнай сілы, калі Беларусь першая, я падкрэсліваю, спыніла пастаўкі расійскай нафты са сваёй тэрыторыі на тэрыторыю трэціх краін, пасля чаго ўжо расійскі бок прыпыніў пастаўкі з расійскай тэрыторыі на Беларусь, бо транзіт аказаўся немагчымым", — зазначыў ён.

"Больш за тое, сённяшніх падзей, звязаных фактычна з арыштам расійскай нафты, пацвярджаюць, што Беларусь вырашыла прымяняць гэтыя правілы, якія ўстаноўлены пастановай рэспублікі, і фактычна незаконна прысвойвае сабе расійскую нафту. Мы трактуем гэта такім чынам. Насамрэч у лістах, што былі дасланы Гомельскай мытняй на адрас "Транснефти", якраз і паведамляецца расійскаму боку аб тым, што пэўныя аб'ёмы расійскай нафты канфіскуюцца як аб'ект адміністрацыйнага правапарушэння ў сувязі з невыкананнем новых патрабаванняў, устаноўленых пастановай Рэспублікі Беларусь. Гэта значыць, расійская нафта арыштавана для ўплаты гэтых самых пошлін, якія заднім чыслом уведзены з 1 студзеня", — падкрэсліў намеснік кіраўніка МЭРГ.

Пры гэтым А.Шаронаў зазначыў, што перамовы з беларускім бокам тэарэтычна могуць пачацца. *"Але ў гэтым выпадку важна вызначыць стартавую пазіцыю. Яшчэ раз кажу: расійскі бок будзе настойваць на безумоўнай адмене пошлін да моманту пачатку двухбаковых перамоў"*, — падкрэсліў кіраўнік МЭРГ.

«Дружба» вычарпалася

Беларусь гэтыя заявы не напалохалі. Пошліну афіцыйны Мінск не адмяніў, але ў Маскву для перамоў выехала афіцыйная беларуская дэлегацыя. Да якой ужо раніцай 9 студзеня далучыўся віцэ-прэм'ер Андрэй Кабякоў.

Паводле звестак на гэтую ж раніцу, пастаўкі расійскай нафты па нафтаправодзе "Дружба" прыпынены ў шэсць краін Еўропы — Польшчу, Германію, Венгрыю, Славакію, Чэхію і Украіну.

Але Польшча паведаміла, што мае запасы нафты на 80 дзён, Славакія — на 70, Венгрыя — на 90, Германія — на 130 дзён. Так што Еўропа можа крыху пачакаць, як будуць развівацца падзеі. Большасць еўрапейскіх выданняў сходзяцца ў агульным — Лукашэнка дагуляўся: і ў інтэграцыю, і ў саюз, і ў творцу эканамічных цудаў. Незалежна ад вынікаў нафтавых перамоў, аналітыкі загаварылі пра тое, што беларуска-расійскія адносіны значна сапсаваны і сённяшні беларускі кіраўнік ужо ніколі не атрымае былой падтрымкі ад Крамля. Паглядзім... Дарэчы, пра вынікі перамоў на момант здачы гэтага нумара ў друк нічога вядома не было. Але ўжо было аб'яўлена, што прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін вырашыў асабіста далучыцца да вырашэння "беларускага пытання". А гэта значыць, працяг будзе...

Алена НОВІКАВА.

ЗАДУМАЕМСЯ...

Кому верить?

Потери российской экономики из-за газовых соглашений с Беларусью составят 3,3 миллиарда долларов, из которых госбюджет потеряет 1,3 миллиарда долларов, а убытки "Газпрома" составят 2 миллиарда долларов, заявил президент Российской Федерации Владимир Путин. *"Это является платой России за переход к рыночным отношениям и прямой поддержкой белорусских коллег"*.

***

Кому верить? Лукашенко и Сидорский заявляют, что Беларусь подписала невыгодный договор. Хотя руководителей, которые подписывают невыгодные договоры, нужно отстранять от занимаемых должностей и привлекать к ответственности.

В то же время Путин говорит, что поддержка белорусских коллег обойдется российской экономике в 3,3 миллиарда долларов. Что это за дружба такая... Все знают, что бесплатный сыр бывает только в мышеловке.

Фото Reuters.

ЭКСПРЭС-КАМЕНТАРЫЙ

Якія рахункі можна выставіць Маскве?

Афіцыйны Мінск вуснамі Аляксандра Лукашэнкі выстаўляе саюзнай Расіі рахункі за паслугі, якія дасюль Беларусь аказвала бясплатна.

Пошліна за транзіт расійскай нафты па тэрыторыі краіны ўжо ўведзена: з 1 студзеня 2007 года ААТ "Транснафта" мусіць плаціць за тону пракачваемай нафты 45 долараў ЗША. Далей гаворка ідзе пра плату за расійскія ваенныя базы, за беларускую зямлю пад расійскімі нафта- і газаправодамі. Такім чынам афіцыйны Мінск адрэагаваў на ўвядзенне Расіяй экспартнай пошліны на нафту.

Калі Расія працягвала гуляць навагоднія святы, Аляксандр Лукашэнка правёў нараду з урадам і запатрабаваў выставіць расійскаму боку рахункі за ўсе паслугі, якія дагэтуль краіна аказвала бясплатна.

"Мы перад Расіяй чыстыя на 100 працэнтаў, — заявіў Лукашэнка. — *Мы зрабілі ўсё, што яны хацелі. Прыйшоў час патрабаваць ад іх выканання свайго абяцання. Калі гэтага не будзе, то мы маем права таксама дзейнічаць, мець свабоду дзеянняў. Я маю на ўвазе — паставіць пытанне па транзіце нафты праз Беларусь, аб аплаце гэтага транзіту, аб плаце за зямлю, якая выкарыстоўваецца пад нафта- і газавыя трубы, і паставіць пытанне па ўласнасці Расійскай Федэрацыі тут.*

...У першым квартале Расіі мусяць быць накіраваныя прапановы па аплаце ўсіх тых паслуг, якія яны атрымлівалі тут бясплатна, пачынаючы ад ваенных аб'ектаў і заканчваючы транзітам.

Я далёкі ад таго, каб нагнятаць абстаноўку. Але, калі яны, захлёбваючыся ад нафтадолараў і іншых паступленняў валюты, рашылі адыграцца на Беларусі і паставілі нас ва ўмовы працы нават горшыя, чым Германію ды іншыя еўрапейскія краіны, давайце папросім Расійскую Федэрацыю — такую багатую і вялікую — заплаціць нам за нашы паслугі. Якія гэта паслугі — цудоўна вядома".

Анатоль КРАСУЦКІ, намеснік старшыні камісіі па міжнародных справах і сувязях з СНД Палаты прадстаўнікоў:

— Безумоўна, рашэнні, якія прымаюцца як у Расіі, так і ў Беларусі, падрываюць асноў пабудовы Саюзнай дзяржавы. Распачатыя абодвума бакамі дзеянні па пытанні паставак расійскай нафты ў Беларусь падрываюць асновы, закладзеныя ў рамках Дамовы аб стварэнні Саюзнай дзяржавы, і закранаюць асноўныя каштоўнасці саюзнага будаўніцтва — Мытны саюз.

На нарадзе прэзідэнт дакладна пералічыў усе аб'екты расійскай уласнасці на беларускай зямлі, за якія трэба браць плату, у тым ліку і за зямлю, на якой знаходзяцца расійскія нафта- і газаправоды. Раней усё гэта ішло ва ўзаемазалікі, а цяпер перацякае ў плоскасць прамых разлікаў.

Дзеянні расійскага боку, які і распачаў гэтыя целарухі, цалкам зразумелыя: Расія імкнецца атрымаць у сваю ўласнасць такія смачныя кавалкі беларускай уласнасці, як Беларускі металургічны завод, які каштуе 1 мільярд долараў; прыйсці са сваімі грашыма на нафтаперапрацоўчыя заводы, "Белтрансгаз", "Беларуськалій". Гэта — не чыста палітычная праблема, гэта ціск з боку расійскіх алігархаў, якія хочуць прыйсці са сваімі грашыма на астравок, дзе няма прысутнасці расійскага капіталу.

Расія відавочна прадэманстравала намер будаваць эканамічныя адносіны з Беларуссю на рынкавых прынцыпах. Таму цалкам справядлівым з'яўляецца жаданне беларускага боку выставіць Расіі рахункі па аплаце ўсіх паслуг, дагэтуль — бясплатных.

Абмен гэтымі ўколамі будзе ісці датуль, пакуль сітуацыя не ўраўнуецца і не выйдзе на рынкавую аснову. Або пакуль мы не паставім мяжу, што прывядзе ў нармальнае цывілізаванае рэчышча ўсе гэтыя адносіны.

Леанід ЗАІКА, кіраўнік аналітычнага цэнтра «Стратэгія»:

— Урад нядоўга думаў: селі і прыдумалі "транзітную пошліну". Такога кшталту разлікі існуюць. Латвія, вядома, за тону транзітнай нафты бярэ 19 долараў. Беларускі ўрад, узяўшы за аснову 70—75 мільёнаў тон транспартуемай расійскай нафты, падзяліўшы на магчымыя страты ад экспартнай пошліны на расійскую нафту, атрымаў 45 долараў за транзіт тоны расійскай нафты. Я б не сказаў, што гэта сур'ёзная, прадуманая мера. Гэтак мы агрызаемся з Расіяй. Гаворка ж ідзе не пра дзяржаўную расійскую нафту, а пра прыватную, якая знаходзіцца ў руках расійскіх алігархаў. Алігархі маюць свае механізмы і рычагі вырашэння падобных праблем.

Расіі можна выставіць рахункі за ўтрыманне ваеннай базы "Волга". Але з таго не дужа многа наскрабеш. Больш сур'ёзныя даходы можна атрымаць ад кампенсацыі кошту землі, на якой знаходзяцца нафта- і газаправоды. Гэта мільярдныя здзелкі, але яны робяцца адзін раз і адразу. У такім выпадку Расіі выгадней гнаць нафту па дне Балтыйскага мора: на глыбіні 300 метраў ніхто не будзе патрабаваць "транзітную пошліну".

У любым выпадку рэалізацыя падобных планаў больш за 1 мільярд долараў не прынясе.

Але, выстаўляючы падобныя рахункі Расіі, як будзе краіна жыць далей, я не ўяўляю. Адзін знішчальнік каштуе 25 мільёнаў долараў, а краіне трэба 50 знішчальнікаў. Дзе іх браць? Дзе купляць радыёлакацыйныя станцыі, комплексы С-300, як іх утрымліваць без расійскай дапамогі?

Увогуле, сесці і прыдумаць, за што браць грошы, няцяжка. Давайце з кожнага расіяніна, які праязджае па Беларусі, возьмем па 100 долараў. А чаму не? Кіруючыся той логікай, якую дэманструе ўлада, гэта цалкам верагодна.

Уся гэтая гісторыя нагадвае мне анекдот пра гарчыцу. Паспрачаліся два мужыкі. Адзін кажа: "Спорым, я за 100 долараў з'ем шклянку гарчыцы". "Не з'ясі". — "З'ем". І праўда, з'еў шклянку гарчыцы — вочы чырвоныя, выпучаныя, дрэнна стала. Але — забірае выйграныя 100 долараў. А другі мужык глядзіць і думае: а чым я горшы, давай і я з'ем шклянку гарчыцы. З'еў і забраў свае 100 долараў назад.

Сядзяць адзін насупраць другога — вочы выпучаныя, абодвум дрэнна. Сядзяць і думаюць: а навошта было гарчыцу есці?

Так і тут: навыстаўляўшы адзін аднаму процьму рахункаў, зняважыўшы адзін аднаго "ад пуза", Расія і Беларусь вернуцца да таго, з чаго ўсё пачыналася.

Юрась ДУБІНА.

ДОСЛОВНО

"Козулин продемонстрировал своей голодовкой высокое личное мужество. Федеральное правительство считает, что Козулин и в будущем сможет много сделать для счастья и благосостояния граждан Беларуси. Мы надеемся, что он как можно скорее поправит свое здоровье, чтобы снова заняться политической деятельностью на благо белорусского народа".

Ангела МЕРКЕЛЬ, канцлер ФРГ в письме к осужденному политику.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Мы — мацнейшыя ў Еўропе!

Чэмпіён Беларусі — "Юнацтва-Мінск" — упершыню ў гісторыі беларускіх хакейных клубаў стаў мацнейшым у Еўропе, выйграўшы ў мінулыя выхадныя ў Венгрыі Кантынентальны кубак.

У суперфінале беларускія хакеісты перамаглі венгерскі "Альба Волан", "паклалі на лапаткі" чэмпіёна Фінляндыі — "Ільвес", а ў фінале, калі нават самыя аптымістычныя прыхільнікі ўсё ж такі схіляліся да таго, што омскі "Авангард" перамагчы немагчыма, далі-такі "пад хвост" і расіянам.

0:0 — з такім незвычайным для хакея лікам завершыліся тры перыяды рашаючага матча "Юнацтва" з "Авангардам" і дадатковы овертайм. А па булітах (хакейных пенальці) нам пашэнціла больш... Так трымаць!

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

СЛЫШАЛИ?

Командиру СОБРа дали орден

Отмечал президентскую награду майор Владимир Вашкевич накануне Нового года. Указ о его награждении орденом "За службу Родине" III степени А.Лукашенко подписал еще 26 декабря.

Пожалуй, впервые командира Специального отряда быстрого реагирования воинской части 3214 внутренних войск МВД Беларуси официально "засветили" на публике. Хотя президентская пресс-служба почему-то не стала делать акцент на должности Вашкевича и о его награждении сообщила кратко: "Орден "За службу Родине" III степени удостоен военнослужащий внутренних войск МВД Владимир Вашкевич".

До недавнего времени широкая общественность о Владимире Вашкевиче почти ничего не знала. А некоторые до сих пор командиром СОБРа по ошибке считают командира части 3214 Дмитрия Павличенко, которого подозревают в причастности к устранению Юрия Захаренко, Виктора Гончара, Анатолия Красовского, Дмитрия Завадского, а также в убийстве некоторых криминальных авторитетов.

Сам Павличенко не противится, когда его называют руководителем СОБРа. А вот Вашкевич одно время не ленился подчеркивать, что СОБРом командует именно он, а не Павличенко. Но при этом майор справедливо признавал, что Павличенко не раз лично участвовал в операциях по задержанию особо опасных преступников.

Если раньше командир СОБРа майор Вашкевич и командир части 3214 полковник Павличенко особой привязанности и любви друг к другу не питали, то сегодня они — не разлей вода, отмечает сайт *"Белорусский партизан"*. И замечает, что люди из окружения министра внутренних дел Владимира Наумова в приватных разговорах о Вашкевиче высказываются неоднозначно.

Кира ЛАВРОВА.

Народная Воля http://www.nv-online.info
11 СТУДЗЕНЯ 2007 г.

СИТУАЦИЯ

История одного увольнения

В воскресенье в Беларуси пройдут выборы в местные Советы. Один из самых молодых кандидатов этой кампании — 20-летний **Максим БЛЕЩИК** из Минска. Юноша балатируется по столичному Масюковщинскому избирательному округу №33. В инициативную группу Блещика входит экс-кандидат в президенты Александр Милинкевич.

Максим Блещик — студент-заочник 2-го курса Института парламентаризма и предпринимательства. Хотя, как он говорит, после регистрации его в качестве кандидата в институте возникли проблемы. А с работы и вовсе пришлось уйти.

— Меня попросили написать заявление по собственному желанию, — рассказывает Максим. — Я работал упаковщиком на частном предприятии "Юпласт", которое входит в структуру ОО "Скорынина". Буквально через три дня после регистрации в кандидаты меня пригласил на беседу административный директор предприятия Максим Цымбаль. Без каких-либо объяснений он сказал, что нам придется расстаться, что я должен написать заявление по собственному желанию. В противном случае меня уволят по статье. Правда, он оговорился, что претензий ко мне как к работнику не имеет: я не опаздывал на работу, не прогуливал, просто, как он заметил, я влез туда, куда не надо.

— И Вы написали заявление?

— Выхода не было, иначе меня бы уволили по статье.

Фирма частная, они сами себе хозяева...

— Выходит, Вы сейчас безработный?

— Выходит, что так. Более того, возникли проблемы и в институте.

Так получилось, что зимняя сессия совпала с предвыборной кампанией. Экзамены шли с 4 по 20 декабря. Меня вызвал к себе декан факультета Николай Якименко. Поинтересовался: "Что, в органы местного самоуправления метишь?". И добавил, что со мной будет разговаривать социальный воспитатель. Но буквально на следующий день Якименко снова пригласил к себе в кабинет. И как-то так витиевато стал расспрашивать, не подумал ли я насчет своих действий. Стал говорить, что за мной стоят такие люди, что у меня могут возникнуть проблемы при сдаче экзаменов вплоть до отчисления. Я записал весь наш разговор на диктофон...

Сессия началась, я не сдал два экзамена — по математике и по производственной технологии. Я пошел за разрешением на пересдачу к декану, но он мне его не дал, сказал, чтобы приходил через месяц. А позже выяснилось, что разрешения никакого не надо было брать. Я оплатил и пошел на экзамены. К счастью, сдал. Осталось только подтянуть "хвосты" по культорологии, зачет запланирован на 27 января. Надеюсь, что сдам его без проблем...

— А до этой сессии возникали проблемы на экзаменах?

— Возникали, но я их быстро решал. У заочников это привычное дело — пересдача.

— От участия в выборах не отказались?

— Нет, конечно. Я вырос в Масюковщине, знаю обо всех проблемах микрорайона. Очень хочу сделать что-то полезное для его жителей. И то, что мне 20 лет, ничего не значит. Во время президентских выборов я входил в команду Александра Милинкевича, собирал за него подписи. Мне не безразлично, что происходит в моей родной Беларуси.

Знаю, что победить будет непросто. Мой соперник работает на государственном предприятии, он главный инженер завода отопительного оборудования, в народе известного как радиаторный.

МНЕНИЕ ВТОРОЙ СТОРОНЫ

Мы дозвонились административному директору ОО "Скорынино" **Максиму Цымбалю,** который, по словам Максима Блещика, предложил ему уволиться по собственному желанию.

—Без комментариев, — таков был ответ Цымбаля.

Декан социально-экономического факультета **Николай Якименко** в свою очередь отказался разговаривать с журналистом по телефону. Предложил встретиться лично: "Приезжайте, я вам покажу учебную карточку студента Блещика, ведомости экзаменационной успеваемости. И, пожалуйста, опубликуйте оценки кандидата в депутаты за прошлый год, оценки, которые он получил в эту сессию".

Николай Иванович сам назначил время встречи, и сам же на нее не пришел. И даже не предупредил сотрудников деканата, почему проигнорировал беседу с корреспондентом "Народной воли". Отчего же он передумал? Может быть, Максим Блещик успевает не хуже, чем другие студенты факультета? И ведомости, которые хотел Якименко показать нам, это подтвердили бы? Или есть иная причина?

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

ЧУЛІ?

Пенсіи не павялічацца

Запланаванага на студзень павышэння пенсій не адбудзецца. Не будуць пераглядацца памеры пенсій і ў лютым. Пра гэта паведаміў намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны **Валяр'ян Кароль**.

Чыноўнікі напрамую не звязваюць гэтага са складанай эканамічнай сітуацыяй, у якой апынулася Беларусь і абяцаюць, што да 2010 года пенсіі ў Беларусі павялічацца ў 1,5 раза ў параўнанні з 2006 годам. Але ці дажывуць пенсіянеры да гэтых "шчаслівых часоў"?

Алег СНОЎ.

РЭЗАНАНС

Пазіцыі падзяліліся

Думкі лідэраў апазіцыйных партый наконт галоўнай мэты Кангрэса дэмакратычных сіл (КДС), які адбудзецца ў лютым-сакавіку, падзяліліся.

Віктар Карніенка, прадстаўнік лідэра аб'яднаных дэмакратычных сіл краіны Аляксандра Мілінкевіча, лічыць, што *"калі Кангрэс паглыбіць відавочныя супярэчнасці паміж суб'ектамі кааліцыі, то яго праводзіць не варта"*.

"Хацелася б, каб КДС не разбурыў тыя дасягненні, што ёсць. У нас шмат талентаў, якія лічаць сябе самымі таленавітымі", — заявіў кіраўнік Беларускай сацыял-дэмакратычнай Грамады Станіслаў Шушкевіч у сувязі з магчымай зменай лідэра кааліцыі Аляксандра Мілінкевіча. ш"Нікога мацнейшага і больш годнага я сёння не бачу", — сказаў палітык.

Сакратар Цэнтральнага камітэта Партыі камуністаў Беларускай Алена Скрыган упэўнена, што *"КДС не павінен пераўтварыцца ў вырашэнне пытання аб асобе кіраўніка кааліцыі". "Мы падтрымліваем прынцып ратацыйнасці кіраўніцтва палітычным саветам. Цяперашняя сітуацыя далёкая ад прэзідэнцкай кампаніі, мы павінны зрабіць КДС максімальна рабочым"*, — лічыць А.Скрыган.

Лідэр Партыі БНФ Вінцук Вячорка перакананы, што галоўнае на сённяшні дзень — гэта захаванне незалежнасці Беларусі, энергетычнай і, як вынік, палітычнай. *"Усё астатняе — вытворнае ад гэтага. ... Нашы асабістыя канфлікты — выдзенага яйка не варты"*, — заявіў ён.

Выканаўца абавязкаў старшыні Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Грамада) Анатоль Ляўковіч лічыць, што галоўнае на Кангрэсе — гэта не персона, а стратэгія і тактыка. БСДП (Грамада), магчыма, увойдзе ў кааліцыю, зазначыў ён.

На думку лідэра грамадскай ініцыятывы "За свабоду прадпрымальніцтва!", члена палітсавета Аб'яднанай грамадзянскай партыі Віктара Гарбачова, індывідуальныя прадпрымальнікі бачаць у КДС *"не пошук лідэра, а пошук яснага і канкрэтнага сумеснага плана дзеянняў"*.

ГРОМКОЕ ДЕЛО

Призраки в шкафу

В конце минувшего года Верховный суд огласил приговор 46 членам банды Морозова. Трое из них приговорены к смертной казни. Между тем история далека от своего финала. О том, какие еще призраки прячутся в этом громком деле, журналист беседует с первым заместителем начальника Главного управления по борьбе с организованной преступностью и коррупцией МВД ***Владимиром ТИХИНЕЙ****.*

— Почему банда Морозова более 10 лет беспрепятственно занималась преступной деятельностью?

— Потому что все, кто должен был пресекать деятельность бандитов, стояли у них на довольствии. Если сам начальник уголовного розыска Лосев помогал скрывать преступления, то о какой работе могла идти речь. В Гомельском УВД было достаточно нормальных, профессиональных сотрудников, но все они являлись подчиненными.

— А почему вдруг подняли это дело, ведь более 10 лет всех все устраивало?

— Как я это вижу, наверное, настала пора. Я тогда работал в Мозыре по банде Якусевича, и уже тогда шла информация, что в Гомеле неспокойно, что там куча бандитов, повязанных с милицией, прокуратурой, КГБ. А началось все с того, что проверка выявила уголовное дело о групповом убийстве, где еще с 1998 года имелась явка с повинной. И это дело не расследовалось! Вот тогда-то руководство МВД и дало команду во всем разобраться.

— А почему проверяющие раньше не обращали внимания на явку с повинной?

— Ее никто не видел. Дело постоянно находилось у Лосева. А когда он ушел на пенсию, то передал все материалы своему преемнику. Где-то года через два пришла очередная проверка, и все вскрылось. Был написан рапорт в МВД, ситуацию проанализировали и решили во всем разобраться.

— Какое содержание бандиты положили Лосеву?

— По нашей информации, первоначально ему платили 2—3 тысячи долларов в месяц. Это нормальное содержание, я вам скажу. Кроме того, ему еще платили за решение конкретных вопросов. Например, по делу, где была явка с повинной, как нам рассказали, ему заплатили 10 тысяч долларов.

— Говорят, чтобы прикрыть деяния банды Морозова, в их преступлениях обвинялись невиновные граждане, двоих из которых якобы приговорили к высшей мере...

— По поводу высшей меры я не готов что-либо сказать, так как у нас нет таких данных. Но то, что за преступления бандитов сидели другие, было. В убийстве сотрудника милиции обвинили ранее судимого Гуркина, который злоупотреблял алкоголем. Накачали его спиртным до смерти и подбросили пистолет, который стоит почти 1,5 тысячи долларов. Были и другие моменты, когда за преступления "морозовцев" сидели другие, но на "вышку" никого не отправляли.

— С какими самыми большими трудностями Вы столкнулись, ведь Вам приходилось работать и против своих?

— Я уже говорил, что до банды Морозова я занимался Мозырем, поэтому уже знал, что такое *Гомель*. Мы были ко всему готовы. Знали, что там все повязано. Поэтому трудности были лишь в том, что мы работали автономно: получали информацию и сами же занимались ее реализацией.

— Тогда как удалось бежать главарям банды? Поговаривали, будто их предупредил кто-то из МВД, с генеральскими погонами...

— По поводу этого я не готов ничего сказать. Несомненно, что информация ушла. Когда мы приехали, они уже знали, что мы приедем.

— Тогда откуда они узнали?

— О том, что группа собирается уезжать, знало большое количество людей. Мы заказывали гостиницы, одно, второе, третье. Когда в Гомель приезжает 19 сотрудников из МВД, это может многих насторожить. Тот же Лосев мог узнать и сказать бандитам. Но мы точно еще ничего не знаем, только работаем в этом направлении.

— Насколько финансово-мощной была организация Морозова?

— Матюшков, который создал эту организацию и которого в 1996 году убили, поставил дело на широкую ногу. Уже тогда было много коммерсантов, работающих на группировку. В середине 90-х был пик выдачи кредитов, становления бизнеса, и Матюшков активно вкладывал деньги не только в Гомеле и других регионах Беларуси, но и в России. "Морозовцам" платили очень многие, даже банда "пожарников". Их вывезли в лес и прямо сказали: либо в землю, либо платите.

— Так какими же средствами располагал Морозов?

— Об этом сложно говорить. У них все деньги крутились в бизнесе. Мы налом ничего не нашли. Знаем, что у них были по 2—3 крутые машины, по 2—3 квартиры. Это само по себе о чем-то говорит. Они строили рынок и только в него вложили 600 тысяч долларов. Но большинство их денег крутилось в России: в Брянске, Москве, Екатеринбурге, Саратове, Самаре. Поэтому мне тяжело подсчитать, сколько у них всего было денег.

— Финансовая основа банды, их вложения в бизнес уцелели?

— Нет, в процессе расследования были проведены проверки финансово-хозяйственной деятельности тех фирм, которые имели финансовые взаимоотношения с бандой. Были наложены аресты на имущество и счета этих фирм на огромные суммы.

— Какой "хвост" тянется за этим делом, как долго еще будет продолжаться расследование?

— Действительно, нам нужно нормально подчистить концы. Есть еще много вопросов. И будут еще процессы. С сегодняшнего дня начинается ознакомление Морозова и еще шести участников преступной организации с материалами дела по обвинению в совершении семи убийств.

— А коррупционные связи все отработаны?

— Нет. Мы сейчас в основном над этим и работаем.

— Правда ли, что некоторые нынешние генералы, которые в свое время работали в Гомеле, тоже имели отношение к деятельности "морозовцев"?

— Я не могу сказать, что какие-то генералы участвовали, но я так понимаю: генералы были там начальниками УВД, они знали, что там творится, они жили в этом городе и могли навести порядок. В их подчинении были сотни сотрудников.

— То есть Вы говорите не об уголовном преступлении с их стороны, а о какой-то моральной вине?

— Нет, почему же. Я считаю, что в этом их прямая вина. Как это так, что в сентябре 1994 года всплыли четыре трупа и по ним ничего не сделано? Уже тогда, когда были похороны, люди говорили и возмущались, когда же этот беспредел остановится. Все знали, что Морозов подмял всех под себя, но милиция не реагировала. Это только вина начальника УВД, я так считаю. Да, он сейчас на пенсии. Но это неправильно. Если мы через 12 лет смогли найти убийц, то по горячим следам сделать это было значительно проще. А раз не было сделано, значит, было кому-то выгодно.

— В милиции ходят слухи, будто несколько протоколов допроса обвиняемых, где упоминаются генералы, были изъяты из дела. Это правда?

— Нет, это неправда. Дело в том, что на генералов никто ничего не указывал, что они там что-то получали. Они ничего не получали. Они просто смотрели на своих подчиненных и не реагировали. И дело здесь не только в каких-то генералах МВД. Все органы власти в Гомеле были в той или иной степени связаны с бандитами. Там очень много людей должны нести за это ответственность.

— А эти генералы хотя бы допрошены были?

— Конечно, ни нам, ни суду никто никаких ограничений не ставил.

— С 1996 года МВД довольно жестко разбирается с организованной преступностью. Вы так же действовали и в Гомеле, как говорится, на грани?

— Нет, мы действовали нормально, по закону.

— Действительно ли "морозовцам" в Гомеле платили практически все, в том числе и некоторые государственные предприятия?

— Не то чтобы государственные предприятия платили, но бандиты помогали выполнять кровельные работы госпредприятиям, за что получали деньги. Мы сейчас с этим разбираемся. Как мог, например, тот же Горбатый прийти и выполнять кровельные работы на одном из предприятий Гомельской области. Все знали, кто он такой. А ведь ему платили государственными деньгами. Мы уже знаем, что Горбатому составляли протекцию по выполнению этих работ через исполкомы.

— Вы предполагаете, что через это предприятие "морозовцы" отмывали деньги?

— Конечно.

— По Вашему мнению, трех смертных приговоров достаточно или есть и другие, кто заслуживает такой кары?

— Мне тяжело сказать. Может быть, это не последний смертный приговор. Все зависит от суда и от тех доказательств, которые имеются в материалах дела. Есть еще лица, которые находятся в розыске, и если мы их задержим, то не только им, но и другим будет грозить такое же наказание.

— Вы довольны, как провела расследование прокуратура?

— Очень доволен. Я скажу больше: очень многое зависело от Трубочкина, который вел следствие. Я даже думаю, что будь на его месте кто-то другой, то, возможно, и не было бы такого результата.

Сергей САЦУК.
ej.by

ПАЛІТКУХНЯ

А ці патрэбны адзіны лідэр?

Лідэр Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Грамада) Аляксандр Казулін прапаноўвае калегіяльнае кіраванне аб'яднанымі дэмакратычнымі сіламі. Такое пасланне ад Казуліна на прэс-канферэнцыі лідэраў апазіцыйных партый у Мінску перадаў адвакат палітыка Ігар Рынкевіч.

Паводле яго слоў, экс-кандыдат у прэзідэнты лічыць, што Кангрэс дэмакратычных сіл, які мае адбыцца ў лютым-сакавіку, павінен засяродзіцца не на пытаннях лідэрства ў апазіцыі, а на сацыяльна-эканамічнай праграме і вырашэнні канстытуцыйнага крызісу. На думку І.Рынкевіча, А.Казулін *"упершыню пасля Віктара Ганчара так паслядоўна ўказваў на нелегітымнасць цяперашняй улады"*.

Палітыкам і экспертам таксама трэба было прыбыць у Маскву на перамовы з "Газпромом" і ўказаць, што калі расійская кампанія *"падпіша пагадненне з нелегітымным прэзідэнтам, то яно потым можа быць перагледжана"*, прыводзіць думку А.Казуліна яго адвакат.

Генадзь ШАРЫПКІН.

Ніл ГІЛЕВІЧ

Пра газ і нафту

(Дэбаты ў народзе)

У канторы люд сабраўся —
Мужыкі, кабеты.
І такі крык-гвалт узняўся —
Хоць вынось партрэты.

Усхадзіліся — аж надта.
А што за прычына?
Што — вядома: газ і нафта!
У бядзе Айчына!

Лысы дзед ускочыў з крэсла
Ды як чмыхне ў вусы:
"З нас па столькі драць нячэсна!
Мы ўсё ж — беларусы!

Мы яшчэ не звар'яцелі
На жывой капейцы.
Абабраць нас захацелі
Хітруны расейцы?

Дык не ўдасца! А ні шклянкі
Даражэй не купім!
Трэба — пойдзем у зямлянкі,
А свайго не ўступім!

Трэба — ноччу будзем з кранаў
Нафтачку пялёхаць.
Беларускіх партызанаў
Ім не запалохаць!"

Чорт сарваў тут з месца бабку:
"Дзед, ты надта храбры.
Як не зробяць нам паслабку —
Ой, падшчэміш жабры!

Каб у дурнях не застацца —
Трэба ў Маці Хроснай
Ласкі-змазкі дабіваццa
Просьбай, а не грозьбай!"

"Кінь ты, Наста! — узлаваўся
Яшчэ болей лысы. —
Не на тых напаў-нарваўся
Гіцаль гладкапысы.

Калі будзе мала нашых
Партызанскіх дзеяў —
У рэзерве ў нас інакшы
Спосаб ёсць надзейны:

Мы на тыдні шэсць урокаў
Роднай мовы зробім —
І ўсю гэтую мароку
Назаўсёды ўгробім!.."

"О, я тут з табою згодна! —
Закрычала Наста. —
Будзе ўлада мовы роднай —
Будзе газ і нафта!

Бо тады мы будзем самі
Весці рэй у доме.
Будзем жыць гаспадарамі
У шчаслівай долі".

2007 г.

РЭАЛІІ

Юбілей дзеда Канстанцін Лукашоў адзначыў за кратамі

7 студзеня споўнілася 100 гадоў з дня нараджэння вядомага беларускага навукоўца і грамадскага дзеяча Канстанціна Лукашова.

Рэктар БДУ, віцэ-прэзідэнт Акадэміі навук Беларусі, ініцыятар стварэння Інстытута геахіміі і геафізікі Акадэміі навук... Канстанцін Лукашоў нарадзіўся ў пасёлку Гарадзец Быхаўскага раёна Магілёўскай вобласці ў сялянскай сям'і.

У 29 гадоў ён абараніў доктарскую дысертацыю, у 32 стаў рэктарам Ленінградскага дзяржаўнага універсітэта.

У гады Вялікай Айчыннай вайны наш зямляк апынуўся ў ЗША. Ён не абараняў беларускія гарады ад ворагаў, не замярзаў у акопах, не хадзіў у атаку. Канстанцін Лукашоў знаходзіўся на іншай лініі фронту, не менш важнай. Ён быў намеснікам закупачнай камісіі СССР у ЗША, якая займалася пастаўкамі ваеннай тэхнікі ў Савецкі Саюз па ленд-лізу. Лукашоў быў асабіста знаёмы з прэзідэнтам ЗША Франклінам Рузвельтам, не раз абедаў з ягоным дарадцам Гары Гопкінсам. Дзякуючы асабістым намаганням Канстанціна Лукашова ў часы вайны Савецкі Саюз атрымаў ад ЗША дапамогі на 11 млрд долараў. Яна не абмяжоўвалася прадуктамі харчавання. Савецкая ўлада не любіла гаварыць, што ў часы вайны з ЗША ў СССР транспартавалася ваенная тэхніка — самалёты, танкі, а таксама медзь, чыгуначныя металы.

Пасля вайны Канстанцін Лукашоў вярнуўся ў Беларусь. З 1952-га па 1956 год ён узначальваў Беларускі дзяржаўны універсітэт, потым працаваў віцэ-прэзідэнтам Акадэміі навук Беларусі.

Толькі ў мінулым годзе ў музеі Вялікай Айчыннай вайны з'явіўся стэнд, які распавядае пра нашага імянітага земляка. Унук Канстанціна Лукашова — ягоны поўна цёзка, планаваў да 100-годдзя дзеда выдаць кнігу ўспамінаў свайго бацькі, які не паспеў дапісаць яе пры жыцці. Не атрымалася. Больш за тое, сёння Канстанцін Лукашоў-малодшы знаходзіцца за кратамі.

Ягоны арышт — справа блытаная і, як кажуць родныя, незаконная.

Лукашова затрымалі 19 снежня. Падставай для ўзбуджэння крымінальнай справы стаў інцыдэнт, які адбыўся 29 сакавіка. Канстанцін Лукашоў адвозіў з 3-й Гарадской бальніцы на ўласнай машыне свайго брата, вядомага апазіцыйнага дзеяча, удзельніка намётавага лагера на Кастрычніцкай плошчы падчас прэзідэнцкіх выбараў Вячаслава Сіўчыка. Па словах міліцыянераў, Канстанцін Лукашоў супраціўляўся, калі тыя спрабавалі спыніць ягоную машыну.

"Народная воля" ў свой час шмат пісала пра гэты інцыдэнт. Родныя Лукашова ўпэўнены ў ягонай невінаватасці. Следчы пракуратуры Ленінскага раёна Мінска Папкоў кажа, што арышт Канстанціна быў санкцыянаваны таму, што ён не з'яўляўся своечасова на допыты. Маці Канстанціна Галіна Сіўчык сцвярджае, што сын не атрымліваў позвы з пракуратуры.

"Ён не хаваўся, — кажа Галіна Васільеўна. — *Увесь гэты час, што ідзе следства, Косцік працаваў у Акадэміі навук. Непрыемнасці ў малодшага сына пачаліся пася таго, як ён у 2004 годзе вылучыў сваю кандыдатуру ў дэпутаты Палаты прадстаўнікоў. Але чаму яны зараз прычапіліся да яго, не ведаю. 9 студзеня ў мяне была сустрэча з Косцям, ён мяркуе, што справу зноў узнавілі таму,*

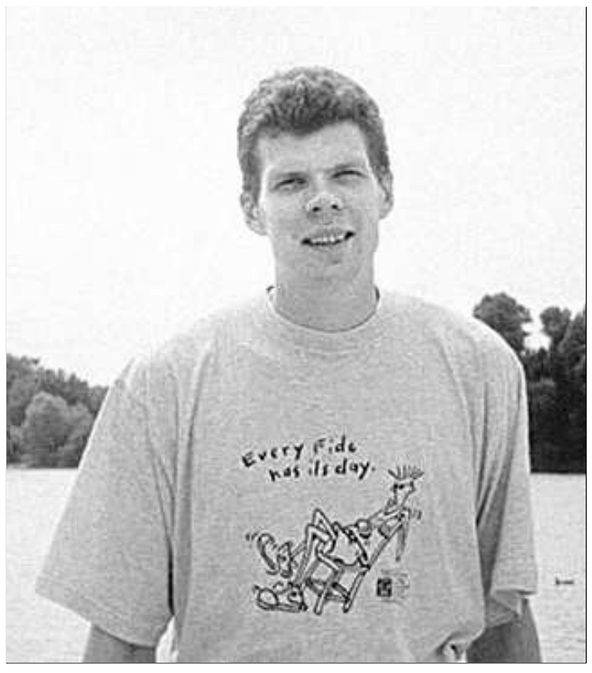

што распачалася выбарчая кампанія ў мясцовыя саветы, а Косця распрацаваў стратэгію абрання ў Мінскі гарадскі савет, і яна добра рэалізоўвалася. Мяркую, што ягонае зняволенне горш для ўлады, чым нейкі мітынг апазіцыі. Калі арыштоўваюць нявіннага чалавека па палітычных матывах, гэта мае вялікі розгалас у дэмакратычных краінах. Зараз мне тэлефануюць калегі Косці навукоўцы-геолагі са шмат якіх гарадоў Еўропы, пытаюцца, якія акцыі яны могуць зрабіць на Нямеччыне, у Літве, Швецыі і г.д, каб дапамагчы Канстанціну. Яны ведаюць нашу сям'ю, паважаюць Косцю — прадстаўніка трэцяга пакалення геолагаў-геахімікаў Беларусі. Косцю даслалі ў ізалятар лісты вядомыя Беларусы: Ніл Гілевіч, Сяргей Законнікаў, Зінаіда Бандарэнка, Алесь Шатэрнік, Станіслаў Шушкевіч і інш.".

Па словах пракурора Ленінскага раёна Мінска Аляксея Стука, справа Канстанціна Лукашова будзе перададзена ў суд.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Леанід ДАРАШЧОНАК, начальнік платных неахоўваемых парковак: «Зараз на мінскіх паркоўках плаціць не трэба»

З мінулага панядзелка ўсе паркоўшчыкі КУП "Гаражы, аўтастаянкі, паркоўкі" Мінгарвыканкама былі адпраўлены ў адпачынак на нявызначаны тэрмін.

Яшчэ напярэдадні прыняцця дакумента, які прадугледжваў бы адмену платы за паркоўкі аўтамабіля на стаянках ля гандлёвых прадпрыемстваў, старшыня Мінгарвыканкама **Міхаіл Паўлаў** абураўся: *"Хацелася б ведаць, хто гэта ў нас прыдумаў — браць грошы, дзе б ты ні паркаваў машыну. Бо ў горадзе практычна не засталося ні сантыметра дарог, дзе б за стаянку з вас не патрабавалі б столькі ж, як за білет у партэры ў Оперным тэатры... Людзі прыехалі на рынак, нешта купляюць, плацяць за тавар, падаткі ідуць у бюджэт — ім дзякуй казаць трэба, а з іх па дзве тысячы патрабуюць... Добра што хоць выпускаюць бясплатна"*.

Напрыканцы мінулага года з'явіўся і Указ прэзідэнта "Аб упарадкаванні дзейнасці аўтамабільных стаянак і аўтамабільных парковак". Праўда, як будуць працаваць паркоўкі па новым Указе — невядома да гэтага часу.

— З гэтага панядзелка ўсе муніцыпальныя паркоўкі часова закрыты, — паведаміў карэспандэнту "Народнай волі" начальнік платных неахоўваемых парковак КУП "Гаражы, аўтастаянкі, паркоўкі" Мінгарвыканкама **Леанід ДАРАШЧОНАК**. — Іх дзейнасць спынена да вырашэння некаторых тэхнічных пытанняў.

— Што гэта за пытанні, калі не сакрэт?

— Ва ўказе ёсць пункт, які прадугледжвае аснашчэнне ўсіх парковак сродкамі, якія б перашкаджалі выезду без аплаты. Гэты нюанс мы пакуль і не можам закрыць. А вось тэхнічныя сродкі па ўліку часу знаходжання аўтамабіляў ужо ёсць. Я кажу толькі пра нашы паркоўкі, не пра камерцыйныя.

— На які час прыпынена дзейнасць парковак?

— Я думаю, што тыдні на два. А там будзе бачна...

— Наколькі я зразумеў, паркоўшчыкі зараз адпачываюць за свой кошт?

— Не зусім так, нейкая частка ад заробку ім будзе выплачана. Гэта называецца — вымушаны прастой. Так што зараз, суадносна, на нашых паркоўках плаціць не трэба — паркоўшчыкаў жа няма. А ўвогуле, пакуль па пытанні парковак не прыйшлі да нейкай адзінай думкі, абмяркоўванне спрэчных пытанняў працягваецца.

Алесь СІВЫ.

ШПІЛЬКА

Мы ўсё бліжэй да ўсталявання беларуска-расійскай мяжы

Дзяржаўны мытны камітэт Беларусі ў якасці меры ў адказ падрыхтаваў дакументы аб увядзенні абавязковага афармлення пасведчання на часовы ўвоз аўтатранспарту, зарэгістраванага ў Расіі. Пра гэта паведаміў начальнік упраўлення арганізацыі мытнага кантролю ДМК Сяргей Барысюк.Паводле яго слоў, 1 студзеня, згодна з рашэннем Смаленскай мытні, было ўведзена абавязковае афармленне пасведчання на часовы ўвоз аўтатранспарту з Беларусі. Кошт афармлення дакумента складае ад 9 да 20 тысяч рублёў.

"Магчыма, у Расійскай Федэрацыі такое дапушчальна, што тэрытарыяльны мытны орган прымае рашэнне, якое, так бы мовіць, наносіць урон не толькі маёмасны, але і палітычны, практычны для грамадзян", — зазначыў С.Барысюк.

Дзмітрый УЛАСАЎ.

Народная Воля http://www.nv-online.info
11 СТУДЗЕНЯ 2007 г.

РЭЗАНАНС

Напрыканцы мінулага года ў адной з газет, якая выдаецца за межамі Беларусі, з невялікім артыкулам пра "беларускую псеўдаапазіцыю і расійкі гэбізм" выступіў Зянон Пазьняк.

З просьбай пракаменціраваць перадрукаваны тэкст Пазьняка "Народная воля" звярнулася да некаторых грамадскіх і палітычных дзеячаў.

Небяспека расійскага фашызму

Цяпер Масква і Лубянка вырашылі цалкам узяць пад свой расійскі кантроль лукашэнкаўскую падстаўную апазіцыю (шляхам павялічанага фінансавага датавання, каб маніпуляваць не толькі беларускай палітыкай, але і Лукашэнкам). Псеўдаапазіцыя тут жа пачала разварочвацца на Маскву і нават дзяліцца на больш прамаскоўскіх (камуністы, АГП) і менш прамаскоўскіх.

У гэтай сувязі мушу падкрэсліць вельмі істотны момант. Маскоўскі гэбізм пераараджаецца і развіваецца ў бок класічнага фашызму нямецкага ўзору. У расійскіх умовах гэта можа ператварыцца ў з'яву значна страшнейшую і разбуральнейшую, чым камунізм са сваім ГУЛАГам, голадам і рэпрэсіямі. Дзеля гэтага ўжо створаны эканамічны базіс (прыватная ўласнасць, зліццё прыватнага і дзяржаўнага капіталу), аналагічны як у Нямеччыне 30-х гадоў. Тое ж і ў палітычнай структуры Расіі. КДБ, трымаючы абсалютную ўладу ў імперыі, займае ў сістэме тое ж месца (толькі больш універсальнае), якое займалі "СС" і "Гестапа" ў гітлераўскім "рэйху".

Слабасць расійскага гэбізму — у адсутнасці ўсеагульнай ідэалогіі (якую меў якраз камунізм). Але мы бачым, што абсалютызацыя карпаратыўнай улады ў Расіі і пошукі дзяржаўнай ідэалогіі ідуць (прытым свядома і мэтанакіравана) па шляху расійскага нацызму. Разгортванне ксенафобіі, этнічныя чысткі, тэрарызм і сістэма заказных забойстваў, стварэнне штучных прафашыстоўскіх арганізацый ("казакі", розныя партыйкі, "саюзы" і т.п.) — усё гэта праявы фарміравання фашыстоўскай сістэмы расійскага гэбізму (мы ўжо не кажам пра Беслан, ваенныя дзеянні, аперацыі за мяжой і т.п.).

Небяспека найперш у тым, што гэтая старая-новая расійская палітыка непасрэдным чынам закранае і насоўваецца на Беларусь. Сутнасць яе стратэгіі — знішчэнне Беларускай нацыі. Пачалі з сімвалаў. Цяпер дабіваюць ужо нацыянальную школу і паслядоўна вынішчаюць мову, ідзе нечуваная алкагалізацыя беларускага насельніцтва. Бліжэйшы разгляд гэтай тактыкі і стратэгіі ўражвае празрыстай аналогіяй і дэталёвым паўтарэннем плана Бормана (які немцы не паспелі ажыццявіць у Беларусі).

Мы павінны ведаць, што людзі, якія ідуць у беларускую палітыку, не бачачы, не разумеючы і не хочучы разумець, як, хто і чаму знішчае Беларускі народ, гэтыя людзі, як правіла, прынясуць шкоду Беларусі і асабіста сабе. Слепата ёсць слепата. Ёй ніхто не хваліцца. Бяда, аднак, у тым, што няспеласць асобы зусім не ад недахопу інфармацыі, але ад несфармаванасці нармальнай нацыянальнай свядомасці, якая месціцца не ў галаве, а ў сэрцы, у веры, у самой істоце чалавека.

У існуючым становішчы грамадства без спелай нацыянальнай свядомасці практычна цалкам безабароннае перад фашыстоўскай чужынскай палітыкай. Мінулі часы народнікаў, будзіцеляў ды асветнікаў, цяпер іншы час, але тое, што было вынішчана разам з пакаленнямі, мусіць быць вернута, інакш немагчыма ні рухацца, ні абараняцца, ні наступаць. Трэба ўмела скарыстаць ціскі задуху антыбеларускага рэжыму для пратэстнага падняцця нацыянальнай свядомасці і культуры. Так рабілася заўсёды ў часы рэакцыі і паралічу адкрытага змагання. Павінна быць ідэйная і духоўная база, стоячы на якой людзі змогуць супрацьстаяць расійскаму фашызму і не дадуць яму захапіць Беларусь.

Зянон ПАЗЬНЯК.

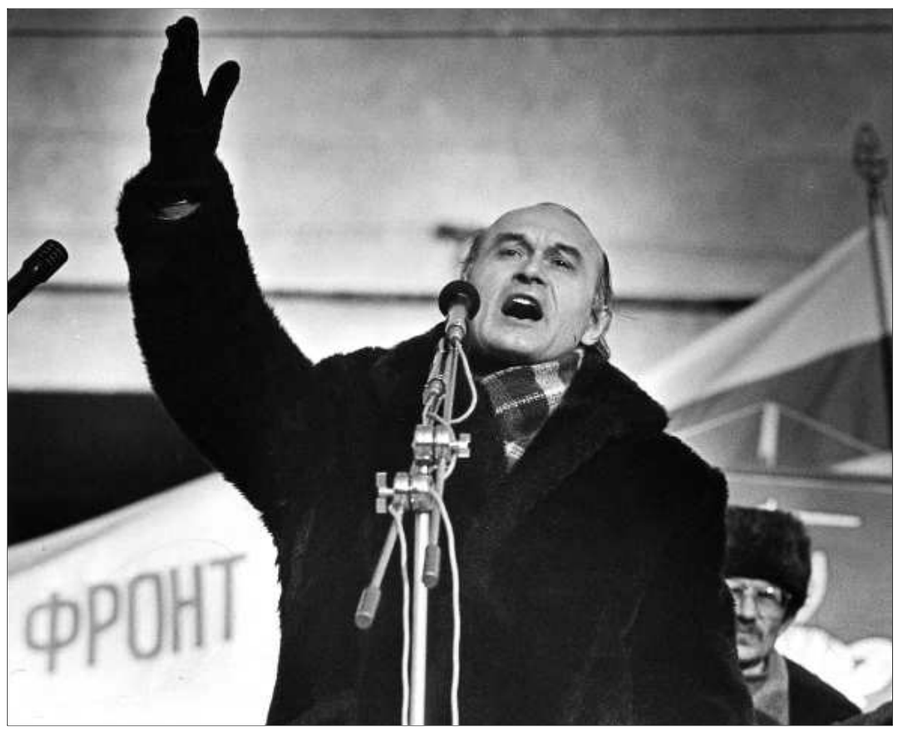

КАМЕНТАРЫЙ

Таццяна ВАНІНА, член аргкамітэта па стварэнні партыі працоўных, лідэр беларускага жаночага руху "Адраджэнне Айчыны":

— Вельмі складана каменціраваць такія рэчы, бо ў мяне адчуванне, што пагроза *"маскоўскага гэбізму"* для Зянона Станіслававіча — такая ж навязлівая ідэя, як і *"пагроза сусветнага імперыялізму"* для Сталіна, а краіны дэмакратычнага лагера — для Лукашэнкі. Гэта параноя! Жыць з адчуваннем, што вакол цябе — адны ворагі — вельмі цяжка. І мне ў гэтым сэнсе шкада і Зянона Станіслававіча, і Аляксандра Рыгоравіча.

Што тычыцца *"развароту псеўдаапазіцыі на Маскву"*, то хачу нагадаць: Расія — наша суседка. І ад гэтага факта нам нікуды не дзецца. Час кітайскіх і берлінскіх сцен даўно сышоў. І калі ты сапраўдны палітык, то мусіш будаваць адносіны з усімі краінамі, нават калі іх кіраўніцтва цябе нечым не задавальняе.

Што тычыцца *"несфармаванасці нармальнай нацыянальнай свядомасці"*, дык я хачу сказаць наступнае: вельмі зручна сядзець у бяспечным месцы і разважаць пра такія высокія матэрыі! У свой час я сказала Зянону Станіслававічу, што ён не мае права заклікаць народ са зброяй у руках бараніць незалежнасць краіны, седзячы за мяжой! Калі беларускія мужчыны на чале з Зянонам Станіслававічам, а не жанчыны і дзеці, будуць колам стаяць на плошчы Каліноўскага дзень і ноч, на паветры, на марозе, у мокрых намётах, калі яны возьмуць зброю і пойдуць да лукашэнкаўскага дому браць уладу, тады я гатова падняць рукі і сысці з палітыкі наогул. Але, на жаль, у нас няма мужчын, якія ў стане нешта змяніць. Яны могуць пісаць толькі вось такія артыкулы...

Уладзімір ЛАБКОВІЧ, юрыст Партыі БНФ:

— Канешне, вельмі цяжка каментаваць Зянона Станіслававіча... Я асабіста з некаторымі момантамі проста катэгарычна не пагаджуся. Прыпісваць сённяшнюю беларускую апазіцыю да нейкіх "маскоўскіх праектаў", на маю думку, памылкова. І Зянон Станіслававіч як чалавек, які, на мой погляд, фактычна адарваны ад беларускай палітыкі, проста не разумее гэтага. Тым больш што збольшага ўсе сур'ёзныя суб'екты беларускай палітыцы выступаюць у падтрымку незалежнасці Беларусі. Гэтае пытанне ўжо нават нікім не абмяркоўваецца, бо гэта факт, які прызнаюць усе, пачынаючы ад камуністаў.

З Пазьняком можна пагадзіцца ў тым, што ў Расіі партыі, якія прапагандуюць ідэі з адценнем фашызму, могуць быць прадстаўлены ў органах улады, Дзярждуме. Бясспрэчна: Расія яшчэ нікога не дэмакратызавала. Ні сябе, ні іншыя краіны і народы. І нельга чакаць, што Расія дэмакратызуе Беларусь.

Можна пагадзіцца і з тым, што нам сапраўды трэба грунтавацца на нацыянальнай базе, бо гэта дасць магчымасць захаваць і дзяржаву, і будучыню...

Валянцін ГОЛУБЕЎ, гісторык:

— Такі пункт гледжання на Захадзе сапраўды існуе, яго Зянон проста пераказвае. Але я не ацэньваю аб'ектыўную рэальнасць, якая сёння ёсць у Расіі, так, як Пазьняк. Бо *"фашызм"* — гэта вельмі сур'ёзная фармулёўка.

Я на сённяшні дзень больш гісторык, чым палітык. І ведаю, што не толькі палітык, але і кожны грамадзянін павінен даволі асцярожна выступаць з абвінавачваннямі, тым больш на адрас цэлай нацыі, народа, асабліва калі гэты народ — твой сусед. Я студэнтам гавару так: язык і розум дадзены чалавеку не для таго, каб тая думка, якая знянацку прыйшла ў галаву, адразу была выказаная. Непрадуманая фраза, слова могуць нашкодзіць больш, чым канкрэтнае дзеянне. І як палітык я б не рабіў тых выказванняў, якія цяпер ці ў будучым маглі б пашкодзіць адносінам маёй краіны з суседняй.

Сяргей КАСЦЯН, дэпутат Палаты прадстаўнікоў:

— Ну што тут можна сказаць... Калі гаварыць шчыра, то няма каго і няма чаго каментаваць... Вывады абсалютна надуманыя. Няма ніякага расійскага фашызму. Ёсць мэта багатых людзей прыўмножыць свае капіталы, і яны гэтай мэты дабіваюцца. А дзе сёння ў свеце, скажыце, няма алігарха, які б не імкнуўся павялічыць свой капітал за кошт уласнага народа альбо за кошт іншых народаў? Хіба расійскія алігархі, павысіўшы нам кошты на газ, будуць гэтыя грошы ўкладваць у расійскую глыбінку? Не, гэтыя грошы па-ранейшаму сыходзяць у замежныя банкі. Абвінавачваць рускі народ у фашызме — я думаю, гэта можа рабіць толькі хворы чалавек...

Валерый УХНАЛЁЎ, выканаўчы дырэктар Фонду інтэграцыі Беларусі і Расіі:

— Расія сапраўды спрабуе вярнуць сабе прыкметы, скажам так, супердзяржавы. І расійскі дзяржаўны шавінізм, канешне, існуе. Але я не думаю, што гэта моцна ўплывае на Беларусь і на іншыя краіны, з якімі сёння супрацоўнічае Расія. Тое, што тычыцца палітыкі Расіі — гэта справа яе кіраўніцтва, яны маюць права самі вызначаць сваю знешнюю і ўнутраную палітыку.

Мне падаюцца цалкам неабгрунтаванымі апасенні наконт таго, што Расія быццам бы хоча захапіць, паглынуць Беларусь і знішчыць беларускую нацыю. Расія проста хоча мець свой вялікі ўплыў на Беларусь — гэта ў яе інтарэсах. Мы павінны з гэтага зрабіць свае высновы і шукаць свой інтарэс. Гэта нармальныя адносіны дзвюх краін.

Што тычыцца ліквідацыі беларускай нацыі і ўсяго беларускага, то з гэтым паспяхова спраўляецца кіраўніцтва нашай краіны. Яны знішчаюць нацыянальныя школы і ўсё тое, што звязана з беларускай культурай. І таму мне падаецца, што праблема перш за ўсё ў нас саміх, а не ў Расіі.

А наконт таго, што *"псеўдаапазіцыя пачала разварочвацца на Маскву"*, то Зянон Станіслававіч вельмі даўно з'ехаў з Беларусі і таму, на мой погляд, увогуле не ўяўляе, што такое цяперашняя беларуская апазіцыя. Ён мерае ўсіх сваімі меркамі — тымі, калі ён тут яшчэ працаваў і быў у апазіцыі. Аднак з таго часу шмат змянілася. І апазіцыя стала іншай.

Не варта казаць пра тое, што сёння ў аб'яднанай беларускай апазіцыі нібыта ёсць людзі, якія хочуць прадацца альбо аддацца Расіі, якія могуць пайсці на знішчэнне суверэнітэту. Бо такіх у беларускай апазіцыі няма. Зянон Станіслававіч лічыць, што ёсць, але пры гэтым не прыводзіць ні канкрэтных прыкладаў, ні выказванняў канкрэтных людзей. Галаслоўныя абвінавачванні... Так, мы лічым, што ў нас павінны быць добрыя і нават прыярытэтныя адносіны з Расіяй. Але гэта не значыць, што мы гатовы пайсці ў расійскі палон. Сёння нават усе сацыялагічныя даследаванні паказваюць, што колькасць людзей, якія хочуць, каб Беларусь стала часткай Расіі, вельмі малая.

Пазьняк, адарваўшыся ад палітыкі, ад рэальнай работы ў краіне, проста не ў тэме. Ён неадэкватна ацэньвае многія рэчы і да яго выказванняў, на мой погляд, трэба ставіцца вельмі спакойна. Ён адарваны ад рэальнага беларускага жыцця.

Марына КОКТЫШ.

ДЫПКУР'ЕР

Новы пасол Францыі ў Беларусі Мірэй Мюсо прыбудзе ў Мінск 16 студзеня і ў нашай краіне адсвяткуе свой дзень народзінаў

Мірэй Мюсо нарадзілася 28 студзеня 1945 года. Мае чын паўнамоцнага міністра 2-га класа. Працавала віцэ-консулам і 3-м сакратаром у Пасольстве Францыі ў Афінах, у цэнтральнай адміністрацыі ў Францыі, 2-м сакратаром у пасольстве ў Вене, 2-м саветнікам у пастаяннай камісіі Францыі ў Паўночна-Атлантычным савеце ў Бруселі, паслом Францыі ў Грузіі і дырэктарам архіваў у цэнтральнай адміністрацыі.

Новы пасол валодае нямецкай, англійскай, грэчаскай і рускай мовамі. Мае дыпломы аб вышэйшай адукацыі ў галіне філалогіі, аб заканчэнні Інстытута палітычных навук, аб вышэйшай спецыяльнай адукацыі ў галіне абароны і дыпломы Нацыянальнай школы ўсходніх моў.

Мірэй Мюсо з'яўляецца кавалерам нацыянальнага ордэна "За заслугі" і кавалерам ордэна Ганаровага легіёна.

Марына НОСАВА.

АФІЦЫЙНА

«Дажынкі» пройдуць у Рэчыцы

Аляксандр Лукашэнка падпісаў распараджэнне аб правядзенні Рэспубліканскага фестывалю-кірмашу працаўнікоў вёскі "Дажынкі-2007". Як паведамляе прэс-служба беларускага прэзідэнта, у адпаведнасці з дакументам, фестываль-кірмаш пройдзе ў верасні 2007 года ў Рэчыцы і Рэчыцкім раёне Гомельскай вобласці.

Распараджэннем кіраўніка дзяржавы створаны арганізацыйны камітэт фестывалю-кірмашу, старшынёй якога прызначаны віцэ-прэм'ер Іван Бамбіза.

Ул.інф.

ПАМЯЦЬ

...і будзе суд

Зацверджаны склад грамадскага суда па ацэнцы злачынстваў сталінізму ў Беларусі. Рашэнне было прынята на чарговым пасяджэнні грамадскага аргкамітэта па ўвекавечанні памяці ахвяр рэпрэсій перыяду сталінізму.

У склад грамадскага суда ўвайшлі прадстаўнікі беларускай навукі і культуры, а таксама сведкі і ахвяры трагедыі. Сярод іх — акадэмік Радзім Гарэцкі, пісьменнік Васіль Якавенка, гісторыкі Ігар Кузняцоў і Леанід Маракоў, кінарэжысёр Уладзімір Колас, публіцыст Якаў Басін, былыя рэпрэсаваныя Зінаіда Тарасевіч і Уладзімір Раманоўскі. Колькасць удзельнікаў грамадскага суда члены аргкамітэта вырашылі не абмяжоўваць.

Рашэнне суд мае намер вынесці 27 кастрычніка гэтага года ў межах канферэнцыі "Злачынствы сталінізму ў Беларусі".

Грамадскі аргкамітэт накіраваў зварот лідэрам асноўных канфесій і рэлігійных дэнамінацый з прапановай падтрымаць ініцыятыву грамадскасці аб'явіць гэты год Годам памяці ахвяр сталінскіх рэпрэсій, а 29 кастрычніка — Днём памяці ахвяр рэпрэсій у Беларусі.

Марат ГАРАВЫ.

ПРОФИЛЬ

Василий Новиков от комментария отказался

Отказывается ли он от своих слов — неизвестно

В свое время "Народная воля" много писала об этом человеке. Во время конституционного кризиса 1996 года секретарь ЦК Партии коммунистов Белорусской **Василий Новиков** был одним из лидеров объединенной антилукашенковской оппозиции.

Он неоднократно выступал в негосударственной прессе, в том числе в антикоммунистической, пытаясь противостоять декоративному референдуму 24 ноября 1996 года, используя при этом довольно резкие выражения. Казалось, на политическом небосклоне появляется новый оппозиционный лидер.

Но... В 1998 году Новиков неожиданно прекращает политическую борьбу. Многие задумались: что случилось? Разгадки долго ждать не пришлось. Через какое-то время Василия Новикова назначают советником посольства Беларуси в Молдове. Как сообщали средства массовой информации, дегустировать молдавское вино Василий Николаевич отправился после того, как написал покаянное письмо Александру Григорьевичу. Якобы вначале Новикову предложили должность, а когда он уже собрал чемоданы, попросили написать это самое письмо. А через пару лет Новиков *"после планового завершения своей загранкомандировки"* написал заявление об уходе из Министерства иностранных дел. Причем в МИДе подчеркивают, что заявление Новиков написал исключительно по собственному желанию. Сам Новиков о своем решении выбыть из мидовских резервистов публично не распространялся. Зато подчеркивал, что, мол, никогда не был в президентском строю. А на дипломатическую работу согласился, потому что нужно было кормить семью.

Сейчас Василий Новиков работает директором Института философии Академии наук. Понятно, что на такие должности люди случайно не попадают.

Но вернемся в прошлое.В августе 1996 года Василий Николаевич обратился к главному редактору "Народной воли" с настоятельной просьбой напечатать его статью *"Против лома нет приема, окромя другого лома"*. Наша газета печатала и другие материалы Новикова, критикующие власть. Удивительно, но и через десять лет многие его слова и выводы по-прежнему актуальны. Днями "Народная воля" напрямую спросила у директора Института философии, не отказывается ли он сейчас от своих слов?

Однако Василий Новиков от комментария вежливо отказался...

Марина КОКТЫШ.

О чем писал Василий Новиков...

Цитаты из статьи "Против лома нет приема, окромя другого лома, или Воспоминания о будущем Беларуси", "Народная воля" №75, август 1996 года:

...По всем городам и весям прошла повальная проверка кадров на лояльность. Дотошному пересмотру подверглись участковые и избирательные комиссии. В них включены лишь свои люди. Охота на ведьм проведена на крупных предприятиях республики. Директора проверены на тест: "Поддерживает ли руководитель политику президента?". Надо полагать, выявленные подозрительные взяты на заметку. По всей Беларуси собрана информация об умонастроениях в политических и общественных организациях. Не водятся ли там крамолы, не смеет ли кто выражать недовольство?

...Разве А.Г.Лукашенко, с его манерой решительно распоряжаться всюду, куда бы ни ворвался, как всадник на белом коне, станет мириться с чьим-то влиянием в Конституционном суде или Центризбиркоме? Да он в мгновение ока потребует, чтобы эти структуры служили лично ему!

Александр Григорьевич крайне ревностно относится к любым "чужим" инициативам, появившимся не по его указаниям. Человек он просто ужас какой мстительный в самых малых мелочах...

...Со времен антикоррупционной комиссии депутата Лукашенко он всегда сражался с властью за народ. Я, кстати, с тех пор его и помню. И президент Лукашенко, сам воплощенная власть, людей на нее постоянно науськивает и на их глазах постоянно расправляется со всяческим ненавистным избирателям "начальством". Каким он был, таким он и остался — но народу как раз и дорог он такой. Но если у власти остался совсем один — как сражаться с самим собой? Затруднительно для эквилибриста такого экстра-класса. А впрочем, может, и это сумеет. Тут его изобретательность беспредельна. Ведь носит на себе изысканные, дорогостоящие костюмы. Живет без семьи в поистине президентских хоромах в государственной резиденции "Дрозды". Окружил себя бесчисленной охраной. Разъезжает в сопровождении бесчисленного автомобильного кортежа. Имеет личного врача, которого все время возит за собой, что можно было бы понять, если бы он был действительно болен или состоянию его здоровья угрожала бы какая-то серьезная опасность. К его услугам вертолет. Обзавелся и личным самолетом, и суперавтобусом, и даже двухпалубной прогулочной яхтой. А люди свято верят в его кристальную чистоту и непорочность в части потребления материальных благ. Да он ими пользуется с небрежностью князя, который, впрочем, вчера только фактически из грязи.

Ладно, он президент, и все это благолепие положено ему для поддержки престижа державы. Но зачем же при этом, катаясь как сыр в масле, он обманывает людей и, лицедействуя, изображает на словах, что вместе со страдающим народом и сам питается корочкой черствого хлеба?

Или при диктатуре надобно прикидываться сирым, и герой сей явится к своему народу во всем, наконец, блеске, славе и роскоши? Поди ж, неймется покрасоваться во всей красе!

Президент проговорился, что хочет быть у кормила минимум еще два срока, да по семь, а не пять лет. Он хочет править пожизненно.

Может, всем миром удастся втолковать Александру Григорьевичу, нашему всенародно избранному и любимому, что ложь и беззаконие его же самого до добра не доведут?..

Цитаты из материала "Кадры одноразового использования", "Народная воля" №90, октябрь 1996 года:

...Скольких же потоптал Александр Лукашенко своими ногами с большим, как с удовольствием подметил Владимир Вольфович Жириновский, размером стопы? Значительные потери понес директорский корпус, включая и руководителей закрытых и открытых акционерных обществ. Прорежены ряды председателей колхозов. Большая кадровая дань взыскана с банковской сферы... Обвиняемых Александр Григорьевич не пускает пред свои светлые очи. Перед вынесением приговора они лишены права что-то пояснить или оправдаться. Чиновники высочайших рангов об собственной отставке узнают, как правило, из газет. В скоропалительных, жестких разборках попираются элементарнейшие нормы служебных и просто человеческих взаимоотношений. Почти вся Беларусь понимала и понимает, что рубит Лукашенко с плеча, совершенно не считаясь ни с законом о госслужащих, ни с уставами редакций, ни с нормами КЗОТа. Многие президентские указы об увольнениях чиновников абсолютно незаконны. Но почти никто из пострадавших не смог защитить себя с помощью судебной ветви власти. И перед этим бесправием все поголовно равны, от жэковского дворника до спикера парламента. Круша налево и направо людские судьбы президент не ведает ни справедливости, ни тем паче, милосердия. И этот залихватский стиль поощряется, насаждается и тиражируется на всех уровнях исполнительной власти всех уровней...

...Госсекретарь Совета безопасности В.Шейман стоит на вершине пирамиды, которая за два последних года раздалась во все стороны. Резко увеличилось количество внутренних войск МВД. Расплодилось великое множество сыщиков в контрольных органах. Возникли новые специальные военизированные формирования типа "Альфа". Появилась секретная служба безопасности в 260 штыков. Более того, в сугубо гражданских президентских структурах то и дело натыкаешься на выходцев из КГБ, МВД, армии. В мирных управленческих кабинетах сплошь сидят полковники. Открыто практикуется скрытая съемка должностных лиц. Прослушиваются служебные и домашние телефоны, вплоть до телефонов председателя Конституционного суда...

ЛИЧНОЕ ДЕЛО

Василий Новиков родился 21.11.1946 в д.Ломачино Оршанского р-на, белорус. Одиннадцатый ребенок в семье рабочего-железнодорожника. Образование: средняя школа, философский факультет ЛГУ им.Жданова (1969—1974). После окончания средней школы работал слесарем-сборщиком на Оршанском приборостроительном заводе, служил в СА (танкист), затем был слесарем—лекальщиком Оршанского завода "Легмаш" и слесарем-электромонтажником опытного завода в Ленинграде.

После окончания ЛГУ — преподаватель Белорусской сельхозакадемии, с 1977 г. — инструктор райкома, в 1985—1988 гг. — первый секретарь Чериковского райкома КПБ, затем первый заместитель заведующего орготделом ЦК КПБ. С 1969 г. — член КПСС. Народный депутат Республики Беларуси 12-го созыва.

Был первым заместителем председателя Верховного Совета Республики Беларусь 13-го созыва, секретарь ЦК ПКБ, был кандидатом в президенты Беларуси в 1994 году.

Женат, имеет двух дочерей.

ПОЛИТКУХНЯ

Прокуратура подтверждает неземное происхождение Лукашенко

На следующий день после чистосердечного признания Лукашенко о фальсификации итогов президентской кампании, Анатолий Лебедько обратился в Прокуратуру Республики Беларусь с предложением возбудить уголовное дело по факту заявления белорусского правителя. И вот наконец прокуратура разразилась ответом.

Правда, никто из руководства не решился поставить свою подпись. Крайним был назначен начальник управления, некто А.Ходотович. Данный чиновник уведомляет: *"Прокуратура Республики Беларусь данными о конкретных фактах, связанных с фальсификацией при установлении результатов выборов Президента Республики Беларусь 19.03.2006, не располагает"*.

Вот тебе и на! А как же тогда публичное заявление Лукашенко, многократно ретранслированное в СМИ?

Мы попросили Анатолия Лебедько прокомментировать ответ прокуратуры: *"Если бы у нас была прокуратура, если бы мы имели правовое государство, то гражданин Лукашенко должен был получить повестку на собеседование к тому же начальнику управления Ходотовичу. Поэтому вся интрига — в созерцании игры прокуроров, старательно изображающих глухонемого, беспомощного инвалида. Телевизор там не смотрят. Своего президента не слушают. По версии тех, кто должен контролировать неукоснительное соблюдение законодательства, получается, что Лукашенко и вовсе не есть простой смертный, а значит, наши земные законы на него не распространяются. Наши чиновники тем и отличаются от туркменских, что могут более тонко и иносказательно заявить о неземном происхождении местного правителя"*.

Екатерина ТКАЧЕНКО.

Народная Воля http://www.nv-online.info
11 СТУДЗЕНЯ 2007 г.

ТЕМА ДНЯ

Газ подорожал. Насколько вырастет квартплата?

С этим вопросом “Белорусские новости” обратились к Василию ГРАМОВИЧУ, заместителю начальника управления жилищного хозяйства Мингорисполкома по экономическим вопросам.

“Мингорисполком не имеет сведений о повышении коммунальных платежей. Не мы формируем ценовую политику, а Совмин Беларуси. Навряд ли до 15 числа, последнего дня выставления цены на коммунальные платежи, что-то изменится. Скорее всего в жировках за декабрь тарифы не изменятся. Если цены повысятся с 1 января, то потребители узнают об этом вовремя. На сегодняшний день никакой более точной информацией мы не располагаем”, — ответил Василий Грамович.

Если цена повысится, то на сколько?

Еще летом первый вице-премьер Владимир Семашко предупреждал, что повышение цен на газ, естественно, повлечет за собой увеличение платы за коммунальные услуги. “Так, при подъеме цены до 100 дол. за 1 тыс.куб.м рост коммунальных платежей за двухкомнатную квартиру, где проживают четыре человека, составит 32—35 дол.”, — сказал он.

Удивительно, но Владимир Семашко четыре месяца назад точно назвал стоимость газа. Однако не хочется думать, что тогда же он предрек и новый размер коммунальных платежей для населения. Тем более что на пресс-конференции 2 января вице-премьер сам себя поправил и заявил, что рост цен на российский газ в Беларуси не повлечет за собой резкого увеличения цен на жилищно-коммунальные услуги для населения. Он отметил, что *“для населения шока от роста цен не будет при всей сложности ситуации в экономике. По-прежнему рост цен в коммунальной сфере сохранится на уровне не более 5—6 дол. за год. Такое повышение будет, другого — не будет”.*

Так кто же заплатит разницу между 35 и 5 долларами? Всю нагрузку возьмут на себя предприятия, заверил В.Семашко, *“именно в реальном секторе экономики повысятся тарифы на энергоносители”.*

Чтобы сохранить прежние цены и не увеличивать их больше, чем на 5—6 долларов, государственную дотацию должны получать либо белорусские производители тепловой и электроэнергии, либо ЖЭСы. Только так можно компенсировать возросшую себестоимость ресурсов. “А это огромные средства”, — говорит **Иван Анташкевич,** бывший начальник управления жилищного хозяйства Мингорисполкома, теперь директор фонда “Экон”.

Главную проблему он видит *“в сомнительной способности бюджета дотировать эти организации”. “Поскольку бюджет формируется за счет поступлений налогов от всего промышленного комплекса, возникает вопрос: как он справится с повышенной нагрузкой? Ведь для каждого предприятия возрастет стоимость энергозатрат, и неизбежно налоговые поступления должны сократиться. Таким образом, бюджетная ситуация только усложнится. В любом случае, чтобы иметь возможность направлять бюджетные дотации коммунальному хозяйству, потребуется урезать бюджетные расходы каких-то других секторов. Это может быть образование, социальные программы. Говорить, что платит бюджет, значит говорить, что платят все”*, — считает Иван Анташкевич.

Нам же, рядовым плательщикам, эксперт рекомендует как минимум обезопасить себя приобретением счетчиков на воду и газ. Не исключено, что показаниями значений потребления жильцами воды и ее подогрева коммунальные службы будут оперировать достаточно вольно.

Так что ставим счетчики и ждем жировки, судя по всему, в этом месяце пока со старыми ценами.

Елена СПАСЮК.

Всем будет непросто

Первой информацией о путях выхода из сложившейся ситуации стало заявление вице-премьера Семашко о том, что стоимость природного газа для населения вырастет.

“Цена газа для потребителей Беларуси увеличится с 75,4 дол. в 2006 году до 150—153 дол. за 1 тыс. куб.метров. Цена на другие виды энергии в результате также повысится. На электрическую энергию цена возрастет на 54% и составит 11,1 цента за кВт/ч. На тепловую электроэнергию — на 55% до 24,5—25 дол. за одну Гкал. Это тяжелое испытание для реального сектора экономики. Тем не менее это все подъемно, те темпы объемов производства, которые заданы на 2007 год, будут выполняться”, — цитирует заместителя главы правительства TUT.by со ссылкой на БЕЛТА.

То, что тарифы для населения будут возрастать, подтвердил и первый замминистра энергетики РБ Эдуард Товпенец в интервью “Комсомольской правде”. Одновременно замминистра сообщил, что могут возникнуть трудности и у некоторых предприятий: *“Энергоемкость нашей экономики очень высокая. И, конечно, энергоемким предприятиям будет сложнее ее преодолевать. В первую очередь цементным, кирпичным, стекольным заводам, которые используют много топлива, многим предприятиям легкой промышленности будет сложно. Котельным, которые вырабатывают тепло, тоже будет непросто. А есть предприятия, у которых энергоемкость продукции невысокая, там эту проблему решить несложно”.*

ПАРАДОКС

«Полідрэў» шчыруе для замежжа,

альбо Хто ў Беларусі пачуе Пятра Іваноўскага?

“Няма прарокаў у сваёй айчыне” — гэтае мудраслоўе адразу ж узгадваецца пры знаёмстве з віцебскім прадпрымальнікам Пятром Іваноўскім, які ўжо толькі год паказвае ўзор высокатэхнічнай і ашчаднай вытворчасці з адыходаў.

Пад кіраўніцтвам Пятра Людвігавіча працуюць толькі 30 чалавек, але плён іх працы адпавядае самым высокім патрабаванням якасці і экалагічнай бяспекі.

Амаль штодня з вытворча-экалагічнага прадпрыемства “Полідрэў”, якое туліцца літаральна на балоце ў прыгарадным пасёлку Кастрычніцкі, адпраўляюцца ў гандлёвую сетку грузы мэблі ды іншых вырабаў з кампазітнага матэрыялу, што складаецца галоўным чынам з двух сыравінных рэчываў — адыходаў перапрацоўкі драўніны і поліэтыленавага смецця, ператвораных у першасны поліэтылен.

Лёгкая, прыгожая, трывалая і танная прадукцыя завода “Полідрэў” мае попыт у краінах Балтыі, у Польшчы, Даніі, Германіі ды іншых краінах Еўрасаюза, а таксама ў Расіі. Спажыўцы задаволены і якасцю, і коштам віцебскіх тавараў з маркай “Полідрэў”. Уражвае іх і бесперабойнасць паставак замоўленага. А гэта гарантуецца высокай прадукцыйнасцю працы кожнага, хто заняты на вытворчасці.

— Людзі зацікаўлены ў вялікай аддачы свайго рабочага часу, — гаворыць Пётр Людвігавіч, — бо ведаюць рэальны, у грошах, кошт сваёй працоўнай гадзіны, нават хвіліны. Кожны разумее, што адпачынак, “перакур” або што яшчэ падобнае паменшыць зарплату. Не дзіўна, што ўсе эканомяць працоўны час дзеля вытворчасці. Таму выпрацоўка ў нас утрая вышэй, чым, прыкладам, на дзяржаўным вытворчым аб’яднанні “Віцебскдрэў”. А нашы перадавікі, акрамя звычайных штомесячных выплат, маюць яшчэ і свайго роду прэмію — “дырэктарскі грант” у суме каля двух мільёнаў за год. Высокая аддача працоўнага часу дазваляе мець мінімальны сабекошт прадукцыі. Да таго ж мы, — працягвае П.Іваноўскі, — пастаянна рупімся аб эканоміі ва ўсім. Памяшканні завода ацяпляюцца пілаўнім ды іншымі адыходамі вытворчасці. Але галоўная заслуга работнікаў прадпрыемства ў тым, што яны з 2003 года вырабляюць разнастайную прадукцыю з дрэвапластыка — “сплаву” адыходаў драўніны і палімераў. З гэтага кампазітнага матэрыялу тут робяць мэблю і дарожныя знакі, розныя скрынкі і будаўнічыя ды аддзелачныя матэрыялы. І ўсё гэта нашмат дзешавей, чым тыя ж рэчы з драўніны, металу або “чыстага” першаснага пластыку. І разам з тым значна больш даўгавечнае.

Але вось парадокс: тое, што выпускае “Полідрэў”, не прыйшлося даспадобы на радзіме Пятра Людвігавіча. Шэраг арганізацый адмовіліся набываць тавары “Полідрэва” якраз з-за іх вартасцяў, асабліва з-за нізкага кошту. Аказваецца, на гэтых прадпрыемствах зарплата вышэй, калі даражэйшыя сыравіна і камплектуючыя. Не зацікаўлена ў рацыянальным выкарыстанні адыходаў і дзяржава. Больш таго — “Полідрэў” адчувае на сабе яе моцны ўціск. Падаткі на прадукцыю з адыходаў утрая (!) вышэй за тыя, што спаганяюцца за выпуск аналагічных вырабаў з першаснай, “свежай” сыравіны.

— Я, колькі мог, імкнуўся пераканаць чыноўнікаў, што гэткае недарэчнае падаткаабкладанне робіць збор і перапрацоўку адыходаў нявыгаднай, марнай справай, — абураецца Пётр Іваноўскі, — але ніхто мяне не пачуў. Не дапамаглі мне ні ў Адміністрацыі прэзідэнта, ні ў парламенце. Глухімі да маёй прамовы засталіся і дэпутаты майскай сесіі Віцебскага гарсавета. Праўда, нашай тэхналогіяй перапрацоўкі поліэтыленавага смецця зацікавіўся абласны Камітэт прыродных рэсурсаў. Ён нават выдаткаваў сродкі на праект устаноўкі па утылізацыі палімерных і драўнінных адыходаў. Але на гэтым усё і скончылася, хоць такія ўстаноўкі маглі б з’явіцца і працаваць у кожным населеным пункце. Аднак іх няма, і ўсе драўнінныя і пластыкавыя адыходы адусюль накіроўваюцца на звалку. І толькі “Полідрэў” перапрацоўвае тысячы тон пілаўння і поліэтыленавага смецця, у тым ліку — бытавога, атрымліваючы за гэта дзяржаўную “прэмію” ў выглядзе завышаных падаткаў. Пры такіх умовах выкарыстоўваць гэтую карысную эканоміцы і прыродзе тэхналогію нявыгадна.

— Рукі часам апускаюцца, — з крыўдай гаворыць П.Л.Іваноўскі. — Мы, выходзіць, не патрэбны ў Беларусі? “Полідрэў” даўно б вылецеў у трубу, каб наша тэхналогія і нашы вырабы не спатрэбіліся б у дзяржавах Еўрасаюза і ў Расіі, у прыватнасці, — у Екацярынбургу. Так што не выключана, — сумнавата жартуе Пётр Людвігавіч, — што Беларусь неўзабаве пачне купляць дрэвапластык на Урале або ў Польшчы...

Сяргей БУТКЕВІЧ.

Ток пакуль бяжыць, але без дроў ужо не абысціся...

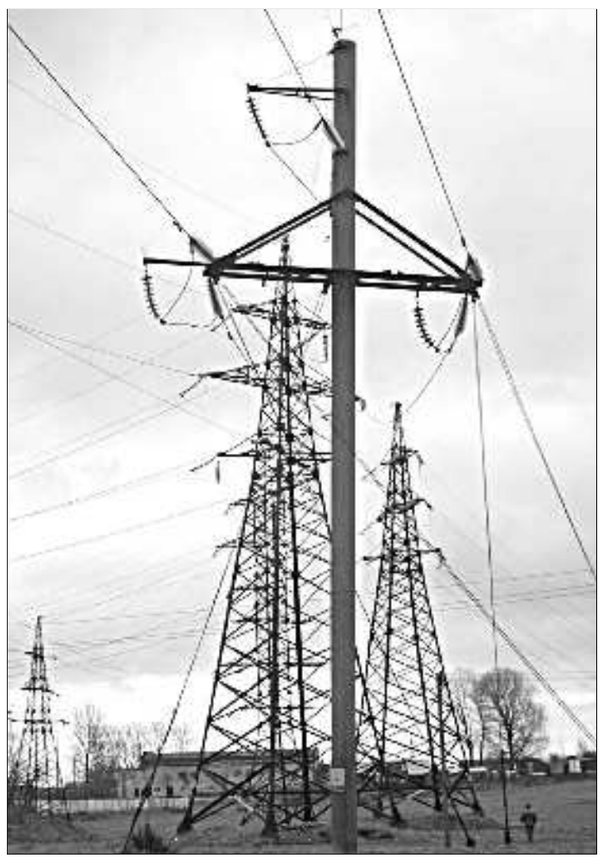

ЦИТАТА

Мне кажется, что отсутствие “собственности” на землю у крестьян создает все наше неустройство. Природа вложила в человека некоторые врожденные инстинкты, как-то: чувство голода, половое чувство и т.п. И одно из самых сильных чувств этого порядка — чувство собственности. ***Нельзя любить чужое наравне со своим и нельзя обхаживать и любить землю, находящуюся во временном пользовании наравне со своею землею.*** *Искусственное в этом отношении оскопление нашего крестьянина, уничтожение в нем врожденного чувства собственности ведет ко многому дурному и, главное, к бедности. А бедность, по мне, худшее из рабств. Смешно говорить этим людям о свободе или свободах. Сначала доведите уровень их благосостояния до той, по крайней мере, наименьшей грани, где минимальное* ***довольство делает человека свободным****...".*

(Из письма П.А.Столыпина Льву Толстому.)

Больш за 900 брыльянтаў

З сярэдзіны снежня 2005 года Нацыянальны банк Беларусі прадаў насельніцтву 917 брыльянтаў агульнай масай 166,45 карата на 320 тыс. долараў ЗША ў эквіваленце. Пра гэта паведаміў БелаПАН прэс-сакратар Нацбанка Міхаіл Журавовіч.

Рэалізацыю атэставаных брыльянтаў галоўны банк краіны пачаў 14 снежня 2005 года. Пакупнікам прапануюцца камяні розных якасна-колеравых характарыстык ад 0,05 да 0,8 карата класічнай круглай агранкі з 57 гранямі, што выраблены паводле расійскіх стандартаў.

У Нацбанку зазначаюць, што попытам карыстаюцца ўсе без выключэння брыльянты.

Аляксей АРЭШКА.

10 лет в зоне,

свободной экономической

Новая экономическая модель развития открыла немалые возможности хозяйствования на фоне общей зашоренности белорусской экономики.

Символический смысл — в зажаренном, с румяной корочкой поросенке, который преподнесли на юбилее СЭЗ “Брест” главе ее администрации **Николаю Кривецкому** председатель Брестского райисполкома **Владимир Мацука** и председатель райсовета **Леокадия Грицко.**

2007-й — год Свиньи. Само собой напрашивалось пожелание: дабы он не подложил свинью резидентам зоны и стал символом достатка и благополучия...

Продвинутый по географии?

Судьбой уготовано, что Брест оказался самым продвинутым к рынку городом страны. Будучи пионером малой приватизации, он стал создателем первой на Беларуси свободной экономической зоны. Дело не в только в его выгодном географическом положении и в близости границ, но и в том, что переменам способствовали открытость Бреста реформам, его развитая инфраструктура, наличие рабочей силы высокой квалификации...

Задумка создать в Бресте СЭЗ (наряду с аналогичными зонами в Калининграде, Одессе, Выборге и Находке) родилась еще в горбачевские времена — по примеру китайской Шэнь-Жень, которая впечатляла своим экономическим чудом. Еще до распада Союза, в 1989 году, правительство Беларуси поручило Брестскому облисполкому разработать ее технико-экономическое обоснование. В конце 1992 года вышло соответствующее постановление о СЭЗ, однако в ожидании закона о зонах Верховный Совет Республики Беларусь не утвердил его...

Тогда депутат Верховного Совета 12-го созыва **Николай Кривецкий** стал приверженцем идеи создания возле города над Бугом зоны, где можно было бы обкатать новую экономическую модель развития страны. Во многом благодаря его энтузиазму эту идею поддержали на местном и республиканском уровнях.

Правда, СЭЗ “Брест” рождалась в муках. Целых пять лет ушло на подготовку ее создания, на дебаты в парламенте (быть или не быть?) и разработку правовой базы. По словам Николая Кривецкого, зона де-факто была создана 15 лет назад, в 1991 году, на заре рождения независимой Беларуси, когда сам воздух, казалось, был настоен на ветре перемен. Неслучайно тогда в Брестском горсовете чуть ли не впервые в стране была образована комиссия по переходу на рыночные отношения.

От китайцев — к немцам

Администрация зоны, заинтересованные министерства, ведомства совместно с немецкой консалтинговой фирмой “КПМГ” из Дюссельдорфа разработали для нее нормативно-правовую базу с благоприятными экспортными, производственными, таможенными, страховыми, банковскими условиями — для привлечения отечественных и иностранных инвестиций.

20 марта 1996 года своим указом №114 президент наконец-то де-юре создал свободную экономическую зону “Брест”.

В ней действует льготный режим внешнеторговых, финансовых, фискальных и административных норм. К примеру, внешнеторговые льготы для резидентов зоны включают в себя упрощенный порядок экспортно-импортных операций, отмену таможенной пошлины на ввозимое сырье и комплектующие и на продукцию собственного производства при ее вывозе за пределы Беларуси.

В СЭЗ “Брест” вошел 71 кв. километр площади Брестского района — в близлежащих Козловичах и аэропорту, из которых до сих пор под производственные цели используется меньше половины.

Алексей Андреюк — главный архитектор проекта СЭЗ “Брест”. К его разработке привлекли ведущих архитекторов Беларуси. В экстремальные сроки проект выполнялся в 1996 году.

“Сложность в том, что проект был пилотным, — вспоминает Андреюк. — *Администрация зоны вручила нам только контур территории, утвержденный президентом. Мы разработали экономическую программу для разных вариантов развития: инвестиционных, геополитических, правовых, план детальной планировки зоны, провели серьезную поэтапную экологическую оценку территории зоны”.*

В том же году под №1 в качестве резидента зоны зарегистрировали иностранное предприятие “Вестлайн” с немецким капиталом. Но вышел конфуз: немецкий предприниматель оказался калифом на час: так и не приступив к выпуску продукции, он исчез из СЭЗ “Брест”, как будто его и в помине не было. За ним пришли те, кто осел надолго: ИП “Кондор”, “Белс”, СП “Дельфа Буг”. В 1997 году они выпустили первую продукцию.

Западные инвесторы не торопились вкладывать свой капитал, примеривались, присматривались: а не надуют ли их в Беларуси? Уж больно шатким казался им первый мостик-переход на западные рыночные рельсы. Поэтому потенциальные инвесторы брали в аренду производственные площади, устанавливали оборудование, но не спешили приобретать землю, так как условия работы в зоне постоянно менялись. Однако через три года в зоне уже была создана первая тысяча новых рабочих мест. Со временем появились импортозамещающие и градообразующие предприятия: СП “Санта-Бремор”, “Анрэкс”, “Блэк Рэд Уайт”, “Первая шоколадная компания”, “Инко-Фуд”, ЗАО “Инволюкс”, УП “Гефест-Техника”, СП “БелТрансОйл”, ИООО “Вокс”, СП “БелБаупласт”.

Ход конем не оправдался

В конце 2001 года в территорию зоны включили крупнейшие предприятия Бреста, бывшие госпредприятия, преобразованные в открытые акционерные общества с главенствующей долей государства. Это электромеханический, электроламповый, радиотехнический заводы и РУПП “Завод ”Цветотрон”, попавшие в сложную финансово-экономическую ситуацию. Расчет был на то, что их свободные производственные площади в зоне будут востребованы и найдут арендаторов. Однако расчет не оправдался, так как они, не будучи резидентами зоны (кроме БЭЛЗа), не пользовались никакими преференциями, а потому не имели никаких льгот. Сейчас их государство забирает под свое крыло, но при условии “добровольной и безвозмездной передачи” акционерами своих акций в собственность Республики Беларусь. Иными словами, оформить договоры дарения с Госкомитетом по имуществу Республики Беларусь, от имени которого выступает руководство акционерных обществ на основании договора поручения.

На что нацелил акционеров указ президента №538 от 28.08.2006 года “О мерах по финансовому оздоровлению убыточных акционерных обществ”? На то, что государство берется реструктуризировать кредиторскую задолженность предприятий и вывести их из кризиса. Но ведь в период приватизации работники предприятий-должников на льготных условиях приобретали те акции за свои деньги или именные приватизационные чеки “Имущество”.

Планета новых возможностей

Что дала СЭЗ “Брест” для социально-экономического развития области и страны? Какова ее роль сегодня?

Константин Сумар назвал 10-летие СЭЗ “Брест” *“особенным юбилеем”.* Образованная буквально на пустом месте во времена *“пика спада”* экономики страны, она сегодня дает 16% в объеме производства и одну четвертую часть в экспорте Брестчины. В то время как производственный персонал составляет только 2% от общего количества работающих в области. По объему выпускаемой продукции СЭЗ вышла на уровень промышленного производства всего города Бреста.

Созданная как минимум на 50 лет, зона стала форпостом рыночной экономики, которая представляет современную модель хозяйствования.

За прошедшие годы количество резидентов менялось. Их сегодня 87, на полтора десятка меньше, чем два года назад. Как и число предприятий с иностранным капиталом — 66 против 80. На первом месте лидируют инвесторы из Германии, чья доля — 28% в общем объеме инвестиций, на втором месте — Беларусь (23%), на третьем — Польша (19%) и на четвертом — Россия (16%). Переменчив в зоне рыночный ветер. Еще два года назад российский капитал лидировал — с 30% в общем объеме инвестиций, а польский — пятым (около 8%), уступая место британским Виргинским островам. Теперь лидеры — в аутсайдерах.

Причины ухода из СЭЗ разные: нарушения условий договора, исключение из числа резидентов по инициативе администрации зоны, невозвращенные кредиты, неумелое хозяйствование и вообще никудышный бизнес-план. К примеру, взяли курс на выпуск не той продукции. Не будем лукавить: негосударственная форма собственности еще не гарантирует отличных результатов.

В то же время инвестиционная активность резидентов превысила ожидаемую в 2,4 раза и составила за 10 лет 330 млн долларов. На предприятиях зоны создано более 14 тысяч новых рабочих мест. Более одного миллиарда долларов — на такую сумму за время существования СЭЗ поставлено изделий на экспорт. В бюджеты разных уровней поступило 160 млн долларов налогов.

50 миллионов на рождаемость

10-летие СЭЗ “Брест” отметили в областном центре выставкой товаров — в легкоатлетическом манеже и собранием в Областном театре драмы и музыки. На юбилее звучали фанфары, поздравления и пожелания, вручались многочисленные грамоты и подарки, выступали артисты и творческие коллективы.

Резиденты зоны преподнесли главврачу Брестского роддома **Альбине Черенкевич** вклад в 50 миллионов рублей для приобретения современного оборудования, чтобы, как подчеркнул руководитель СП “Санта Импекс Брест” **Александр Мошенский,** *“наши женщины сумели выполнить программу по рождаемости”.*

...Успех дался нелегко, поэтому и цена его более весома. Ведь то, что дешево дается, недорого и ценится.

Александр КОВАЛЬЧУК.

По статье «Получение взятки»

В милицию обратился директор частного предприятия. Он заявил, что руководитель передвижной механизированной колонны (ПМК) одного из районов Минщины вымогает у него взятку.

Последний хотел нажиться при сбыте экскаватора и автогрейдера, находившихся на балансе указанной организации. В ходе переговоров с коммерсантом первоначальная цена за товар была снижена в несколько раз, а в качестве компенсации руководитель ПМК запросил наличными 20 тысяч долларов США.

Подозреваемый был задержан работниками ГУВД Мингорисполкома и Московского РУВД столицы в момент получения взятки. Прокуратурой Московского района г.Минска возбуждено уголовное дело по части 3 статьи 430 УК РБ “Получение взятки”, ведется следствие. Об этом факте рассказано на сайте МВД Беларуси.

Всего в 2006 году выявлено 980 фактов мздоимства, из которых 561 — получение и 413 — дача взятки, а также 6 фактов посредничества.

Народная Воля http://www.nv-online.info
11 СТУДЗЕНЯ 2007 г.

В ЗЕРКАЛЕ МИРОВОЙ ПРЕССЫ

Что ждет Беларусь и Лукашенко?

Немецкая газета **Tageszeitung** пишет, что ответ Минска показывает, что белорусский президент Лукашенко осознал, насколько опасной для него становится ситуация. Путин никогда не проявлял теплых братских чувств к своему белорусскому коллеге, но теперь Лукашенко оказался в тупике. Своим упорством он намерен доказать белорусскому народу, что настроен решительно и не позволит "большому брату" поставить себя на колени. Однако шансов на выигрыш у него нет.

Лукашенко удается удерживать власть главным образом благодаря льготным ценам на импортируемое из России энергосырье. Повышение цен на газ в два раза поставит его в крайне затруднительное положение. Придется переложить часть расходов, связанных с повышением цен, на плечи населения. Белорусы привыкли жить небогато, но в стабильных условиях. Если ситуация вдруг изменится, то чаша терпения может переполниться.

Вопрос в том, какую цель преследует Москва. Вне сомнений, центральную роль играет нежелание продолжать субсидировать экономику соседней страны. Однако главная причина "газовой войны" кроется в другом. Москва, по всей видимости, решила реанимировать идею союзного государства в составе России и Беларуси, разумеется — на своих условиях. Проще говоря, малый западный сосед будет включен в состав Российской Федерации. Дни суверенной Беларуси сочтены.

Газета **Die Welt** высказывает следующее мнение относительно газового конфликта между Россией и Беларусью. Пока Лукашенко держит в своих руках контроль над системой трубопроводов, он еще не выбыл из игры. Однако в долгосрочной перспективе последняя в Европе экономическая система советского типа нежизнеспособна. Лукашенко, которого госсекретарь США Кондолиза Райс называет "последним диктатором Европы", не может рассчитывать на поддержку Запада. Для того чтобы рассчитывать на помощь Европы, Лукашенко следовало бы приступить к осуществлению демократических реформ. А этого он делать не хочет.

Вопрос в том, что произойдет раньше: либо Лукашенко пойдет навстречу Кремлю и согласится на образование союзного государства, что фактически означает присоединение Беларуси к России, либо он уступит "Газпрому" контрольный пакет акций белорусской компании "Белтрансгаз". Результат в обоих случаях будет примерно одинаковым.

Американский еженедельник **"Тайм"** оценивает ситуацию. Раньше Лукашенко поддерживал белорусскую экономику за счет российского топлива, и ему даже прочили место в Кремле. Это казалось вполне реальным в тот период, когда он рассматривался как союзник Бориса Ельцина. Однако после того, как российские бразды правления перешли в руки Владимира Путина, шансы Лукашенко встать во главе союза двух стран резко сократились, и, соответственно, меньше стало причин поддерживать союзнические отношения с Москвой. Тем не менее отсрочка заключения такого союза, по мнению аналитиков из московского центра Карнеги, весьма рассердила российского президента. Второй и последний президентский срок Путина заканчивается в 2008 году, и успешное поглощение Беларуси могло бы обеспечить ему славу первого объединителя славянских земель, потерянных его предшественниками Михаилом Горбачевым и Борисом Ельциным.

По мнению аналитика Лилии Шевцовой, присоединение Беларуси могло бы создать законную возможность для Путина остаться на третий срок в Кремле. Да, конституция Российской Федерации ограничивает время пребывания любого президента в должности двумя сроками подряд, однако новая, расширенная за счет Беларуси федерация могла бы начать счет с нуля.

ПОСМОТРИМ В «УКРАИНСКОЕ ЗЕРКАЛО»

Как соседи пережили резкое повышение цены на газ?

Глядя в "украинское зеркало", мы можем увидеть свое завтра. Ведь соседи год тому на себе ощутили двухкратное увеличение цены на российский газ. Тогда они проснулись и обнаружили, что угрозы России были не шуткой и газовая труба перекрыта. Спустя несколько дней Киев, который поначалу отказывался покупать российский газ по цене вдвое выше, чем ранее, согласился на условия Москвы, и поставки топлива возобновились. В этом году страны заранее подписали договор на 2007 год, из которого следует, что цены на топливо повысятся еще на 40%.

Последствия того события сильнее всего ударили по бюджету простых украинцев. Их счета за свет и газ в прошлом году увеличились почти вдвое. Это не могло не вызвать недовольства населения, так как уровень жизни в Украине один из самых низких в Европе.

Недавно в Киеве прошла демонстрация. Тысячи ее участников протестовали против высоких цен на газ и другие коммунальные услуги. А с нового года им придется платить еще больше. *"Моя пенсия составляет 75 долларов в месяц, и практически всю ее я отдаю в качестве квартплаты,* — жалуется пенсионерка Галина Алексеева. — *Мы уже не можем себе позволить нормального питания, нам нельзя болеть, так как нечем платить врачам. Жизнь и так беспросветна, а с ростом цен она становится еще труднее".*

Многие в Украине боятся, что в один прекрасный день люди просто откажутся платить по счетам за коммунальные услуги. *"Эта проблема может спровоцировать негативную цепную реакцию,* — считает украинский политолог Владимир Фесенко. — *Если население перестанет платить, это приведет к тому, что у энергетических компаний исчезнут деньги. Это также чревато политическими рисками".*

"В то же время цены в бывшей советской республике растут не только на газ. "Дорожает еда и транспортные услуги, и это становится настоящим шоком для населения", — говорит экономический эксперт Международного центра перспективных исследований в Киеве Ильдар Газизулин.

Эффективность энергетической системы Украины была и остается одной из самых низких в Европе. И прошлогодние события стали тревожным звонком: стране требуются срочные меры, чтобы трансформировать энергетику, созданную еще в советские времена. Эти реформы, по оценкам экспертом, обойдутся Украине в 20 млрд долларов.

Пока правительство потратило на модернизацию лишь 500 млн долларов. *"По моим ощущениям, мало что изменилось,* — говорит Газизулин. — *За год в адрес правительства прозвучало много критики по поводу неэффективности энергетической системы, но власти просто не могут позволить себе потратить те большие деньги, которые требуются для модернизации".*

Андрей ВАСИЛЬЕВ.

КОРОТКО

Пан Ги Мун о трудном времени

Выступая перед журналистами перед штаб-квартирой ООН в Нью-Йорке, новый глава этой международной организации Пан Ги Мун назвал нынешний период "трудным временем в международной политике". Помимо Дарфура и КНДР, Пан Ги Мун назвал в качестве наиболее неотложных проблем ситуацию на Ближнем Востоке, Иран, Ирак и Ливан.

Пан Ги Мун заявил, что в первую очередь он хочет восстановить доверие к ООН. По его словам, в последние годы престиж этой международной организации упал из-за скандалов и коррупции.

Бенедикт XVI призвал построить новый мир

Глава Римско-католической церкви Бенедикт XVI обратился к международному сообществу с призывом совместными усилиями построить на планете такой мир, в котором все уважали бы основные права человека. Особое внимание понтифик уделил ситуации на Ближнем Востоке.

Катастроф стало меньше

В 2006 году в мире зафиксировано 156 случаев крушений самолетов. Согласно данным расположенного в Женеве Бюро учета авиакатастроф, это рекордно низкий показатель за последние 43 года. По сравнению с 2005 годом в минувшем году количество жертв воздушных аварий уменьшилось на 11 процентов.

Секреты успеха евро

Пять лет назад была введена единая европейская валюта. Сегодня евро — одна из самых стабильных в мире.

Начиная с 1 января 2002 года евро, ранее использовавшийся исключительно в безналичных расчетах, стал единственным законным платежным средством в Бельгии, Германии, Финляндии, Франции, Греции, Ирландии, Италии, Ватикане, Люксембурге, Нидерландах, Австрии, Португалии и Испании. А 1 января 2007 года к европейскому валютному союзу присоединилась Словения.

Неофициально евро уже давно играет в Словении, равно как и в других государствах юго-восточной Европы, важную роль. В евро держат свои сбережения частные лица. Евро продолжает свой победный марш по Европе.

Практически с первого дня евро удалось завоевать доверие международных валютных и финансовых рынков. К тому времени, когда граждане получили на руки новые банкноты, евро успел стать второй по важности после американского доллара резервной валютой мира. Единая европейская денежная единица заняла место немецкой марки, считавшейся до этого важнейшей валютой Европы.

В чем же секреты успеха евро? Во-первых, крепость единой европейской валюты обеспечивается мощной экономикой стран — членов еврозоны. Во-вторых, за соблюдением Пакта о стабильности единой европейской валюты пристально следит Центральный европейский банк — учреждение, независимое в своих решениях от политического руководства отдельных государств, входящих в валютный союз.

Конечно, в недолгой истории евро были периоды, когда единая европейская валюта несколько сдавала свои позиции. Но сейчас евро продолжает набирать вес по отношению к доллару. С начала 2006 года стоимость евро в долларовом выражении возросла на 12 процентов. Это означает, что европейский турист, отправившийся в США на Рождество, получал при обмене на 12 процентов больше долларов, нежели в начале этого года.

То, что радует европейского туриста, является проблемой для европейских экспортеров, поскольку растут цены на их товары. Немецким автоконцернам приходится мириться с тем, что их долларовая выручка от продаж в Северной Америке обесценивается по мере роста курса евро. Повысить цены на автомашины в условиях жесткой конкурентной борьбы на североамериканском рынке не представляется возможным.

В отдельно взятом случае это печально. Однако если рассмотреть всю картину в целом, то становятся очевидными и положительные аспекты укрепления евро. Так, импортные товары, ввозимые в Евросоюз из долларового пространства, по мере роста курса евро становятся дешевле. Это в свою очередь оказывает положительное влияние на торговлю, способствует росту конкуренции в Европе и сдерживает инфляцию.

Именно стабильность валюты гарантирует доверие граждан к ней. Для того чтобы оградить евро от потрясений, "отцы европейской денежной реформы" заключили Пакт о стабильности единой европейской валюты. Конечно, государства, присоединившиеся к Евросоюзу в ходе недавнего расширения ЕС на восток, испытывают значительные трудности с соблюдением положений этого пакта. В одних государственный долг растет слишком быстро, другие никак не могут обуздать инфляцию.

На сегодняшний день хорошими шансами на скорейшее введение евро обладают Кипр и Мальта. Тем временем государства Балтии продолжают отчаянную борьбу с инфляцией, а Чехия, Венгрия и Польша пытаются снизить дефицит госбюджета. Иначе нельзя, ведь безответственное отношение к стабильности денег может подорвать доверие ко всей денежной системе. В конечном итоге деньги — это не что иное, как бумага, не обладающая никакой ценностью. Именно доверие к денежным знакам наполняет их реальным содержанием и обеспечивает сохранение и приумножение богатства.

Карл ЗАВАДСКИЙ.

Что сделает Меркель?

С 1 января 2007 года Германия — председатель Евросоюза. Какие задачи ставит перед собой на этот период канцлер Германии Ангела Меркель? Насколько они выполнимы? Мнение обозревателя "Немецкой волны" Нины Веркхойзер.

Никто не возьмется предсказать, какие вызовы ожидают Европу в ближайшие полгода. Например, финнам, которые председательствовали до Германии, пришлось в срочном порядке заняться организацией помощи и отправкой войск на Ближний Восток после того, как разразилась война в Ливане. Германии повезло хотя бы уже в том, что конфликт с Турцией по вопросу о признании Кипра в общих чертах удалось уладить еще в прошлом году. Можно представить, с каким облегчением вздохнула Ангела Меркель.

Есть тайм-аут для решения внутриевропейских проблем.

Это позволяет сосредоточить время и силы на других приоритетных темах повестки дня, например, на энергетической политике. Ангела Меркель намерена разработать общеевропейский план действий по обеспечению энергетической безопасности. Звучит много-обещающе, но и здесь подстерегают опасности: на сегодняшний день ни обеспечение энергоснабжения Европы, ни снижение выброса парниковых газов в атмосферу невозможно без атомной энергии.

Линия водораздела между противниками и сторонниками ядерной энергии проходит не только через Европу, но и через правящую в Германии коалицию. Социал-демократы последовательно выступают за отключение атомных электростанций, эта цель записана в коалиционном договоре. А христианские демократы делают ставку на атомную энергию. Ангеле Меркель придется искусно лавировать, чтобы эта столь важная для Евросоюза и для Большой восьмерки тема не вернулась к ней "бумерангом" во внутренней политике.

Еще одна важная проблема, которую предстоит решать Германии на посту председателя ЕС, — европейская конституция. Сейчас она пребывает в забвении. Ангеле Меркель предстоит не только вернуть ее в повестку дня, но и наметить пути решения. Сама она честно признается, что готового рецепта у нее пока нет, и вообще, по ее словам, это что-то вроде "квадратуры круга". У Ангелы Меркель связаны руки: французы на референдуме отклонили проект конституции. Но этой весной во Франции пройдут президентские выборы. Так что вопрос о конституции автоматически откладывается. Единственная возможность — это возродить дискуссию, наметить конкретный план дальнейших действий в надежде, что это рано или поздно приведет к конкретным результатам.

Вообще, если посмотреть на список проблем, которые перечислила Ангела Меркель, то возникает сомнение в том, что все их удастся решить или хотя бы обсудить за те полгода, когда Германия будет председательствовать в ЕС. Но Европейская конституция — настолько важный для Евросоюза вопрос, что, если уж такой тяжеловес, как Германия, не сможет сдвинуть его решение с мертвой точки, то у других на это просто не останется никаких шансов.

ФОТОВЗГЛЯД

Моржи

Балтийское море, конечно, в январе холодное, но членов клуба "Ростокские моржи" в Германии это не пугает.

Многие эдинбуржцы решили вот так искупаться в реке.

Римляне тоже любят купаться 1 января. С 1966 года они прыгают в Тибр с моста Кавур высотой 18 метров.

В ЭТИ ДНИ

Миллионы человек смывают грехи в Индии

Миллионы индуистов собрались в городе Аллахабаде на севере Индии для праздника Ард Кумб, который называют сокращенной вполовину версией другого, более известного праздника Кумб Мела.

Ард Кумб продлится полтора месяца. На территории, где проходит праздник, возведены тысячи палаток и дислоцированы 20 тысяч полицейских.

Согласно индуистскому поверью, купание в Сангаме, где соединяются воды трех священных рек — Ганга, Ямуны и мифической Сарасвати — приносит очищение от грехов.

Группы святых людей, мужчин, покрытых пеплом, кто в ярких покровах, а кто вообще без одежды, прибыли в Аллахабад и прошли красочной процессией к берегу реки.

"Число паломников, прибывающих в город, каждый день будет разным, — сказал Би-Би-Си сотрудник полиции Аллахабада Раджив Сабхарвал. — *Мы ожидаем самую большую толпу 19 января. В этот день омовение совершит около 40 миллионов человек".*

По его словам, в другие дни омовения — 14, 15 и 23 января — в реку войдет до 20 миллионов человек.

ВАЖНЫЙ ВОПРОС

Кто возглавит Туркмению?

Туркмения, название которой редко появлялось в мировых новостях, после кончины своего бессменного лидера Сапармурата Ниязова удивила мир

Разумеется, не тем, что передача власти произошла "под ковром". И не тем, что спикер парламента, которому по конституции положено было стать временно исполняющим обязанности главы государства, вместо этого в тот же день оказался под следствием.

Шок вызвала другая новость: врио президента был объявлен **Гурбангулы Бердымухаммедов**, занимавший прежде не слишком влиятельный, особенно в условиях авторитарного режима, пост министра здравоохранения.

Зарубежные СМИ выдвигали самые невероятные предположения, вплоть до того, что Бердымухаммедов — якобы незаконный сын покойного Туркменбаши (хотя разница в возрасте между ними составляет всего 17 лет). Другие аналитики поспешили "успокоить": Бердымухаммедов — фигура переходная и случайная, реальным кандидатом в президенты будет, как положено, министр обороны или начальник президентской охраны. Однако 26 декабря Халк Маслахаты (Народный совет) Туркмении официально выдвинул в качестве кандидата Бердымухаммедова.

Передача власти в Туркмении с ее важным стратегическим положением и гигантскими запасами природного газа — это не только ее внутреннее дело. Ближние и дальние соседи хотят знать, кто реально принимает решения в Ашхабаде, с кем нужно говорить и чего ждать от этих людей. Но по степени закрытости Туркмения может соперничать разве что с Северной Кореей. О ее политиках, расстановке сил и правилах игры в высших кругах внешнему миру мало что известно. Пытаться анализировать ситуацию в Туркмении на основании информации, поступающей из Ашхабада — практически то же, что гадать на кофейной гуще. Однако кое-какие выводы могут подсказать исторические аналогии.

Поскольку общество без власти не устоит, нужно достаточно убедительное объяснение, по какому праву и основанию тот или иной человек вознесся над остальными и распоряжается. Это и называется легитимностью.

За несколько веков истории человечество выдумало всего три ее вида. Первый — демократия: некто становится президентом или премьером, потому что его выбрал народ.

Второй — Божественное право, на котором держались все наследственные монархии: человек родился старшим сыном короля — значит, Всевышний благословил его царствовать, а Его воля не обсуждается. Третий — легитимность вожака волчьей стаи: право на власть надо доказать, заставив всех поджать хвосты и отвести взгляд.

Типичнейшими правителями третьего типа были Сталин и Мао, поднявшиеся на вершину через годы интриг и горы трупов конкурентов. Таким был и покойный Ниязов, хотя ему удалось обойтись без большой крови.

При всей кажущейся логичности и практичности такого политического устройства — ведь наверху гарантированно оказывается самый сильный! — подобные системы недолговечны.

Их слабость коренится в откровенной ставке на силу. Политическая борьба принимает разрушительный, жестокий, не ограниченный никакими рамками характер. Жизни в атмосфере заговоров и репрессий долго не выдержит ни одно общество. Народ, и в особенности элита, хотят гарантий от личного произвола и всяких неожиданностей, предсказуемости, порядка и твердых правил.

Но хуже всего при диктатуре обстоит дело с преемственностью. В демократиях и монархиях этот вопрос проработан обстоятельно. Сложнейшая система законов и процедур определяет, кто может получить верховную власть, каким образом и на каких условиях. Рядом с действующим правителем всегда находятся один или несколько потенциальных преемников — вице-президент, лидер оппозиции, наследник престола. В СССР имелось политбюро — узкий круг хорошо известных стране и миру лиц, из которых только и мог выйти будущий генеральный секретарь. Благодаря этому передача власти становится рутинным процессом, не нарушающим нормальную жизнь, функционирование экономики и международную стабильность.

Харизматические диктаторы преемника при жизни не назначают никогда. Тому, кто мнит себя сверхчеловеком, психологически невозможно поставить кого-либо рядом. Назвать преемника — значит лишиться важнейшего рычага влияния на окружение, а счастливчику дать сильнейший козырь в борьбе за власть. А вдруг он не пожелает терпеливо ждать?

После смерти лидера, которая чаще всего случается как гром среди ясного неба, решать вопрос о преемнике приходится ближайшему окружению покойного, причем срочно. Вельможи вовсе не стремятся поставить над собой самого сильного, а, наоборот, мечтают "себе полегчить".

Надо ли поэтому удивляться, что преемником Туркменбаши становится человек из второго властного эшелона? Так было на протяжении всей советской истории. "Серый канцелярист" Сталин, "деревенский простак" Хрущев, ординарный провинциальный партработник Брежнев, покладистый улыбчивый Горбачев не рассматривались как ведущие кандидаты на высший пост. А "сильные личности" — Троцкий, Маленков, Шелепин, Романов — остались не у дел.

Вероятно, нечто подобное случится и в Туркмении. 11 февраля Гурбангулы Бердымухаммедов скорее всего благополучно станет президентом. Но можно предположить, что он не будет именоваться "отцом туркмен" и не сможет ставить статуи самому себе.

Артем КРЕЧЕТНИКОВ.
Би-Би-Си.

ВАС ИНТЕРЕСУЕТ

Основной долг придется платить

Не хочу называть свою фамилию — стыдно признаваться в том, что я нищая и мне не хватает денег даже на оплату жилья. И хотя "Народная воля" не рассматривает анонимные письма, может, вы мне все-таки поможете. Правда ли, что есть какое-то положение о том, что долги по квартплате могут списываться? Кто и как это делает?

Анна Валентиновна, г.Минск.

Действительно, Анна Валентиновна, в определенных случаях часть задолженности по квартплате может быть списана. Но не вся, а только пени на основной долг.

Согласно положению, утвержденному Советом министров, списание пени гражданам, имеющим просроченную задолженность по оплате жилищно-коммунальных услуг, производится по решениям городских, районных исполнительных комитетов, администраций районов Минска, согласованным с облисполкомами и Минским горисполкомом. Но есть обязательное условие — человек должен погасить сумму основного долга.

Для списания пени за просрочку оплаты жилищно-коммунальных услуг граждане должны подать заявление (в произвольной форме) в организацию, осуществляющую эксплуатацию жилищного фонда и оказывающую коммунальные услуги, с указанием причин возникновения задолженности.

Эта организация в течение трех дней со дня поступления заявления должна произвести обследование жилищных условий и определить имущественное положение гражданина и членов его семьи, совместно с ним проживающих. При этом в случае необходимости у соответствующих государственных органов могут быть запрошены справки либо документы о доходах и имущественном положении заявителя и членов его семьи, совместно с ним проживающих, необходимые для решения вопроса о списании пени. Данные справки либо документы граждане также вправе самостоятельно представить в организацию, оказывающую коммунальные услуги.

В соответствии с положением организации, осуществляющие эксплуатацию жилищного фонда, в течение 10 календарных дней со дня подачи гражданином заявления о списании пени обязаны представить в городские, районные исполнительные комитеты, администрации районов Минска проект решения о списании этой пени или об отказе в ее списании. Окончательное решение о списании пени гражданам, имеющим просроченную задолженность по оплате жилищно-коммунальных услуг, или об отказе в ее списании принимается в течение 15 календарных дней со дня представления проекта указанного решения.

При этом в решении о списании пени указывается период, за который производится списание пени, и ее сумма. В решении об отказе в списании пени — основания для отказа.

Оказывающая коммунальные услуги организация должна в пятидневный срок письменно проинформировать гражданина о принятом решении.

Игорь МОРОЗОВ.

СИТУАЦИЯ

Нашли виновных в загрязнении

Экологический синдром отмечен в Бресте

ЧП случилось в начале декабря на экватории Брестского речного порта — на реке Мухавец. Первыми забили тревогу рыбаки, удившие рыбу. Они заметили на поверхности большое маслянистое пятно. Не откладывая, позвонили в Брестский областной комитет природных ресурсов и охраны окружающей среды. Дело дошло до комиссии по чрезвычайным ситуациям горисполкома, которая под председательством зампреда **Игоря Сильченко** в спешном порядке собралась в тот день.

Прибывшие на место ЧП природоохранные инспекторы установили, что нефтепродукты попали в реку из трубы ливневой канализации возле мастерских речного порта. По вызову оперативно прибыли спасатели городского отдела по чрезвычайным ситуациям.

Как пояснил секретарь городской комиссии по чрезвычайным ситуациям, заместитель начальника городского отдела по чрезвычайным ситуациям **Сергей Лапицкий,** спасатели локализировали загрязнение: отверстие трубы "ливневки" затампонировали и зачеканили, обваловали это место мешками с песком, собрали и утилизировали вытекший мазут.

Определили, что слив нефтепродуктов произошел в хозфекальную канализацию, а затем они каким-то образом попали в ливневую.

Начальник гоpрайинспекции природных ресурсов и охраны окружающей среды **Петр Брыш** сообщил, что комиссия поручила "Водоканалу" и Брестскому дорожно-эксплуатационному предприятию (ДЭП), которые обслуживают канализационные сети, докопаться до места подземного соединения хозфекальной и ливневой канализации.

Комиссия по чрезвычайным ситуациям Брестского горисполкома, которая заседала в конце минувшего года, докопалась до истины. Она установила, что ответственным за загрязнение Мухавца явилась Брестская ТЭЦ, у которой произошла утечка нефтепродуктов. Они попали в ливневую канализацию — через подземную перемычку, когда ту "подперли" производственные стоки. А потом — в Мухавец. Перемычку нашли и закрыли. Как объяснила главный специалист областного Комитета природных ресурсов и охраны окружающей среды **Елена Протасевич**, однажды произошла аналогичная история.

В суд направлен иск к ТЭЦ за причиненный природе ущерб — на 5 миллионов рублей. Комитет также принял решение — оштрафовать на 5 базовых величин каждого (по 155 тысяч рублей) — главного инженера Брестского дорожно-эксплуатационного предприятия (ДЭП) **Сергея Петраневича** и начальника участка канализации предприятия "Водоканал" **Вячеслава Бурко**.

В настоящее время есть гарантия, что "грязным" экологическим утечкам со стороны Брестской ТЭЦ будет положен конец.

Александр КОВАЛЬЧУК.

ПЫТАННЕ — АДКАЗ

Следства працягваецца

Ніяк не магу забыцца фотаздымак чатырохгадовай дзяўчынкі, якая ў мінулым годзе была забіта ў Мінску. Колькі жыву — не помню, каб у нашым горадзе такое здаралася. Ці знайшлі, хто вінаваты ў гэтым страшным злачынстве, ці быў суд?

А.М.Карась.

Па гэтай справе затрыманы 23-гадовы жыхар Пухавіцкага раёна. Менавіта яго следства абвінавачвае ў забойстве ў канцы кастрычніка мінулага года чатырохгадовай Ляны Тараскевіч, але следства яшчэ не завершана. Ніякія дэталі расследавання афіцыйныя асобы не раскрываюць.

Падазронага ў забойстве дзяўчынкі супрацоўнікі міліцыі затрымалі 6 лістапада на станцыі "Рудзенск". Па месцы жыхарства бацькі затрыманага маладога чалавека ў Мінскай вобласці і ў кватэры ў Мінску, дзе жыў ён сам, былі праведзеныя вобыскі, канфіскавана адзенне, абутак, у якім згаданая асоба знаходзілася ў момант злачынства. Гэта, а таксама вынікі, атрыманыя экспертамі-крыміналістамі, далі падставы праваахоўным органам лічыць, што затрыманы мае дачыненне не толькі да забойства малалетняй дзяўчынкі, але і да згвалтавання 16-гадовай школьніцы ў сакавіку гэтага года.

Лілія ВОРАНАВА.

АСОБА

Тахікардыя,

або Востраў скарбаў Яўгена Шабана

30 ліпеня 1982 года ў тэатры імя Я.Коласа чакалася прэм'ера спектакля "Востраў Алены" па п'есе Яўгена Шабана, былога акцёра і заўліта гэтага тэатра, а на той час — ужо даволі вядомага драматурга. Славуты рэжысёр **Барыс Эрын**, які прыехаў на пастаноўку з Масквы, сабраў у спектаклі моцны, бяспройгрышны акцёрскі ансамбль.

Сюжэт п'есы быў для таго часу незвычайны. Пажылы ўдавец Макар, сумуючы па даўно памерлай жонцы, часта прыходзіць на востраў сярод возера і сілай свайго кахання выклікае Алену з нябыту. І яна прыходзіць, быццам бы вяртаючыся на кароткі час да жыцця, маладая, як некалі. Размаўляе з мужам, разам з ім узгадвае перажытае, суцяшае, дае парады, спачувае...

П'еса і спектакль былі гімнам неўміручасці вялікага кахання, высокім чалавечым пачуццям і думкам. Прэм'ера прайшла з вялікім поспехам, атрымала цудоўныя водгукі ў прэсе і доўга не сыходзіла са сцэны.

Але аўтар п'есы не ўбачыў свайго трыумфу. Раніцай таго ж дня Яўген Шабан раптоўна памёр ад хваробы сэрца. Яму было толькі 46...

Сённяшняя публікацыя — спроба расказаць нашым чытачам пра іх незвычайнага суайчыньніка, аднаго з сапраўдных самародкаў беларускай зямлі.

Каб абагульніць успаміны пра Яўгена Шабана, аўтар запрасіў да размовы тых, хто добра ведаў пісьменніка і артыста ў розныя гады ягонага жыцця.

У пераклічцы ўспамінаў удзельнічаюць удава Я.П.Шабана — прафесар БДУ, доктар філалагічных навук **Таццяна Арлова,** зямлячка і аднакурсніца — заслужаная артыстка Беларусі **Тамара Шашкіна**, аднакурснікі і калегі — народныя артысты Беларусі **Генадзь Гарбук** і **Тадэвуш Кокштыс**, народная артыстка Беларусі **Святлана Акружная,** паэт **Давід Сімановіч** і журналіст **Уладзімір Мартынаў.**

Гаворыць **Святлана Акружная:**

"У адрозненне ад іншых драматургаў, якія не лічаць патрэбным удзельнічаць у падрыхтоўцы прэм'еры, Шабан не прапусціў ніводнай рэпетыцыі. Было адразу бачна, што перад намі — не толькі драматург, але і выдатны акцёр і таленавіты рэжысёр. Мяне гэта не вельмі здзіўляла: я ведала, што кіраўніком курса ў Шабана быў знакаміты прафесар Дзмітрый Аляксеевіч Арлоў, які ніколі не памыляўся ў адборы вучняў і выхаваў цэлую плеяду зорак тэатра і кіно. У "Востраве Алены" я выконвала галоўную жаночую ролю. Гэта вельмі хвалявала мяне, бо Шабан гаварыў, што правобразам гераіні была ягоная маці...

Смерць Яўгена Пятровіча балюча ўразіла мяне. Я адразу ж патэлефанавала старэйшыне віцебскіх літаратараў паэту Давіду Сімановічу.

Давід Сімановіч: "Я помню той сумны дзень. Пра нечаканую трагедыю ў маім дзённіку застаўся запіс. Шабан тады быў надзеяй беларускай паэзіі і драматургіі, ягоная зорка імкліва ўзышла і яскрава разгаралася на небасхіле айчыннай літаратуры. Ён быў прыняты ў Саюз пісьменнікаў з рэкамендацыяй самога Янкі Брыля!

Генадзь Гарбук: "З пастаноўкай "На дне" мы бралі ўдзел ва Усесаюзным агляд-конкурсе дыпломных работ і занялі першае месца. Там, у Маскве, карыфей тэатральнай Расіі, стары мхатавец Васіль Тапаркоў асобна адзначыў Шабана, сказаўшы, што ягоная трактоўка Лукі глыбей і дакладней за тую, што была ў Івана Масквіна!"

Тадэвуш Кокштыс: "Пасля трыумфу ў Маскве Гарбука, Шабана і мяне запрасілі працаваць у Віцебск, дзе Жэня сыграў шмат цікавых роляў, а потым вельмі прафесійна займаўся фарміраваннем рэпертуару як загадчык літаратурнай часткі".

Уладзімір Мартынаў: "Мой бацька працаваў у коласаўскім тэатры адміністратарам, і я не прапускаў ніводнай прэм'еры, ведаў усіх акцёраў. Спярша я па-дзіцячаму ўспрымаў Шабана як "непрыгожага артыста" для асаблівых роляў. Аднак пасля таго, як ён у спектаклі "Сяржант міліцыі" праспяваў пад гітару "Таганку", выклікаўшы слёзы ў чуллівых гледачоў, а ў спектаклі "Імем рэвалюцыі" бліскуча выканаў складаную ролю безнагляднага цыганёнка Яшкі, я зразумеў, што ён — вялікі артыст. І чалавекам ён быў цудоўным, добрым, таварыскім, у тэатры яго ўсе любілі за гумар і сардэчнасць".

Таццяна Арлова: "Пасля дыпломнага спектакля мы з Жэнем доўга не бачыліся і, пасутнасці, не былі асабіста знаёмыя. Адбылося гэта, здаецца, у 1959 годзе, калі мяне, карэспандэнтку газеты "Знамя юности", прывяла ў Віцебск чарговая камандзіроўка. Я тады ўсё часцей пісала пра тэатр, а таму не магла абмінуць коласаўскую трупу. Да таго ж бацька заўсёды прасіў зазірнуць у тэатр, даведацца, як жывуць ягоныя вучні, асабліва любімы — Жэня Шабан. Калі мы пазнаёміліся, я заўважыла, што ён закахаўся ў мяне. Ён мне таксама падабаўся, але я ўхілялася ад ягоных заляцанняў, бо вельмі баялася памыліцца. "Дацісну" ён мяне і давёў да шлюбнай цырымоніі толькі ў 1965 годзе, калі пераехаў у Мінск і стаў працаваць рэжысёрам на тэлебачанні. Шлюб наш быў не першым і для яго, і для мяне. У Жэні ў Віцебску заставалася дачка Святлана. Потым яна пераехала жыць у Мінск, стала жыць у нашай сям'і, я ставілася да яе як да роднай дачкі, дапамагала ёй падрыхтавацца да ўступных экзаменаў на журфак БДУ, дзе я стала выкладаць. Света была здольная дзяўчынка, паступіла і добра вучылася.

Працы ў Жэні заўсёды было зашмат. На тэлебачанні ён ставіў адзін спектакль за адным, амаль не меў адпачынку і пазней, працуючы загадчыкам літаратурнай часткі тэатра імя Я.Купалы. Я ўжо не кажу пра асабістую, неафіцыйную працу — літаратурную творчасць. Ён пастаянна пісаў — вершы, п'есы, лібрэта опер і балетаў, сцэнарыі тэлевізійных спектакляў і фільмаў..."

Тамара Шашкіна: "Мы з Шабаном вучыліся ў адной школе ў Мядзелі. У малодшых класах яго немагчыма было ўявіць без кнігі ў руках, у старэйшых ён не пакідаў бібліятэку цэлымі днямі. Фантастычна быў таленавіты! Пісаў вершы, спяваў, іграў на ўсіх музычных інструментах. Ягоны дзядзька жыў у Вільні і меў там піяніна, дык Жэня, зрэдку, у час канікулаў, наведваючыся да яго, паспеў асвоіць фартэпіяна. Самастойна!

Акрамя гэтага, ён быў прыроджаным гумарыстам і парадыстам. Весяліў усю школу. Вакол яго ўвесь час групаваліся слухачы ягоных жартаў, смешных баек, прыдуманых экспромтаў. Калі я чула аднекуль рогат, то ведала, што там — Шабан. Таму, паступіўшы на акцёрскі факультэт Беларускага дзяржаўнага тэатральна-мастацкага інстытута і ўбачыўшы сярод аднакурснікаў Жэню Шабана, я не здзівілася. Хоць і магла б здзівіцца, бо ў сям'і Жэні, здаецца, ніхто ніколі не меў да мастацтва ніякага дачынення. Родам ён з глухой вёскі Калодзіна, адкуль Жэня хадзіў шэсць кіламетраў у Мядзельскую школу. Казалі, што ён быў першым ураджэнцам Калодзіна, які атрымаў вышэйшую адукацыю..."

Т.Арлова: "Самародак, іначай пра яго і не скажаш. Бацькі — непісьменныя сяляне-калгаснікі. Бацька ў 1941 годзе пайшоў на фронт і не вярнуўся. А позняй восенню таго ж года ў Калодзіна прыехалі немцы і на вачах у Жэні і ягонага брата Сямёна расстралялі амаль усіх вяскоўцаў, у тым ліку — радню Шабаноў. Маці, ратуючы сыноў, трое сутак хавалася з імі на балоце. Там Жэня моцна застудзіўся і атрымаў на памяць аб вайне парок сэрца..."

АД АЎТАРА.

У аўтабіяграфіі Міхаіла Зошчанкі ёсць прызнанне: "Я зарабіў парок сэрца і, напэўна, таму стаў пісаць..."

Не дужа зразумела, якая тут сувязь, але яна, відаць, ёсць: фізічная недастатковасць патрабуе інтэлектуальнай, творчай кампенсацыі. Нізкарослы, кволы здароўем Зошчанка стаў гігантам у літаратуры. Хваравітыя Дзяніс Фанвізін і Аляксандр Астроўскі выраслі ў класікаў драматургіі. Рызыкну меркаваць, што невылечная хвароба сэрца, якая пастаянна ўзгадвала пра магчымасць імгненнай смерці, падганяла Шабана, вымушала яго мабілізоўваць сілы розуму і душы на творчасць, якая служыла працягам жыцця насуперак смяротнаму прыгавору.

Т.Арлова: "Жэня быў клапатлівым бацькам і мужам, вельмі сямейным чалавекам. Калі я затрымлівалася ў сувязі са службовымі справамі, ён увечары чакаў мяне, адзін ніколі не сядзіўся вячэраць.

Ён быў шчырым патрыётам Беларусі, пісаў і размаўляў толькі на роднай мове, хоць і рускую таксама ведаў дасканала, не горш за любога рускага чалавека. Сам перакладаў свае п'есы для рускіх тэатраў. Пры неабходнасці мог лёгка перайсці з беларускай гаворкі на рускую, але варта яму было ўсхвалявацца, як да яго вярталася матчына мова, натуральная, мілагучная, за што яна дужа падабалася маім бацькам — рускім па крыві і па мове іхняй шматгадовай тэатральнай працы.

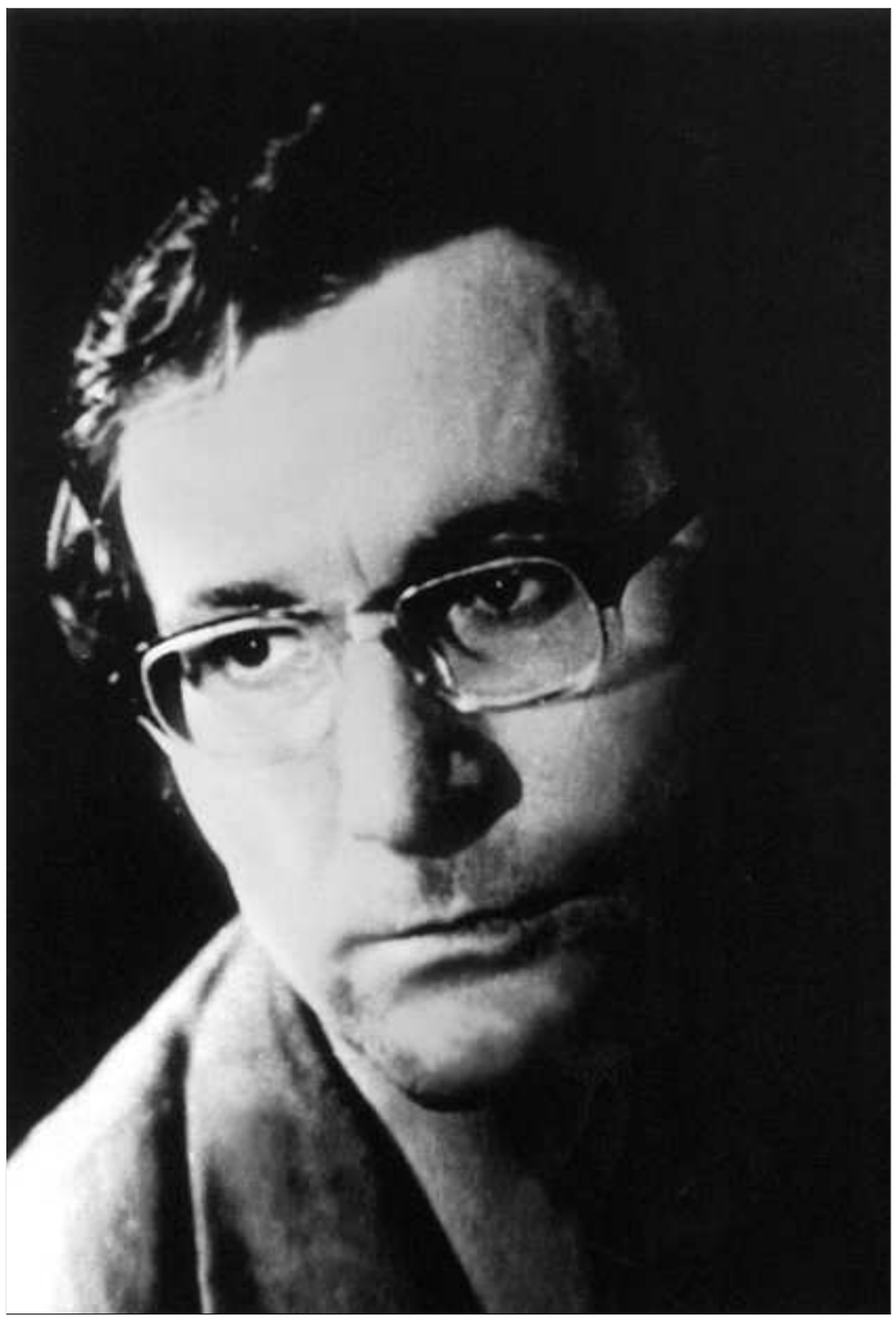

Жэня шмат зрабіў для распаўсюджвання беларускай нацыянальнай культуры, калі працаваў на тэлебачанні. За 10 год ён вывеў на тэлеэкран амаль усю вядомую яму айчынную літаратуру: паэзію і прозу, класікаў і сучаснікаў.

Г.Гарбук: "Шабан, дзякуй яму, часта даваў сваім сябрам і старым знаёмым ролі ў фільмах і спектаклях, якія ставіў на тэлебачанні. Адным з лепшых быў спектакль "І смех, і бяда" паводле апавяданняў Якуба Коласа, інсцэніраваных самім Шабаном і ў ягонай рэжысуры. Там іграли выдатныя віцебскія акцёры Матусевіч, Кокштыс, Шыпіла, Куляшоў, Мархель, мінчане Аўсяннікаў, Крук і я. Асобныя сцэны з гэтай пастаноўкі дасюль паўтараюць у запісе па беларускім тэлебачанні. Мне здаецца, што Шабана давяла да заўчаснай смерці шалёная працавітасць і разнастайнасць творчых інтарэсаў. Ён разрываўся паміж паэзіяй і драматургіяй, тэатрам і тэлебачаннем, радыёвяшчаннем і кінематографам. Усюды яму хацелася паспець, пакінуць свой след, сказаць сваё слова. І гэта — пры цяжкай, невылечнай хваробе сэрца!"

Т.Арлова: "У паэзіі ў Жэні ўсё, у асноўным, складвалася паспяхова. Вершы друкаваліся часта і без сур'ёзных цэнзурных перашкод, ягоную паэзію ўхвалялі буйнейшыя літаратурныя аўтарытэты: Я.Брыль, А.Вялюгін, М.Стральцоў. З Уладзімірам Караткевічам і Рыгорам Барадуліным Жэня сябраваў. А ў Барадуліна ён нават жыў, пакуль не атрымаў сваю кватэру ў Мінску.

А вось ягоны шлях у драматургіі аказаўся цярністым, пакутлівым, як узыходжанне на Галгофу. П'есы пішуцца для масавага гледача, і таму да іх пільна прыглядаліся бюракраты. Іх калечыла цэнзура, бэсцілі ідэалагічныя "чэкісты" і цемрашалы ад партыйнай культуры. Усе яны ненавідзелі Шабана за ягоную прыхільнасць да праўды жыцця, за цікавасць да вострых, надзённых тэм. Ужо ў адной з першых п'ес — "Шрамы" (там ён раскрываў сацыяльныя вытокі падлеткавай злачыннасці) — рупліўцы сацрэалізму з ЦК КПБ угледзелі паклёп на савецкую рэчаіснасць, антыпартыйны настрой. Ягоныя творы для тэатра забараняліся адзін за другім.

АД АЎТАРА.

Я не быў блізкім сябрам Жэні Шабана, хоць ведаў яго з 1958 года. Сустракаліся, размаўлялі, былі на "ты". Бачыліся шмат разоў і ў Віцебску, і ў Мінску. Нельга было не заўважыць, што ён даволі часта знаходзіўся ў маркотным настроі, усё некуды спяшаўся, нервы ў яго былі, здавалася, на мяжы зрыву. І, як многія з нас тады, напругу ён здымаў традыцыйным славянскім спосабам — шклянкай віна або келіхам-другім каньяку. Як чалавек таварыскі, шчодры, ён мог, атрымаўшы чарговы ганарар, сабраць вакол сябе прыяцеляў-акцёраў або літаратараў і пачаставаць ад душы. Вядома, і сам не дэманстраваў цвярозасць. У тыя гады выпіўка была неабходнай часткай жыцця, ад яе не адмаўляліся ні літаратурныя і тэатральныя класікі, ні пачаткоўцы. Добра помню, як заўзята "квасілі" тыя ж Караткевіч і Барадулін, большасць акцёраў і журналістаў. Не быў выключэннем і аўтар гэтых радкоў. Шабан, праўда, некалькі разоў надоўга расставаўся са спіртным, але потым пакрысе зноў пачынаў ужываць сухое віно і нават нешта мацнейшае. Яму, безумоўна, нельга было гэта рабіць з-за хваробы, але так ужо, відаць, закладзена ў чалавечай натуры: таго, што забаронена, больш за ўсё і хочацца...

Незадоўга да смерці ў біяграфіі Шабана прагучала рэха Віцебска — горада ягонай тэатральнай маладосці. Апошнюю п'есу Яўгена для тэлебачання — "Вячэру" — паставіла на мінскай студыі ўнучка ягонага старэйшага таварыша па коласаўскай сцэне, выканаўцы галоўнай ролі ў спектаклі "Востраў Алёны" Анатоля Труса, рэжысёр БТ Надзея Гаркунова, якая запрасіла на галоўную ролю віцебскую актрысу Таццяну Мархель, чыё выкананне беларускіх народных песень так нагадвала Шабану спевы ягонай маці...

"А я лічуся маладым,
Хоць мне ўжо два разы па дваццаць,
і недзе разляцеўся дым
ужо далёкага юнацтва,
і жоўкне у стале дыплом,
і марыць аб адкрыццях потай...
Я ж грэюся чужым цяплом,
Я ўсё адкладваю на потым.
Хай будзе так,
Хай будзе так...
Ды толькі просяцца на волю
мой непастаўлены спектакль,
і фільм нястворaны,
і роля,
і верш, галоўны у жыцці,
які штодзённа сэрца піша.
Дзеля таго з зямлі я выйшаў,
каб водаль недзе не прайсці...

Гэты пранізліва шчыры, развітальны па настроі верш быў напісаны за пяць год да смерці аўтара. Гэтыя апошнія гады сталі для Шабана, відаць, самымі напружанымі і плённымі. Ён выдаў другі зборнік паэзіі, напісаў шэраг п'ес, у ліку якіх была і тая, "Востраў Алены", прэм'ера якой у Віцебску адбылася без аўтара.

Ягоны талент не быў вычарпаны і на траціну.

Ён жыў, трымаючы абарону ад хлусні і фальшу, на востраве сваёй добразычлівай, працавітай і ранімай душы, востраве праўды і сумлення.

А колькі яшчэ ён мог бы зрабіць!

Удава Шабана распавяла, што пасля смерці Яўгена Пятровіча застаўся багаты архіў — незавершаныя і завершаныя, але не апублікаваныя вершы, п'есы, сцэнарыі. Гэты "востраў скарбаў" мог бы стаць вялікай кнігай, а ў спалучэнні з ужо надрукаваным — нават зборам твораў выдатнага сына Беларусі, нарачанскага самародка, чый след у літаратуры абарваўся на піку творчых магчымасцяў. Але хто цяпер возьмецца за выданне, хоць і вельмі каштоўнае для нацыянальнай культуры, але камерцыйна не перспектыўнае? Хутчэй за ўсё творчая спадчына Шабана застанецца для большасці суайчыннікаў таямнічым востравам.

Праўда, жыве ў Мінску мастак Дзмітрый Яўгенавіч, сын пісьменніка, а ў яго растуць дзеткі — Аня і Ваня — унукі Яўгена Шабана. Калі Бог дапаможа, хто-небудзь з нашчадкаў здолее пракласці для народа сцяжынку да вострава Яўгена Шабана...

Усё менш застаецца тых, хто сябраваў з Шабаном, добра ведаў і памятае яго. Але ёсць яшчэ такія людзі. 15 студзеня 2007 года ў тэатры імя Я.Купалы плануецца вечарына памяці выдатнага беларускага акцёра, рэжысёра, паэта і драматурга Яўгена Шабана, чалавека, які жыў з мінай у сэрцы і працаваў у рытме тахікардыі...

Той, каго помняць, працягвае жыць. А ў тых, хто мае памяць, не памірае душа...

Сяргей БУТКЕВІЧ.

Віцебск.

ПУЛЬС

Ждите доплаты

Правительство Беларуси утвердило предложенное Министерством сельского хозяйства и продовольствия Положение о порядке выплаты средств, выделяемых из республиканского бюджета в 2006 году в виде надбавок к закупочным ценам на сельхозпродукцию, закупаемую у населения. А это значит, что те, кто сдавал государству молоко, скот, картофель и так далее, получат доплаты.

В частности, надбавки к закупочным ценам на молоко базисной жирности первого сорта составят 60 рублей за 1 кг, на молодняк крупного рогатого скота от 100 кг и ниже — 1 тысячу рублей за 1 кг, на картофель для промпереработки — 80 рублей за 1 кг.

Такие надбавки к закупочным ценам на сельхозпродукцию населению будут выплачиваться впервые и коснутся только закупок, осуществленных в сентябре-декабре 2006 года. Согласно постановлению, выплата сумм надбавок гражданам, ведущим личное подсобное хозяйство, производится организациями, непосредственно закупившими с 1 сентября 2006 года (закупающими, реализующими) у них сельскохозяйственную продукцию.

За кур поплатились

В Гомеле вынесен обвинительный приговор должностным лицам птицефабрики "Белоруснефть-Особино".

Напомним, что в августе прошлого года на крупнейшей птицефабрике региона была зарегистрирована гибель более 90 тыс. голов птицы, что нанесло предприятию огромный ущерб. В ходе следствия было установлено, что причиной падежа бройлеров стало вскармливание птицы комбикормом с высоким содержанием калия и низким уровнем натрия. Нарушение соотношения этих компонентов и привело к остановке сердца у кур.

В обязанности обвиняемых по делу главного ветеринарного врача и начальника цеха родительского стада и племенного молодняка входил контроль над соблюдением условий содержания и кормления птицы. Однако, как установило следствие, контроль осуществлялся ненадлежащим образом, что в конечном счете и привело к массовому падежу птицы.

Областной суд первой инстанции поддержал сторону государственного обвинения. Главный ветврач приговорен к одному году, а начальник цеха к одному году 6 месяцам лишения свободы в условиях поселения. В течение ближайших двух месяцев им предложено в добровольном порядке погасить сумму ущерба, нанесенного предприятию.

В Минске появится еще одна городская больница

В нынешнем году из республиканской собственности в коммунальную будет передана больница Белорусской железной дороги. Таким образом, она станет 11-й городской больницей, в результате чего обеспеченность населения столицы больничными койками увеличится на 500 мест.

Помимо имеющихся здесь терапевтических и специализированных отделений, намечено открыть реабилитационные отделения — онкологическое и гинекологическое. Кроме того, в настоящее время рассматривается возможность организации на базе больницы двух геронтологических отделений, предназначенных для оказания медико-социальной помощи пожилым людям.

По материалам информагентств.

КАЛЯДНАЕ

Лявон Вольскі атрымаў падарунак ад Стынга

Лявон Вольскі, фронтмэн гуртоў "Крамбамбуля" і N.R.M. напярэдадні Калядаў атрымаў нечаканы падарунак ад брытанскага музыканта Стынга. Гэта новы альбом суветна вядомага выканаўцы, і называецца ён "Songs from the labyrinth". На гэтым дыску Стынг выконвае старажытныя англійскія песні і акампануе сабе на лютні.

"Справа ў тым, што выданнем стынгаўскага альбома займалася берлінская філія сусветнага лэйблу Universal. Там працуюць нашы добрыя сябры. І калі Стынг прыязджаў у Берлін, атрымаў у падарунак ад іх парачку дыскаў "Крамбамбулі" і расповед пра нас. І вось перад Калядамі ён, напэўна, вырашыў зрабіць нам сюрпрыз і праз тых жа берлінскіх знаёмых перадаў свой дыск у адказ. Цяпер наша чарга, вышлем Стынгу альбом "Крамбамбуля святочная", якраз праз пару месяцаў ён будзе гатовы", — кажа Лявон Вольскі.

Ігар МАРОЗАЎ.

Народная Воля http://www.nv-online.info
11 СТУДЗЕНЯ 2007 г.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Унікальнаму чалавеку — рэдкасны ордэн

Тое, што Беларусь — радзіма шматлікіх вядомых людзей, — факт, шырока вядомы. На зыходзе 2006 года ў шэрагу нашых славутых землякоў з'явіўся яшчэ адзін. Пачэсным расійскім ордэнам "За медыцынскія заслугі" ўзнагароджаны ў сувязі з 50-годдзем народны лекар Рыгор Грыгор'еў, які шмат год, паводле ўласнай методыкі, дапамагае людзям збавіцца ад алкагалізму, наркаманіі, лішняй вагі, энурэзу, палення тытуню ды іншых хранічных хвароб і шкодных звычак.

За гады сваёй адмысловай практыкі доктар Грыгор'еў вылечыў больш за 120 тысяч хворых, апублікаваў 230 навуковых прац.

Цяпер знакаміты лекар жыве і працуе ў Санкт-Пецярбургу, але нарадзіўся і вырас ён у раённым цэнтры Гарадок Віцебскай вобласці, куды прыязджае штогод, бо лічыць родныя мясціны самымі маляўнічымі і гаючымі ў свеце.

Цікава, што ордэн "За медыцынскія заслугі" — вельмі рэдкасная ўзнагарода. У Расійскай Федэрацыі яго атрымалі ўсяго 14 чалавек...

Сяргей БУТКЕВІЧ.

АФІЦЫЙНА

Нават курыцу застрахуюць

Аляксандр Лукашэнка ў апошні дзень мінулага года падпісаў указ № 764 "Пытанні абавязковага страхавання сельскагаспадарчых культур, жывёлы і птушкі".

Як паведамляе прэс-служба кіраўніка дзяржавы, указам прадугледжваецца ўвядзенне 1 студзеня 2008 года ў Беларусі сістэмы абавязковага страхавання сельскагаспадарчых культур, жывёлы і птушкі. Страхоўшчыком вызначаны "Белдзяржстрах".

У адпаведнасці з указам у 2008 годзе будзе ажыццёўлена страхаванне сельскагаспадарчых культур, якія даюць асноўны валавы збор зерня (азімая пшаніца і азімая трыцікале, ячмень і яравая пшаніца), а таксама найбольш каштоўных катэгорый жывёл (племянныя буйная рагатая жывёла і свінні, бацькоўскі статак курэй).

СТАЛІЦА

...і знайшлося імя

Некаторыя безыменныя паркі і скверы Мінска атрымалі назвы. Гэта рашэнне прынялі дэпутаты Мінскага гарадскога савета.

Так, сквер, што месціцца на перасячэнні вуліц Кісялёва і Старавіленскай, стаў называцца Сцяпанаўскім садам, праспекта Машэрава і вуліцы Старажоўскай — Старажоўскім скверам, уздоўж Сляпянскай сістэмы — Антонаўскім паркам.

Мінчане, якія жывуць на вуліцах Варанянскага і Ляўкова, будуць гуляць у скверы Сенажаны; Прытыцкага, Глебкі і Матусевіча — у парку Цівалі; вуліцы Чарвякова і Старавіленскім тракце — у Пераспенскім скверы. А сквер паміж вуліцамі Ленінградскай, Свярдлова і Кірава, вядомы мінчанам як Міхайлаўскі, зараз будзе так называцца афіцыйна.

Марына НОСАВА.

«Народная воля» сообщала о мемуарах известного кинорежиссера Игоря Добролюбова. Не могла бы газета познакомить с главой, в которой он рассказывает о своей семье.

Вера Одинцова, г.Минск.

Игорь ДОБРОЛЮБОВ

Мой дом

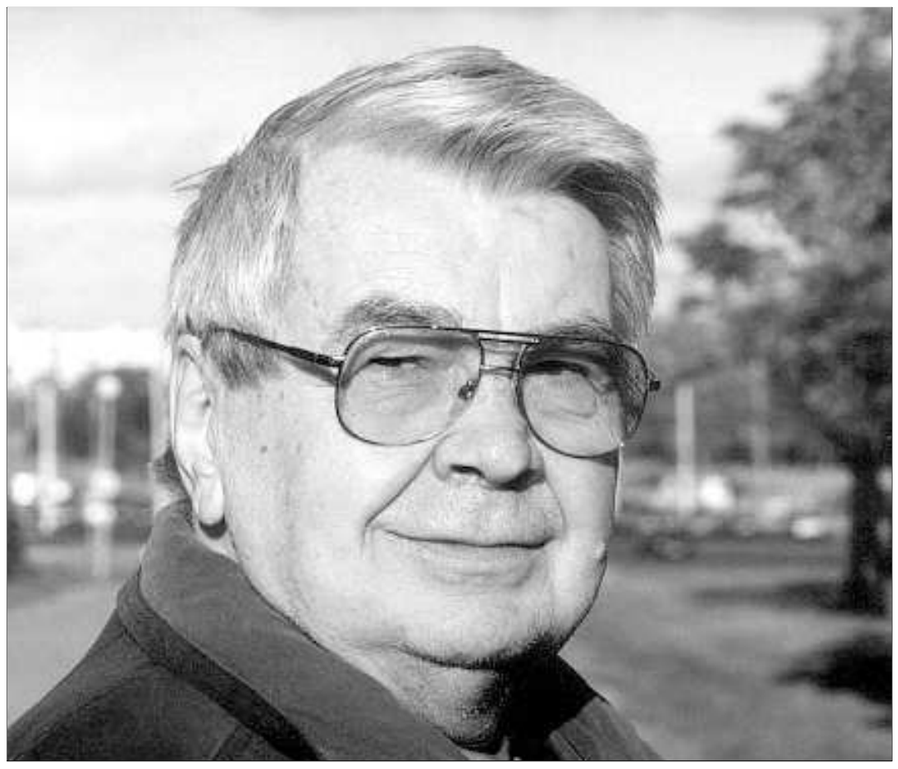

Никто еще не смог и, я полагаю, не сможет объяснить, что такое любовь и как она возникает. Никто, даже Шекспир. Помните, в "Ромео и Джульетте": он увидел ее, она увидела его — и *это* произошло!

Я ее увидел на проспекте, шел пешочком из Союза кинематографистов (он в ту пору находился в Красном костеле, и студия была там же), навстречу мне — группа работников студии, никого из них, за исключением Георгия Яковлевича Вдовенкова, с которым мы в то время делали "Мост", я не знал, молодой был. Георгий Яковлевич стал нас знакомить. Вижу, у одной девушки верхняя пуговичка кофточки не застегнута. Я возьми да и скажи: "Можно я наведу порядок?" Застегнул.

Она сразу показалась мне серьезным человеком. Потом я часто видел ее на студии и убеждался все более, что это действительно стоящий, серьезный человек, хотя она и была жуткой хохотушкой.

Оказалось, еще до нашей первой встречи на проспекте она видела, как я по пустынным коридорам студии гонял на велосипеде. Тогда "Беларусьфильм" пребывал в состоянии ступенчатого переезда из костела в новое здание, коридоры были пустынные, и я решил прокатиться на одном из двух задействованных у меня в курсовой работе велосипедов. Должно быть, тогда она подумала: "Значит, нормальный человек".

Закончив ВГИК, я вернулся из Москвы в Минск. Домой очень тянуло, тосковал, я рвался сюда. Здесь были мама с отчимом, бабушка, друзья, и потом... здесь была Нелла...

Друг мой, замечательный поэт Петя Макаль, был свидетелем с моей стороны, Неллина подруга — с ее стороны, мы пришли вчетвером в загс, и нас расписали. Так мы с Неллой и поженились.

Сначала у нас был один сын Миша, которого мы назвали в честь моего отца и Ромма, потом родился второй — Алексей.

Профессия кинорежиссера, как известно, связана с постоянными разъездами, вот и моя режиссерская жизнь вся прошла в экспедициях. Не снимать я не мог, и весь дом сразу лег на плечи Неллы Ивановны, которая мужественно тащила этот груз, хотя сама работала на студии "от и до" начальником звукоцеха. Она никогда не вмешивалась в мою работу, а создавала мне все условия. Нелла — удивительная женщина. Заботливая очень, внимательная очень, преданная. Я был весь поглощен своими картинами, она же вся была поглощена нами — детьми и мужем. Вот такой, наверное, должна быть женщина, жена, мать и подруга в жизни.

Она и сейчас продолжает нас "тянуть", обо всех хлопотать, хотя сама неважно себя чувствует. Я вот тут сижу книжку пишу, а она в это время где-то в ОВИРе в очередях оформляет вызов старшему сыну, чтобы приехал в гости.

Нелла — партизанская дочь, всю войну маленькой девочкой провела с семьей в партизанском отряде. Ее отец, учитель по профессии, командовал партизанской бригадой, получил звание генерала. Когда немцы в апреле 1944 года, ожидая наступления наших войск, начали крупную карательную операцию против партизан и блокировали болотную зону Полесья, Иван Васильевич организовал в ледоход переправу людей через реку Ореса. Сам он как командир шел последним и попал под ураганный огонь — от него не осталось ничего, кроме брошенной на берегу реки простреленной шинели. Накануне Неллу с сестрой отправили через линию фронта на самолете, а их маму, как и остальных, Иван Васильевич успел переправить на тот берег — перебирались, держась за перекинутую через реку веревку. Вот те люди — и дети, и взрослые — они как раз все и были победившими чувство своего страха, *настоящими людьми*.

Поскольку от генерала Скалабана не могли найти ни следа, он оказался "пропавшим без вести", а его родные, по законам того времени, — не семьей геройски погибшего на фронтах Великой Отечественной, а пропавшего без вести. Так к ним и относились. Но семья Неллина, слава Богу, дружная; выкарабкались.

Сама Нелла мне иногда напоминает военную медсестру: девчушечку, которая по чудовищному, взрывающемуся со всех сторон полю ползет, взваливает на себя раненых бойцов — откуда только силы берутся — и выносит их с поля боя.

Все, что у меня есть, и главное — дети, ее заслуга. Мое участие в их воспитании заключалось в решении глобальных вопросов, всеми ж приключениями Миши и Алеши, и детсадовскими, и школьными, занималась Нелла Ивановна. Только однажды я пришел поговорить с воспитательницей, объяснить ей, что мальчик не ругается матом, просто он грамотный и читает вслух все, что написано, — "булочная", "магазин", и три буквы, которые видит на заборе, тоже произносит. А посему устраивать скандал "отчислим, выгоним, отменим приход в сад без родителей!" ни к чему, и это педагогу следует понимать.

Во всех интервью, когда я упоминаю о сыновьях, я говорю, что жить мне помогают дети. Это важно. Как-то я пригласил их к себе в кабинет, решился на такой вот разговор: "Никудышный я, ребята, отец: помочь вам в жизни ничем не могу, в наследство тоже мне вам нечего оставить — авторских не платят". На что старший и говорит: "Папа, ты нам нужен просто фактом своего существования". Комок в горле встал...

Я жалею, что мало уделял им внимания: мальчишкам доставалось то, что оставалось от картин... так нельзя. Стыдно, а не исправить уже. Я с сыновьями ни разу не был на рыбалке, не был ни в одном путешествии. Ни с сыновьями, ни без. Все работа, работа, хотя Ромм говорил: "Гуляйте по лесу, влюбляйтесь в красивых девушек, ходите в театр... Когда жизнь будет полной, тогда будет искусство". Иными словами, не замыкайтесь в своей профессии, не ограничивайте себя.

Однако же ребята выросли прекрасными людьми — умными, тонкими, добрыми, внимательными к родителям, к своим детям.

Миша, учась в МГУ, категорически отказался брать у нас деньги, хотя тогда это для нас не составляло проблемы. Получая ленинскую стипендию, он организовал команду ребят, пошли работать дворниками, убирали территорию вокруг университета. Кстати, Ромм прав был абсолютно, когда в "Девяти днях одного года" в сцене в ресторане у него между учеными разгорается дискуссия относительно некой физической задачи. В том, что такое бывает, я убедился на собственном опыте, на Мишкиной свадьбе. Когда настал миг, которого ожидают все отцы и матери, дедушки и бабушки, тетушки и дядюшки, — сын женится — моя сестра Вика, живущая в Москве (она журналистка, работала на ЦТ), арендовала на вечер кафе (поближе к дому, чтобы легко было добираться). Пришли Мишины ребята-физики, со стороны невесты были девчонки-журналистки, пошла свадьба своим чередом. В разгар веселья я вышел покурить, возвращаюсь в зал, вижу, что там, где сидят жених с невестой, в центре буквы "П", собралась куча ребят: кто на стол залез, кто на табуретку встал, и приглушенный говор идет. Подхожу — непостижимо: решается какая-то физическая проблема!

Алексей нас тоже не раз удивлял. Будучи еще школьником, он писал фантастические романы, однако, закончив режиссерский факультет Белорусского театрально-художественного института, неожиданно заявил, что сперва хочет создать себе материальный тыл, а уж тогда и займется литературой, поскольку писательство само по себе, к сожалению, никак не может быть надежным источником существования. Тем не менее он все же успел написать два прекрасных комедийных сценария: "Летайте самолетами аэрофлота" и "Пантилей".

Талантливый драматург и талантливый артист. Двенадцатилетним мальчиком он снялся в двухсерийной картине у Марка Брауде "Тетя Маруся" с великой актрисой Кларой Лучко. Как работал с ним Марк, я не знаю, не присутствовал, но я видел результат, и Лешка меня поразил своей точностью.

Сейчас преподносить сюрпризы пришел черед внуков. У меня их двое пока: внук и внучка — разрастается дерево. Я сегодня испытываю большее наслаждение от статуса деда, чем от статуса отца, и хочется, чтобы внуков было больше.

Дети — наша радость и поддержка во всем, и, если говорить по большому счету, их я считаю своим главным достижением в жизни. Я ими горжусь.

Я глубоко убежден в том, что родители воспитывают детей не словами, а своим житейским поведением. Если они видят, что отец работает, как лошадь, то и сами будут работать. А словесная мишура ни к чему. Воспитывать можно только личным примером, не думая о том, что занимаешься воспитанием. Это ведь родителям только кажется, что, читая морали, она вносят какую-то лепту, — просто дети порой умеют интеллигентно молчать.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

І ўсё па законе

Чаму толькі праз дванаццаць гадоў дзяржава здолела вярнуць славуты "пояс Вітаўта", і чаму суд не знайшоў вінаватых?

Сярод найважнейшых культурніцкіх падзей мінулага года — вяртанне ва ўласнасць Беларускай дзяржавы гістарычнай каштоўнасці, вядомай як "пояс Вітаўта", якім на працягу амаль дванаццаці год валодала расійская фірма. Сёння мы гатовы расказаць чытачам падрабязнасці гэтай няпростай справы і назваць імя чалавека, дзякуючы якому каштоўнасць вярнулася туды, дзе яна і павінна была знаходзіцца — у Нацыянальным дзяржаўным музеі гісторыі і культуры.

Коратка нагадаем гэтую драматычную гісторыю.

На пачатку 1990-х гадоў ля вёскі Літва Палачанскага сельсавета Маладзечанскага раёна быў знойдзены грашова-рэчавы клад. Знаходку раскралі непасрэдна на месцы знаходжання. Толькі невялікая частка клада (6180 срэбраных манет 1378—1419 гг. і некалькі фрагментаў ювелірных вырабаў) трапілі ў дзяржаўныя сховы, а самая каштоўная рэч (згаданы пояс) дзяржаве не дастаўся. У парушэнне Закона "Аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны" пры пасрэдніцтве намесніка міністра культуры Рэспублікі Беларусь, старшыні Дзяржаўнай інспекцыі па ахове гісторыка-культурніцкай спадчыны Д.С.Бубноўскага ў чэрвені 1995 года ён быў прададзены расійскай камерцыйнай фірме, якая на той момант называлася "Союзтехсервис" (потым назоў некалькі разоў змяняўся). "Союзтехсервис" заплаціў за пояс усяго 5 тысяч долараў. Між тым ужо на той момант было вядома, што мінімальны (стартавы) кошт падобнай рэчы, паводле крытэрыяў міжнародных аўкцыёнаў і ацэнкі беларускіх экспертаў, вагаецца ад 80 да 100 тысяч долараў.

Нацыянальны музей гісторыі і культуры спрабаваў вярнуць каштоўнасць. У 1996 годзе ім быў узбуджаны іск супраць "Союзтехсервиса" з мэтаю вярнуць "Пояс Вітаўта". Але суд адмовіў музею ў законных патрабаваннях.

І ўсё ж, нягледзячы на падтрымку ўладных структур, расійская фірма мела падставы для непакою, бо сваім каштоўным здабыткам прыцягнула ўвагу СМІ ды беларускіх навукоўцаў. Нягледзячы ні на што, яны працягвалі барацьбу за вяртанне каштоўнасці. Найперш — прафесар Белдзяржуніверсітэта Валянцін Рабцэвіч. Усё гэта прымусіла фірму шукаць магчымасць пазбавіцца небяспечнай каштоўнасці. Зразумела, з выгадаю для сябе... І зноў у ролі пасрэдніка, які лабіруе інтарэсы расійцаў, выступіла Міністэрства культуры Беларусі. У ліпені і жніўні намеснік міністра В.П.Грыдзюшка накіроўваў у Нацыянальны банк лісты з прапановаю купіць у расійскай фірмы беларускі пояс. У першым лісце — за 10,5 тысячы долараў. У другім — сума "скарэкціраваная" ў бок павелічэння да 50,5 тысячы долараў. (Нагадаем, што прыдбалі пояс за 5 тысяч дол.) Банк ухіліўся ад сумніўнай здзелкі.

Напрыканцы 2005 года была няўдалая спроба прадаць пояс на мінскім аўкцыёне "Парагіс" (стартавая цана 80 тысяч долараў).

Увесь гэты час, амаль усе 12 год прафесар Рабцэвіч звяртаўся ў кампетэнтныя органы і судовыя інстанцыі дзеля аднаўлення справядлівасці. Ягоная актыўнасць шмат каму не падабалася. "Але я ўжо перайшоў мяжу страху, пераступіў праз дадзены кожнаму чалавеку інстынкт самазахавання", — кажа Валянцін Навумавіч. Ён вырашыў ісці да канца, чаго б гэта ні каштавала.

Сутыкнуўшыся з такой упартасцю, нават разбэшчаны сваёй беспакаранасцю чыноўнік пачынае нерваваць і падсвядома мадэляваць сітуацыю, пры якой менавіта яго пазбавяць недатыкальнасці і прызначаць крайнім — вінаватым у відавочным парушэнні Закона. І тады ягоныя цынічныя рэзалюцыі на заявах грамадзян і нахабныя адпіскі стануць матэрыялам судовай справы. Мінулым летам чамусьці нечакана пагаварыць з Валянцінам Навумавічам выказаў жаданне высокага рангу пракурорскі работнік, які раней звароты навукоўца ігнараваў як не вартыя ўвагі. А потым яго выклікалі ў адну з устаноў, куды ён таксама неаднойчы звяртаўся з лістамі без усялякай надзеі на пазітыўную рэакцыю. Там навукоўцу далі зразумець, што паколькі ў гэтай справе завязаны асобы значна вышэйшыя за намесніка міністра культуры і нават самога міністра, каб зрушыць справу з "мёртвай кропкі" і даць ёй патрэбны напрамак трэба напісаць яшчэ адзін ліст. "Каму?" — запытаўся прафесар. У адказ суразмоўца паказаў пальцам у столь... Прафесар зразумеў, што гаспадар кабінета хоча пазбавіцца адказнасці, перакінуўшы яе на Адміністрацыю прэзідэнта. У той жа дзень Валянцін Навумавіч напісаў ліст прэзідэнту.

Чарговы судовы разбор прайшоў у адпаведнасці з законам. Суд вырашыў справу на карысць нашай дзяржавы. Але на судзе Валянцін Навумавіч запытаўся, ці мусяць несці адказнасць тыя, хто на працягу амаль 12 год свядома спрыяў беззаконню (і назваў імёны канкрэтных чыноўнікаў)? Яму адказалі, што дадзеная справа адміністрацыйная, а не крымінальная.

"Пояс Вітаўта" вернуты нашай дзяржаве і перададзены на захаванне Нацыянальнаму музею гісторыі і культуры. Здаецца, можна ўздыхнуць з палёгкаю, але ж не...

Справа ў тым, што каб "задним числом" апраўдаць незаконную здзелку, яе ініцыятары яшчэ ў 1998 годзе на свой капыл "скарэкціравалі" закон. Яны ці то забыліся, што закон не мае зваротнай сілы; ці то спадзяваліся, што іх апаненты не стануць паглыбляцца ў сутнасць пытання; ці то працавалі на перспектыву, рыхтавалі юрыдычную базу для далейшага рабавання краіны.

Закон аб ахове помнікаў 1992 года (артыкул 70, пункт 4) катэгарычна забараняў "перадаваць (прадаваць, дарыць) каштоўнасці ва ўласнасць альбо карыстанне (...) замежным юрыдычным альбо фізічным асобам". У новай рэдакцыі, абнародаванай у пачатку мінулага года, згаданае "ўдакладненне" 1998 года, якое адмяняе гэту асноватворную забарону, замацавана подпісам прэзідэнта. У выніку закон, па сутнасці, пазбаўлены магчымасці рэальна супрацьдзейнічаць уцечцы помнікаў айчыннай гісторыі з Беларусі. Бо не трэба быць юрыстам, каб здагадацца, што "незабароненае — дазволена".

КРЫМІНАЛ

А раптам рука адсохне?

Не пабаяўся ні Бога, ні людзей 30-гадовы непрацуючы жыхар Віцебска, вялікі аматар выпіўкі.

Калі ў чарговы раз у яго скончыліся грошы, ён зайшоў у праваслаўную царкву Успення Прасвятой Багародзіцы і паспрабаваў скрасці вялікі сярэбраны напрастольны крыж коштам 350 тысяч рублёў. Дзякуючы пільнасці вернікаў, злодзей не паспеў вынесці крыж з храма і быў затрыманы выкліканым нарадам міліцыі. Крыж паклалі на месца, супраць злачынцы ўзбуджана крымінальная справа.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

СЛЫШАЛИ?

Гродненская епархия предлагает канонизировать Иоакима Левицкого

В епархиальном управлении рассказали, что в 1899 году после открытия Гродненской епархии во главе ее стал Преосвященный Иоаким, как первый самостоятельный епископ Гродненский и Брестский. С его благословения был основан новый Красностокский женский монастырь под Гродно, а также построен грандиозный собор в Бресте. Преосвященный Иоаким управлял Гродненской епархией в течение шести с половиной лет. В 1900 году за успешную просветительскую и миссионерскую деятельность он был удостоен ордена Черногорского князя Даниила 1-й степени.

В 1903 году Преосвященный Иоаким был назначен на новую кафедру с титулом епископа Оренбургского и Уральского. Владыка являлся глубоким знатоком, покровителем и защитником миссионерского дела в этой епархии. Именно при нем значительное число иноверцев присоединилось к православной церкви. Благодаря его миссионерской деятельности в Уральском крае было построено более пятидесяти храмов и школ. За время служения в Оренбургской епархии владыка удостоился наград: в 1904 году — ордена св. Анны 1-й степени; в 1908 году — ордена св. Владимира 2-й степени.

В 1910 году Преосвященный Иоаким был переведен из Оренбурга в Нижний Новгород, где предпринял меры к увеличению числа новых церковных приходов и сооружению в них храмов. При нем улучшилась подготовка пресвитеров и диаконов к пастырскому служению, впервые была учреждена официальная должность епархиального противосектантского миссионера.

Во время Первой мировой войны епископ Иоаким сумел организовать и развернуть в Нижегородской губернии активную благотворительную помощь беженцам и русским солдатам. Практически при всех монастырях функционировали лазареты и приюты для беженцев и осиротевших детей. В 1916 году владыка Иоаким был возведен в сан архиепископа.

Последние годы жизни провел в Крыму. В 1921 году архиепископ Иоаким погиб от рук неизвестных бандитов, напавших на него с целью грабежа, сообщает БЕЛТА.

ПАРАЎНАЕМ

Чаму ў Расіі за нараджэнне дзіцяці дзяржава плаціць 10.000 долараў, а ў Беларусі ўсяго 200?

У гэтыя дні эканамічных і палітычных спрэчак з Расіяй на беларускіх тэлеэкранах зноў з'явіліся каментатары, якія тлумачылі канфлікт з Крамлём тым, што беларуская ўлада клапоціцца аб сваім народзе і беларусы жывуць лепей, чым расіяне. Маўляў, бервяном у воку стаў беларускі кіраўнік крамлёўскім алігархам, бо ён толькі пра народ і дбае, а яны — пра сябе і пра сябе. І далей ішлі кадры тэлечарнухі — малалетнія беспрытульнікі на вуліцах Масквы. Сапраўды, уражвала. Але калі б беларуская прапаганда гаварыла не ўвогуле, а па сутнасці праблемы падтрымкі сем'яў, якія маюць малалетніх дзяцей, то карціна была б прынцыпова іншай.

Тым часам, як у Маскве яшчэ было 31 снежня, у Новасібірску нарадзіўся першы хлопчык, мама якога ў якасці падтрымкі ад дзяржавы атрымала 250 тысяч расійскіх рублёў (10 тысяч долараў ЗША). Так, Расія перайшла ад слоў пра неабходнасць падтрымкі маладых мам да канкрэтных спраў. І зараз сем'і, у якіх нараджаецца другое, трэцяе і так далей дзіця, атрымоўваюць разавую, але сур'ёзную фінансавую дапамогу ад дзяржавы.

Беларускам не тое што пра дзесяць тысяч, пра тысячу долараў даводзіцца толькі марыць. Параўнаем, як падтрымлівае Расія сваіх маладых мам, і як беларуская дзяржава.

У Беларусі дапамога па доглядзе за дзіцем ва ўзросце да трох гадоў складае 65% мінімальнага спажывецкага бюджэту (абяцаюць, што з 1 студзеня 2008 года памер дапамогі складзе 80%, а з 1 студзеня 2009 года — 100%). У 2006 годзе і зараз размер дапамогі складае каля 50 долараў.

У Расіі ўведзена прынцыпова іншая сістэма дзяржаўнай дапамогі сем'ям з дзецьмі. Тым жанчынам, якія нідзе не працавалі, на першае дзіця дзяржава штомесяц выплачвае 1,5 тысячы рублёў (60 долараў), калі нараджаецца другое дзіця — 100 долараў. Тым, хто працаваў і пайшоў у адпачынак па доглядзе за дзіцем, выплачваецца 40% заработнай платы (але ў эквіваленце не менш за 60 долараў на першае дзіця і не менш за 100 долараў — на другое, трэцяе і так далей). Калі ўспомніць, што ў Беларусі сярэдні заробак перавысіў 250 долараў, то пры такім падыходзе нашы маладыя мамы атрымоўвалі б не 60 долараў, а як мінімум сто. Але па нейкай прычыне Беларусь не спяшаецца пераймаць расійскі вопыт стымулявання нараджальнасці.

Ідзём далей. Пры нараджэнні дзіцяці беларускія мамы атрымоўваюць разавую дапамогу ў памеры 150—170 долараў ЗША і толькі на трэцяе дзіця дзяржава дае 220 долараў. А ў Расіі ўступіў у дзеянне Закон "Аб мацярынскім капітале", па якім другое, трэцяе і так далей дзеці "зарабляюць" для сям'і па 10.000 долараў. Гэтыя грошы можна ўкласці ў будаўніцтва кватэры, паляпшэнне жыллёвых умоў, аплаціць вучобу і так далей.

Адчуваеце розніцу ў падыходзе?! Але Беларускае тэлебачанне пра такія разыходжанні беларускага і расійскага кіраўніцтва прынцыпова не расказвае.

Алег СНОЎ.

Народная Воля http://www.nv-online.info
11 СТУДЗЕНЯ 2007 г.

СПЕЦЫЯЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

«Хоць тут “трэцяга тэрміну” ён не атрымаў...»

Карэспандэнт «Народнай волі» пабываў на матчах трэцяга Каляднага турніру аматараў хакея на прыз прэзідэнта Беларусі

«Швейцарац» Андруха

Як вядома, пад правядзенне чарговага Каляднага турніру на прыз прэзідэнта Беларусі былі задзейнічаны ўсе тры лядовыя арэны сталіцы. З трэцяга па сёмае студзеня школьнікаў, актывістаў БРСМ настойліва папрасілі папрысутнічаць на хакеі. Школьнікі і не хавалі, што знаходзяцца на “свяце” хакея ў дабравольна-прымусовым парадку:

“Учора прама дамоў тэлефанавала загадчыца па навучальнай частцы і сказала, што збіраемся ля школы і ідзём на хакей. Любіш, не любіш ты хакей — нікога не цікавіла... І ўвогуле ў мяне канікулы да 9 студзеня, а я тут... А вы не падкажаце, колькі таймаў у хакеі?” — такая размова адбылася ў аўтара гэтых радкоў з хлопцам гадоў пятнаццаці, прама ля дзвярэй катка “Юнацтва-Мінск”, што ў парку Горкага перад матчам зборных Швейцарыі і Чэхіі...

Тут жа, ля ўваходу, прысутных забаўлялі беларускай народнай музыкай — гармонік, скрыпка, дуда... Усё, як мае быць. “Святочны” настрой турніру надавалі і шматлікія людзі ў цывільным. Дарэчы, яны, на дзіва, былі пры гальштуках. Іх функцыі заключаліся ў наступным: сачыць за тым, каб усе расселіся і ў праходах не затрымліваліся, а таксама выводзіць з катка п’яных. Праўда, не ўсе накачаныя алкаголем людзі пагаджаліся пакінуць месца хакейных баталій. Клянуся, не хлушу. На згаданым матчы паміж чэхамі і швейцарцамі побач са мной было вольнае месца. Недалёка — двое ў цывільным і адзін у міліцэйскай форме. Сяджу, нікога не чапаю... Тут нехта стукае па спіне з фразай: “Братан, месца вольнае?” Адказваю, што так. І тут “прасіцель” крычыць: “Андруха, ходзь сюды, месца ёсць”. Андруха, аддаючы апошнія сілы, літаральна запаўзае на месца, кладучыся мне на калені. Ахоўнікі правапарадку гэтую карціну бачаць і спрабуюць вывесці п’янага Андруху. Але ягоны больш цвярозы сябра “адбівае” за ім права паназіраць за хакеем. Як высветлілася, Андруха аказаўся аматарам швейцарскай зборнай. Кожнае ўдалае дзеянне “сваіх” Андруха спрабаваў адзначыць апладысментамі. Але далонь аб далонь трапляла не заўжды і Андруха часцяком сам сябе абдымаў... Так працягвалася хвілін дзесяць. І тут швейцарцы забілі гол. Той, больш цвярозы, з крыкам: “Андруха, твае забілі!” падляцеў да сябра і давай яго трэсці... Але Андруху ўжо ўсё роўна — ён драмаў у алкагалічнай “нірване”. Прабуджэнне застала Андруху знянацку... Калі б не пільнасць побач сядзячых, якія паўскоквалі з месц, то цалкам верагодна было б даведацца, чым Андруха закусваў. Але Андруха стрымаўся. Затое не стрымаліся двое ў цывільным: “Пайшлі на вуліцу, табе дамоў пара”. Схапіўшыся за перылы, Андруха крыху паўпіраўся, але каток пакінуў...

«Хоць тут трэцяга тэрміну не атрымалася»

Дзень фіналу прыпаў на Каляды. Ужо у 16.00 — за тры гадзіны да пачатку “эпахальнага” фіналу паміж зборнай “Газпрома” і камандай Лукашэнкі ля Палаца спорту расцягнулася чарга. Такія былі ў крамах у савецкія часы, калі прыходзілася ўсё “даставаць”. Уваход да арэны абставілі жалезным плотам, па перыметры якога хадзілі амапаўцы з мегафонамі: “Паважаныя балельшчыкі, не спяшаемся, месца хопіць усім!”. Пераадолеўшы першую “прахадную”, аматары хакея павінны былі, як звычайна ў асабліва “ўрачыстых” выпадках, прайсці праз металічную “браму” — на прадмет праносу забароненага жалеза. У холе Палаца спорту ўвазе балельшчыкаў быў прапанаваны рознічны гандаль блінамі, напіткамі, чыпсамі і арэшкамі. Чэргі былі, але купляць пачак арэшкаў за 2000 рублёў адважваліся не многія.

За паўтары гадзіны верхнія ярусы Палаца спорта былі запоўненыя бітком. Мне “пашчасціла” прысесці побач з актывістамі БРСМ. Столькі бруду з вуснаў маладых “паслядоўнікаў” бацькі ў адрас хакеістаў з “саюзнай дзяржавы” не прыходзілася чуць ніколі: “Ды мы гэтым маскалям пакажам! Будуць ведаць, як кошты на газ павышаць...” І так далей... Праўда, сядзеўшыя побач са мной “актывісты” сцішыліся, калі я адмовіўся браць папяровыя сцяжкі чырвона-зялёнага колеру і сцяжок прэзідэнцкага спартыўнага клуба...

Фінальнай сустрэчы папярэднічала гадзінная шоу-праграма. Праўда, там так і не прагучала НІВОДНАЙ песні на беларускай мове. Але некаторыя выканаўцы здзівілі. Напэўна, наглядзеўшыся расійскіх “Зорак на лёдзе”, яны вырашылі стаць на канькі. Гэта прадэманстравала Жанет. Яшчэ адметным нумарам стала “Восточная песня” ў выкананні Дзмітрыя Качароўскага. Нагадаем, што ў свой час, акампануючы сабе на баяне, яе прынародна спяваў і Аляксандр Лукашэнка...

На перадматчавай раскатцы, ухапіўшы шайбу адным з першых, Лукашэнка кінуў яе ў пустыя вароты. Не трапіў... Нехта заўважыў: “Кердык, не пойдзе гульня ў нашых сёння. Не той ужо бацька...”

Дарэчы, сярод балельшчыкаў былі і тыя, хто рэгулярна ходзіць на “сапраўдны” хакей: “Шкада Лукашэнку, бо ён жа верыць, што гуляць умее. А яшчэ больш шкада тых прафесіяналаў, якія паднімалі сцяг беларускага хакея на міжнародным узроўні, а зараз вымушаны дапамагаць хакеісту №1 забаўляцца...”

Увогуле сярод хакейных спецыялістаў існуе меркаванне, што Лукашэнка пад сябе перарабіў правілы турніру. Мяркуйце самі, выдаленні замяняюцца булітамі, сілавая барацьба забаронена (хаця Аляксандр Рыгоравіч, не паспяваючы за расійскімі хакеістамі, раз-пораз абдымаў іх каля борцікаў). Таму і выглядае Лукашэнка на фоне прафесіяналаў больш-менш...

Праўда, не любіць наш прэзідэнт прайграваць. Хоць і партнёры ў яго па тройцы былі што трэба — Павел Белы, Вадзім Бекбулатаў. А яшчэ і экснападаючы Уладзімір Цыплакоў у абароне. Калі расіяне павялі ў ліку, Лукашэнка, відавочна, занерваваўся: то сядзе на лаўку, то зноў паднімецца...

Але пасля паражэння са зборнай “Газпрома” (першай у гісторыі каманды) ён знайшоў у сабе сілы падзякаваць балельшчыкам: “Вось я зараз скажу, толькі вы не крычыце. Лепшымі на турніры былі вы, потым расіяне, а потым усе астатнія. Шкада, што мы вас расстроілі...”

Нагадаем, што прэзідэнцкія хакейныя “забавы” прайшлі сёлета ў трэці раз. Два папярэдніх Кубкі — у беларусаў. “Хоць тут “трэцяга тэрміну” ён не атрымаў”, — пакідаючы Палац спорту з палёгкай адзначалі некаторыя...

Антон ВІТАЛЬЕЎ.

КОМПЕТЕНТНО

Валерий ЕВДОКИМОВ, заслуженный тренер Беларуси: «Президентская команда проиграла “Газпрому” очень бестолково»

— Я побывал на всех самых интересных матчах этого турнира, и, честно признаюсь, мероприятие впечатлило, — говорит Валерий Владимирович. — Организация великолепная, все продумано с шиком, поработали на славу. Что касается самого хоккея... Было, конечно, на что посмотреть, но финальный матч президентская команда проиграла “Газпрому” очень бестолково. Посмотрите, какая организация у россиян! Были там хоккеисты, поигравшие в сборной, но не это главное — там присутствовали в игре и стратегия, и тактика. И пока наши бежали сломя голову “топтать” “Газпром”, те аккуратно сыграли от обороны. Я так понимаю, что в нашей команде вообще нет тренера, во всяком случае не видно было руководящей “руки”. Александр Лукашенко, насколько я понимаю, не тренер, он игрок. Кстати, был у него очень хороший момент забить переломный гол, но не получилось... Подчеркиваю — у нас ставку сделали не на ту “лошадку”. Если заменить Александра Лукашенко, его сыновей, то это же получается профессиональная сборная Беларуси!

Кстати, хотелось бы несколько слов сказать и о диалоге во время турнира руководителя Федерации Владимира Наумова с болельщиками по поводу создания одного суперклуба на базе объединения трех команд. Болельщики — неглупые люди, они, конечно, посадили своими вопросами господина Наумова в лужу, но никто не спросил самого главного: “Кому конкретно принадлежит эта маразматическая идея? С кого потом спрашивать?” А то получается, что сегодня белорусский чемпион — хоккейная “Юность” — становится самой сильной командой в Европе, победив в финале чемпионов России — “Авангард”, а мы создаем суперклуб, объединяя “Юность”, “Керамин” и “Динамо”. Кто придумал этот маразм? Вот в чем вопрос!

Алесь СИВЫЙ.

Навумаў на «разагрэве» ў Лукашэнкі

Як паведамляла “Народная воля”, кіраўніцтва федэрацыі хакея Беларусі можа прыняць рашэнне аб аб’яднанні трох мінскіх каманд у адну для ўдзелу ў чэмпіянаце расійскай вышэйшай лігі. На сайце федэрацыі праходзіць галасаванне, у якім хакейным заўзятарам прапанавана прыдумаць назву будучаму клубу. Вось толькі не ўсе балельшчыкі падзяляюць думку кіраўніцтва айчыннай федэрацыі наконт аб’яднання трох сталічных каманд. Таму сустрэчу старшыні федэрацыі хакея Беларусі з балельшчыкамі чакалі з вялікім нецярпеннем...

Яна адбылася ў мінскім Палацы спорту за паўтары гадзіны да пачатку фінальнага матчу трэцяга каляднага хакейнага турніру на прызы Лукашэнкі. Навумаў на лёдзе — балельшчыкі на трыбунах. Праўда, працягвалася нядоўга — 25 хвілін. Падалося, што пытанні для Уладзіміра Навумава былі прагназуемыя, але тым не менш нязручныя...

Што рабіць астатнім?

— Спадар Навумаў, сённяшняя хакейная рэчаіснасць у Беларусі такая: балельшчыкі кожнага абласнога цэнтра могуць бачыць некалькі гульняў у месяц з удзелам мацнейшых мінскіх каманд. У выпадку ўступлення ў расійскую лігу аматары хакея з абласных гарадоў будуць пазбаўлены такой магчымасці, бо па правілах, усталяваных у Расіі, каманда павінна гуляць на арэне, якая ўмяшчае больш за пяць тысяч чалавек. Такая ёсць толькі ў сталіцы. Што рабіць астатнім?

— Гэта ўсё добра, калі вы гаворыце, што ў абласных гарадах не змогуць паглядзець хакей з удзелам мінскіх каманд. Але я скажу, што цвярозасць наступіць вельмі хутка. Сёння мы гаворым, што ў нас неблагі чэмпіянат. І не скажу, што яго ствараюць балельшчыкі, а федэрацыя пры гэтым проста прысутнічае. Мы вельмі добра ведаем і фінансавы складальнік чэмпіянату і іншыя нюансы, якія тут ёсць. Зараз мы, як ніколі, востра разумеем, што калі пакінуць сёння ўсё як ёсць, то праз месяц-два ў будучым сезоне гэта будзе крок назад. Мы не збіраемся адмаўляцца ад гэтага чэмпіянату. Мінскі клуб будзе выступаць у экстра-лізе чэмпіянату Беларусі, ёсць праект аб выступленні ў айчынным першынстве маладзёжнай зборнай. Але кожны год наступае красавік-май, і Вы будзеце з расчараваннем глядзець, як беларуская зборная будзе балансаваць на мяжы гурта А і гурта В сусветнага першынства. Калі мы ўсё пакінем так, як ёсць, то федэрацыя здыме з сябе частку адказнасці за вынікі выступлення нацыянальнай зборнай. Бо мы скажам, што балельшчыкі на гэтым настаялі... Калі ўсё застанецца па-ранейшаму, то нам увогуле нічога рабіць не трэба...

Ці хопіць грошай?

— Скажыце, калі ласка, як можна ўдзельнічаць у чэмпіянаце, які беларусам ніколі не дадуць выйграць? У Беларусі проста няма грошай на пакупку хакеістаў высокага класу. Мы не зможам канкурыраваць на роўных з расіянамі. Тым больш зараз падняўся кошт на газ, праблемы ў нафтавай галіне. Ці хопіць грошай у такой каманды, каб утрымліваць сябе ў расійскім першынстве?

— Меркаванне аб тым, што нам чагосьці ў Расіі не дадуць, памылковае. Я ўпэўнены, што беларускі хакей на сённяшні дзень захаваўся дзякуючы расійскаму. Можаце спытаць пра гэта ў любога хакеіста нацыянальнай зборнай, які там выступаў. Я размаўляў з Уладзіславам Траццяком і знайшоў поўнае разуменне наконт удзелу беларускай каманды ў чэмпіянаце Расіі. І па спартыўным прынцыпе беларусы змогуць патрапіць у суперлігу. На сённяшні дзень мы хочам захаваць 10-12 хакеістаў, якія выступаюць у Расіі. Ім прапаноўваюць памяняць спартыўнае грамадзянства, і яны гэта зробяць. А праз 2—3 гады ў Беларусі з’явіцца плеяда маладых таленавітых хакеістаў, якім будзе прапанавана па гэтым жа прынцыпе выступаць у чэмпіянаце Расіі. І яны пагодзяцца.

А наконт недахопу грошай... Я не думаю, што іх не хопіць. Мы пралічылі, што бюджэт мінскіх клубаў складае ад 2,5 да 4 мільёнаў долараў. Калі аб’яднаць тры бюджэты, атрымаецца каля 10 мільёнаў долараў. Гэтага хопіць для выступлення ў Расіі. Для таго каб стварыць сапраўдную каманду, мы размаўлялі з беларускімі хакеістамі, якія выступаюць у суперлізе. Папярэдне мы абмеркавалі тыя ўмовы, на якіх яны б вярнуліся гуляць у Беларусь.

Ці не падмануць?

— Скажыце, калі ласка, ці не атрымаецца так, што праз некалькі гадоў расіяне нас проста вытураць са свайго першынства, спаслаўшыся на тое, што трэніруюць сапернікаў?

— Я вам так адкажу. Падпісваюць пагадненне не Навумаў і не Траццяк. Пагадненне падпісваецца ад імя Рэспублікі Беларусь і Расійскай Федэрацыі. У нас яшчэ не было выпадкаў аб невыканання дамоўленасцяў. І калі яно будзе падпісана, скажам, тэрмінам на 5—7 год, то будзе выконвацца незалежна ад таго, хто будзе кіраваць федэрацыямі ў нашых краінах. Дарэчы, мы з боку расіян атрымліваем больш дапамогі, чым вы думаеце. Таму казаць аб тым, што некага падмануць, не варта.

Віталь ГАРБУЗАЎ.

ЛЁС ЧАЛАВЕКА

Таксіст пад бел-чырвона-белым сцягам

У свой час імя баскетбаліста Пятра Крышчыка было добра вядома аматарам спорту. За сваю спартыўную кар’еру спартсмен паспеў пагуляць як на Радзіме, так і ў розных клубах Еўропы, Азіі і нават Афрыкі. Спартыўнае жыццё ўвогуле нядоўгае, а для Пятра Крышчыка яно аказалася карацей, чым можа быць. Крыж на спартыўнай кар’еры баскетбаліста паставіла сур’ёзная траўма пазваночніка...

Каб любіць Беларусь нашу мілую, трэба ў розных краях пабываць...

“Сваю спартыўную кар’еру я распачынаў у мінскім РТІ, — гаворыць Пётр. — Грошы плацілі так сабе — на сёння хапала, а на далейшую перспектыву — не. Жыў я тады ў інтэрнаце разам з калегамі-спартсменамі. Але вечна так доўжыцца не магло. Хацеў, як і любы нармальны чалавек, зарабіць на ўласнае жыллё. Тут, што называецца, ”дарэчы" паднялася жалезная заслона, і перад спартсменамі адкрыліся невядомыя раней гарызонты. Я, як і многія, адправіўся ў Еўропу. Не сакрэт, што паехалі туды за доўгім рублём. Ды і ў Беларусі нас тады асабліва не трымалі: хочаце — з’язджайце, ваша справа. І я паехаў. Пагуляў у Чэхаславакіі, Ліване, Расіі, Іспаніі. Шмат месцаў сваёй спартыўнай прапіскі змяніў. Я з дзяцінства схільны да перамены месцаў жыхарства. Пераезды былі абумоўлены тым, што ў кожным новым месцы прапаноўвалі крыху лепшыя ўмовы аплаты працы. Таму і матаўся па розных гарадах.

Аднак усё добрае калі-небудзь заканчваецца. Пасля падзелу Чэхаславакіі я гуляў у Славакіі, дзе мяне і напаткала сур’ёзная траўма пазваночніка... Пасля гэтага я яшчэ гуляў, аднак траўма ўсё ж такі наклала свой адбітак на спартыўныя здольнасці...”

Калі з прафесійным спортам было скончана, малады чалавек часцяком задаваў сабе пытанні: “Што рабіць далей? Чым займацца?”. З працаўладкаваннем дапамог выпадак. Пётр пазнаёміўся з людзьмі, якія займаліся пасажырскімі перавозкамі. Некаторы час Крышчык быў кіроўцам маршрутнага таксі. Маршрутка экс-баскетбаліста была самай “свядомай” машынай у беларускай сталіцы. Тут заўжды гучала сапраўдная беларуская музыка — песні **Зміцера Бартосіка,** кампазіцыі “Святога вечара”, а таксама песні са знакамітага “Народнага альбома”.

“Працуючы кіроўцам маршруткі, я і пасажыраў, калі можна так сказаць, заахвочваў да беларускасці, — распавядае Пётр. — У маёй маршрутцы гучала толькі беларуская музыка. Увогуле, я з самага дзяцінства знаходзіўся ў беларускамоўным асяродку. Мой бацька працаваў журналістам у аддзеле сельскай гаспадаркі мастоўскай раёнкі ”Зара над Нёманам". З калегамі і са мной ён заўжды размаўляў толькі па-беларуску. Пасталеўшы, прачытаў “100 пытанняў і адказаў з гісторыі Беларусі”, стаў цікавіцца гісторыяй.

Аднак усё добрае калі-небудзь заканчваецца. Пасля Безліч прыгожых песень, свая культура. Чаму я павінен размаўляць на мове чужой для мяне краіны? З той пары і імкнуся размаўляць па-беларуску. Прывучаю да гэтага і сваіх дзяцей”.

Бел-чырвона-белае таксі

З цягам часу Пётр Крышчык перасеў ва ўласны аўтамабіль. Атрымаўшы ліцэнзію, Крышчык таксуе, не залежачы ні ад каго: “Маршрутка стаяла, там трэба было быць на лініі ад званка да званка. Таксі — справа зусім іншая, бо працуеш толькі для сябе. Што называецца, я сам сабе гаспадар”. Таксі Пятра Крышчыка кідаецца ў вочы адразу — выявай “Пагоні” на шкле і бел-чырвона белым сцяжком унутры салона.

“У асноўным людзі добразычліва ставяцца да беларускага антуража майго аўто: ”Гэта гонар праехацца пад нацыянальным сцягам!" Бываюць, праўда, і іншыя выпадкі. Нядаўна селі двое і давай папракаць: “Ты навошта гэты сцяжок сюды паставіў? Убяры яго”. На што я абсалютна спакойна адказаў, што нацыянальны беларускі сцяг я паставіў у таксі не для іх, а для сябе", — гаворыць Крышчык.

З даішнікамі Пётр сустракаецца, на шчасце, нячаста: “Неяк быў заказ — на вуліцу Энгельса, — распавядае ён. — З праспекта паварочваю, а там даішнік жэзлам скамандаваў: ”Стаяць!" Спыніўся. Ён сцяг убачыў і замоўк. Потым пабачыў, што ў машыны крыло памятае, і давай вучыць: “Мітынгаваць мы можам, а машыну адрамантаваць часу нестае!” Праўда, штрафаваць не стаў...”

Кліентаў у Крышчыка хапае. А пасля сакавіцкіх падзей у Мінску іх стала яшчэ больш. На візітоўцы Пятра — бел-чырвона-белы сцяг, надпіс “Жыве Беларусь!” і кантактны тэлефон.

“Праўда, беларускамоўныя кліенты сталі тэлефанаваць, калі павыходзілі з Акрэсціна”, — гаворыць былы баскетбаліст.

Пётр Крышчык і сам быў на плошчы, якую пасля апошніх выбараў нараклі імем Кастуся Каліноўскага.

“Пытанне ісці альбо не ісці на плошчу для мяне не стаяла, — працягвае экс-баскетбаліст. — Калі б я туды не прыйшоў, то здрадзіў бы самому сабе. Праўда, унутр намётавага гарадка не заходзіў, стаяў збоку. Можа, некаторыя думалі, што я правакатар. Габарыты ж у мяне амапаўскія: рост за два метры, вага — за цэнтнер *(смяецца* — **Аўт.***)*. Хаця, па вялікім рахунку, мне ўсё роўна, хто і што пра мяне думаў. Я проста быў на Плошчы. Дай Бог мне хаця б яшчэ раз сустрэць у адным месцы столькі нармальных, разумных, мужных і цікавых людзей!..”

З марай пра Беларусь

Працу кіроўцы Пётр Крышчык сумяшчае з працай трэнера — выкладае азы баскетбола дзецям. Аднак былы спартсмен раздумвае над тым, каб кінуць трэнерскую працу.

“Дзіцячы трэнер атрымлівае капейкі, — уздыхае ён. — Толькі на паліва і хапае... Сэнсу ў такой працы няшмат, таму і думаю прысвяціць сябе толькі таксаванню. Праўда, і тут праблем хапае. Завоблачнага прыбытку тут таксама няма. Ва ўсялякім выпадку, пахваліцца безліччу грошай я не магу. Да таго ж і дзяржава, мякка кажучы, не спрыяе — патрабаванняў шмат, а дапамогі — ніякай. Вось з апошняга, вы ж ведаеце: машына не павінна быць старэйшай за дзесяць гадоў. Ды я і рады яе набыць — новую і прыгожую. Вось толькі за што? Я так разумею: калі набыў новую машыну, каб таксаваць, то па першым часе з мяне ўвогуле падаткаў браць не павінны, пакуль яна хоць крыху не акупіцца. Але ў нас гэта, відаць, не вельмі разумеюць. Таму застаецца толькі марыць...”

Марыць Пётр Крышчык яшчэ і аб тым, каб у Беларусі была створана цалкам беларускамоўная служба таксі: “Я як арганізатар такую справу не выцягнуў бы. Але калі б хтонебудзь задаўся мэтай адкрыць такую службу, то я з задавальненнем там папрацаваў бы.

Аднак каб такія службы ўтварыліся паўсюль (маю на ўвазе не толькі таксі), трэба, каб кожны з нас адчуў у сабе Беларусь...”

Віталь ГАРБУЗАЎ.
Фота Юрыя ДЗЯДЗІНКІНА.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04, 206-69-06.
E-mail : nv@promedia.by
http://www.nv-online.info
Індэкс 63222

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю матчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб’явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай.
Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №246 ад 10 кастрычніка 1996 г. (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.).
Надрукавана ў ТАА “Типография Михайлова - С”, 214020, г.Смаленск, вул. Шаўчэнкі, 86. Па заказе ТАА “Типография Михайлова”, 214000, г.Смаленск, вул. Кастрычніцкай рэвалюцыі, д.38, кв.54. Падпісаны ў друк 10.01.2007 у 16.00. Аб’ём 4 друк. аркушы. Тыраж: 11 000 экз. Заказ №